

Fabrikalardan makine sesinden
önce *İşçinin Sesi* gelecek!
Yıl: 13, Sayı: 343, 9 Aralık 1987

İŞÇİNİN SESİ

Tek büyük işçi sınıfı!
Tek silah illegal parti!
Tek yol devrim!

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKEREN HEMÜ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKEREN HEMÜ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKEREN HEMÜ WELATAN YEKBIN!

Gazetelere yansıyanların ötesinde yüzü aşkın tutuklama daha yapıldı.

TIRPAN BAŞLADI!

Yağcı ve Sargın'ın siyasi polisteki sorgulaması bitti. DGM'ye sevkedilen resmi liderler, DGM Sorgu Yargıçlığı'na tutuklanarak Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'ne gönderildiler. Bu arada yaygın bir tırpan başladı. *Gazetelere yansıyanların ötesinde, yüzü aşkın tutuklama daha yapıldı.*

Sorumlusu Yağcı'lardır

Siyasi polis, Yağcı'lar gelmeden bir gün önce 105 kişiyi içeri almıştı. Bundan sonra özellikle İzmir'den 30 kişi daha gözaltına alındı. Sorgulamanın tamamlanmasıyla ise, aralarında Otomobil İş genel sekreteri Celal Özdoğan'ın, eski genel sekreteri Şami Ataç'ın da bulunduğu birkaç gurup insan daha toplandı. Bu yaygın tırpanın, *gazetelere yansıyanların ötesinde*, İstanbul, İzmir, Ankara, Bursa gibi kentlerden yüzü aşkın insanı daha kapsadığı belirtiliyor.

Devrimciler tutuklandığında burjuvazi, gerektiğinde yalan söyleyerek "konuştular", "çözüldüler" diye haber yayardı. Yağcı'ların sorgulamasında, ilk başta bunun tam tersine haberler yayıldı. Şimdi ise ani bir dönüşle basında, operasyonların Yağcı'ların ifadelerine dayanılarak yapıldığına ilişkin haberler çıkıyor.

Yazılan haberler senaryonun, "pazarlık olmadığını kanıtlamaya"(!) yönelik bir parçası da olabilir, pazarlıkta burjuvazinin oyunbozanlık yaptığını da gösteriyor olabilir. Bu nedenle şimdilik ancak çeşitli olasılıklar üzerinde durulabilir.

Yapılan pazarlık gereği Yağcı'lar, burjuvaziye teslimiyet yoluyla TBKP'yi olduğu gibi legale çıkarmak için, *gönüllü* açıklamalarda bulunmuş olabilirler. Bunun hiç şaşırtıcı yanı yoktur. İzlenen yolun doğal mantığı zaten bunu kapsamaktadır. Yağcı'lar, komünistlikle ilgisi kalmamış sosyal demokratlaşmış likidatördürler. Kendine komünistim diyenler, bu iğrençliği ellerinin tersiyle itmektedirler, iteceklerdir.

Ya da bir başka olasılığa göre, burjuvazi oyunbozanlık yapmış, Sargın'ın söylediği gibi işkenceyle bunları konuşturmuş olabilir. Türk polisinin işkence konusunda şeceresi bellidir. Böyleyse, o zaman şu sorulara yanıt verilmelidir:

İşkence yapılabileceğini neden hesaba katmadılar? Bu ne güvenidir? Hesaba kattıysa, o zaman ne olursa olsun konuşmamayı da göze almaları gerekmez miydi? Bu ne onursuzluktur? Hem teslim ol, hem de bülbül gibi konuş. Konuşacaklardıysa teslim olmasalardı!

Üçüncü bir olasılık daha vardır: Resmiler tutum demec ve

Tırpanın sorumlusu Yağcı'lardır. Bu likidatörlerin defteri dürülecektir. Burjuvazi resimleri istediği kadar cesur ve kahraman göstermek için yırtınsın. Artık takke düşmüş kel görünmüştür.

röportajlarıyla çok açık düştüler. Görüşlerinin işçi sınıfıyla bir ilgisi olmadığı büyük bir hızla sergilendi. Daha şimdiden burjuvazinin amaçları açısından işe yaramaz duruma gelmiş olabilirler. Bu durumda burjuvazi, pazarlıkla kuzu kuzu eline geçirdiği bu likidatörleri *kullanıp*, solcu, komünist olduğunu düşündüğü insanlara karşı saldırıya geçmiştir. Artık işine yaramayan iki TBKP yöneticisini zor durumda bırakmak için de sorgu-tırpan bağını açıkça propaganda etmeye başlamıştır.

Olasılıkların hangisi geçerli olursa olsun, tırpana uğrayan ve aralarında çok sayıda iyi niyetli solcunun da bulunduğu bu insanlar birbiriyle bağlı iki kaynağın, hem burjuvazinin *hem de* Yağcı'ların saldırısına uğruyorlar. Fırsat bulur bulmaz burjuvazinin sola saldırmaya doğaldır. Ona bu fırsatı hazırlayan, Yağcı'ların teslimiyetçi, uzlaşmacı, burjuvaziye güven dolu, sosyal demokratlaşma çizgisidir. İster gönüllü ad vererek, ister işkenceyle konuşarak, isterse de hiç ad vermeden olsun, tırpanın doğrudan ya da dolaylı sorumlusu hain Yağcı'lardır. Bu sorumluluğu sırtlarından atamazlar.

Tırpanın başlamasını, Yağcı'ların tutuklanmalarını ve haklarında bir davanın açılıyor olmasını, iki çerçevede açıklayabiliriz.

Biri, resmilerle pazarlık masasında uzlaşan burjuvazi, çeşitli nedenlerden, *Haftaya Bakış*'in kapağında belirtildiği gibi, "verilen sözleri yerine getirmekten" caymış, yarıyolda oyunbozanlık etmiş olabilir.

Eğer böyleyse, burjuvazinin demokratlığı üzerine methiyeler düzen Yağcı ve Sargın'ı hoş olmayan sürprizler bekleyebilir. Bu durum, çok sayıda iyi niyetli solcunun da canını yakacaktır. Ama hem de, resmilerin likidatörlük işlevlerine somut, çarpıcı bir örnek olacaktır. Onbin kitabın on yılda öğretemeyeceğini bu somut durum yığınlarına hemen gösterecektir.

İkincisi, pazarlık bozulmadı, burjuvazi oyunbozanlık da etmedi. Bütün yaşananlar senaryo gereğidir.

Yaklaşan devrimci dalgayı göğüsleyebilmek için "sol" görünümüyle, engellere büyük gereksinim duyan burjuvazi, en son tutunduğu TBKP dalının kırılmasını istemiyordur. Yağcı'ların işçiler ve ilerici kamuoyu önünde yerlere düşen itibarını yeniden yükseltmek istiyordur.

Bunun yolu, Yağcı'ları "cesaretli", "kahraman", "çok eziyet çekmiş ama boyun eğmemiş"(!), vb., liderler olarak tanıtmaktır. Yağcı'ların havaalanına inişlerinden beri olup bitenlerin hepsi bu çerçeveye çok güzel oturmaktadır.

O zaman, emniyetin misafirhanesine alınan, likidatör-sosyal demokrat Yağcı'ların gözüne bant çekilmesi, sorgu, işkence, kalp krizi gibi yaygaraların koparılması, siyasi polisin beyefendilerin sağlık durumları hakkında iki günde bir "bülten" gibi açıklamalarda bulunması, "sorguda konuşmamak için çok direnmiyorlar, belli sorulara yanıt vermiyorlar ve bizi çok uğraştırıyorlar" yollu uyar(!) polis açıklamaları, vb. hep itibarı yükseltme çabasıdır. Şimdilik sorguyla bağlı gösterilen son tırpan için de, Yağcı'ları "temize çıkaracak" bir başka kaynak yakında gösterilebilir.

Olaylar hangi çerçevede değerlendirilirse değerlendirilsin, sinsi bir oyun sürüp gitmektedir. Her iki taraf da, ne yaparsa yapsın, şu gerçek silinmiyor: Resmilerle burjuvazi arasında iğrenç, işçi ve devrim düşmanı bir pazarlık, uzlaşma yapılmıştır. Burjuvazi oyunbozanlık etmişse, bu, bir pazarlığın olmadığını *değil*, olup da bozulduğunu gösterir. Pazarlık artık tarihe silinmemecesine geçmiştir.

Hangi faşizm, hangi demokratikleşme, hangi komünistler!

Daha dönüş konusu gündemde yokken, Nabi Yağcı, *Akis*'e verdiği bir demeçte, Adnan Kahveci'nin

"yurtdışındaki politik göçmenler dönsün" sözlerinin bir "pişmanlık daveti" olduğunu söyledi. (*Akis*, 19-25 Ekim 1987) Sonra da, daha derginin mürekkebi kurumadan, "pişmanlık daveti"ni kabul etti.

Resmiler, durup durup faşizm çözülürken "faşizm geldi" dediler. Faşizmin gittiğini bugüne dek resmen söylemediler. Her iki resmi partinin üyesi bulunduğu Sol Birlik'in son bir bildirisinde rejime faşist deniyor. Sonra da TBKP'nin iki lideri, "politik rejimin geleceği söz konusudur" diyerek, rejimi kurtarmak, "demokratikleşmeyi"(!) hızlandırmak için, Türkiye'ye gidiyorlar ve teslim bayrağını çekiyorlar.

Bir ülkede komünist partisinin legal olması demokratikleşme yönünde bir adım mıdır? Adımdır. Reformlar devrimci savaşımın yan ürünüdür. Ama belki öyle durumlar olabilir ki, demokratikleşme yönünde ilerleme sağlayabilmek için komünist partisi uzlaşmalara da gidebilir. Durum böyle midir?

Yağcı'ların devrim, sınıf savaşımı, proletarya diktatörlüğü, illegal örgüt, vb. ile hiçbir bağları kalmadı. Görüşlerinin özü ve içeriği Türkiye'de legaldir. Bir tek "illegal" görünen adlarıdır, "Türkiye Birleşik Komünist(!) Partisi!" Bu elbise onlara zaten uymuyordu. Pazarda hemen feda ettiler.

Dolayısıyla bunların legale çıkması "komünist partisine legale" olmuyor ve demokratikleşmeye yeni hiçbirşey katmıyor. Tam tersine, burjuvaziye yalan propaganda malzemesi sağlıyor. Öyle bir pazarlık ki bunda tek kazanan var, o da burjuvazi.

TBKP olayı ilk çıktığında çoğu gazetede sütun yazarları, resmilerin komünizm, Marksizm, vb. ile hiçbir ilgisi kalmadığını çok güzel sergilemişti. Bir süre sonra "dönüş" olayı gündeme geldi, aynı yazarlar bu kez "komünistler" in özgürlüğünden söz etmeye başladılar.

Bu telaşlı tutarsızlık nedir? Yağcı'nın dediği ve katıldığı gibi, "politik rejimin geleceğini kurtarma" çabasıdır! Resmiler legalize edildikten sonra, haziran ayında da DİSK'in açılacağı söyleniyor! Sendikal hareketi bölme, işçi sınıfını parçalama, rejimi kurtarma planları yedekte bekliyor!

Bu teslimiyetçi, likidatörlerin defteri dürülecektir, dürülmektedir. Burjuvazi resimleri istediği kadar cesur ve kahraman göstermek için yırtınsın, artık takke düşmüş, kel gözük müştür. TKP'li yoldaşlar, TKP'de onurlu yerlerini almaktadır. Resmilerin beyaz teslim bayrağına karşı, komünistlerin kızıl devrim bayrağı yükseliyor.

Salih Can

Dikkatiniz kaç yazar?

Erken seçim sonuçları, bir iki gün gazetelerin baş sayfalarında yer aldıktan sonra hızla arka sayfaların köşelerine kaydı. Zamlar, Yağcı'lar, Ecevitler öne çıktı.

Uzun süredir burjuvazi bunalımlardan bunalım, ölümünden ölüm beğenmek durumundadır. İstikrar arayışı içinde çırpındıkça istikrarsızlığa yuvarlanmaktadır. Seçim sonuçları, bunu bir kez daha gösterdiği için, iç açıcı bulunup, fazlaca bir ilgi duyulmadı.

ANAP oyların büyük çoğunluğunu alarak iktidar olsaydı bile yaşamda bunun fazla bir anlamı olmayacaktı. Partimizin seçim bildirisinde de belirtildiği gibi, Türkiye'de bugün oy kavramının fazla bir anlamı yoktur. Nitekim artık sol liberal köşe yazarları bile oy, halkın eğilimlerinin ciddi bir ölçütü olarak kullanmaz oldular. "Halk bu düzene karşı, orası belli..." diyebiliyorlar. (Uğur Mumcu, *Cumhuriyet*, 28 Kasım 1987)

Kaldı ki ANAP oyların ancak % 36'sını alabildi. 67 ilin 35'inde oyları bunun da altındadır. ANAP'ın "zaferi" buz üzerine yazılmıştır. Türkiye'nin sıcak ortamı bu buzu hızla eriteceği gibi, seçim sonuçlarının kendisi, istikrarsızlığın artmasında başlı başına bir etken olacaktır.

Üçte bir oyla sandalyelerin üçte ikisini "kazanmak", istenmeyen bir hükümet kurmak, istenmeyen kararları almak demektir. Halkın, fazla bir anlam taşımayan, oy düzeyindeki eğilimlerine bile taban tabana zıttır. ANAP güçsüz bir mecliste "güçlü" bir hükümet kurarak istikrarsızlığın içine biraz daha batmış olacaktır.

Bunu gören rejim yamayıcıları hemen harekete geçtiler. Ali Sirmen şöyle diyor:

"... Halkın üçte birinden alınmış bir yetkinin sınırlarının aşılmasına dikkat etmek gerekir.

"...Yüzde 36'yı temsil eden bir güç gerçekte % 70'in temsilcisi gibi davranırsa önümüzdeki yıllar iş çığından çıkacak..."

"İşin zıvanadan çıkmaması için hepimiz dikkat etmek zorundayız." (*Cumhuriyet*, 1 Aralık 1987)

Halkın üçte birinden alınmış yetkinin sınırları, buna rağmen hükümet kurulduğu anda zaten aşıyor. Bu burjuvaların "hepsi" dikkat ededursunlar, işçi sınıfımız işleri çığından, zıvanadan çıkarmaktadır. Seçim sonuçları sosyal demokrasinin zıvalılığını gösterek bunu bir kez daha kanıtladı.

Partimiz geçersiz oy kullanma çağrısı yapmıştı. Kullanılan oyların yaklaşık % 3'ü geçersizdir. Ama geçersiz oy çağrısının anlamı zaten yüzde hesaplarının ötesindeydi. Amaç 29 Kasım'da oy toplamak değil, doğru devrimci konumları yaygınlaştırmaktı. Seçimler çok dar kalır, tüm yaşam bu yönde ilerliyor.

İŞÇİNİN SESİ

Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. ■ Yazışma adresi: PO Box 513 London, N16 5QB ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulundadır. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

Tek başıma çalışma yürütüyorum!

Merhaba yoldaşlar! Yurdumuzdaki bütün görüşleri tek tek inceleme fırsatı olmayan biz sempatanlar, ihtiyaç duyduğumuz bütün siyasi bilgileri uzaktan edinip kendi fikirlerimiz doğrultusunda bir yön bulmakta güçlük çekiyoruz. Yanlış tutumların yanında saf saf diziliyorsak, gerçekte suç bizlerin değil, yanlış da olsa, yanlış doğru olarak gösterip bizi kendi yönlerine kolayca çekebilenlerindir. Doğrulara sahip çıkıyorsak ise, bu da doğruyu ama en güzel doğruyu (Marksizmi, Leninizmi komünizmi) bize verebilen abilerimizin, ablalarımızın, bacılarımızın eseridir. Neden bunları anlattım sanki değil mi? Ne güzel de oturdum, saz çalıyordum, istediğim kitabı okuyordum, satrancımı oynayıp arkadaşlarımla muhabbet ediyordum.

İşte biz insanların, en güzel düşünceleri, doğruyu aramak, bulmak ve doğru için çaba harcamaktır. Bu bana susamak gibi geliyor. Çöldeyim de sanki, karşımda su var, gözlerim esen rüzgarla kum dolmuş, önümü göremiyorum. Ah bir elimden tutan olsa da insanları suya ellerinden tutup götürmenin en güzel örneğini versek diye geçiyor içimden.

İsterseniz en kötü örnekleri de veririm.

Görmeyesi gözlerim durmanın, durdurulup da bıkmının, bir düşünceyi yarıyolda bırakmanın o kadar örneğini görüyorum ki. Mahallemizin en gözde devrimcileri şimdi bir avuç Atatürk kellesi için DYP'nin uşaklığını yapmakla görevliler. Ben asla kötümser olmak istemem. Yalnız bazen kızıyorum, bazen oluruna bırakıyorum, bazen de elbet bazı nedenleri vardır diye kendimi avutuyorum. Adamların nedenlerini dinleyince hem gülüyorum, hem şaşıyorum.

Diyor ki, ben asla kendi özümünden birşeyler kaybetmedim. Para lazım. Soruyorum, senin gibi eğitimi görmüş ve birşeyler verebilecek bir insan, nasıl olur da fikirlerinin tam aksini savunan bir partiye üye olur, o partinin tarafına geçer? Sana verecekleri bildirileri devrimciliğini kabul etmiş olduğun çevrede hangi yüzle dağıtmaya çalışırsın? Ben asla bildiri v.s. dağıtmam diye anlaştım, diyor. Peki hadi diyelim ki bu parti iktidara geldi. Senden istediklerinde diretirlerse ne olur? Cevap yok.

Böyle ürperti örneklerin bol olduğu gerçek, yalnız saygıdeğer abilerimiz de yok değil. Ne yazık ki gördükleri işkencelerden dolayı, onlar da bizlerin yapabileceğimiz hataları görmek istemediklerinden dolayı, geçici ve bildiğimiz konuları tekrar edip duruyorlar. Bir noktada üstelemeyip saygı gösterdiğimden dolayı kendime kızmakla yetiniyorum.

Bir önder olarak TKP'mize soruyorum. Ne olacağız? Nereye gidiyoruz? Ne zaman hakkımızı aramak için bilinçlendirileceğiz? Halkımızın bilinçlenmesini Marksizm Leninizm'in öncüsü TKP'miz yeterli buluyor mu?

Eğer benim görüşüme yer verilirse, Türkiye ve dünya insanı bilinçlendirilmedikten sonra, ne hakkını arayabilir, ne kendini savunabilir, ne de bir devrimi gerçekleştirebilir. Onlerine bent konulan

sendikalarımız, sendikacılarımız ve halkını eğitmeye kendini adanmış gerçek halk çocukları yok olmaya, susmaya mahkum bırakılmışlarsa, bu ne burjuvazinin ayakta kalmasını sağlayan devlet adamlarının ne de sermayenin gücüdür. Bu güpe gündüz ışık altında görülen suç, eğitimsizlikten, hırstan gerçekleri görmeyen halkımızdır.

Evet, ben edindiğim bilgi çerçevesinde, damarlarıma sığmayan kanımın bana verdiği coşkuyla, hedef aldığım eğitilebilecek arkadaşları eğitmekle kendimi yükümlü tutuyorum. Yalnız benim verebileceğim ancak benim bildiklerimdir. Benim seviyeme getirebildiğim takdirde onların da benim gibi eksikliklerini görme olanakları olacaktır.

Şunu da belirteyim ki uyguladığım eğitim tarzı, hiçbir tartışma yapılmadan, eksikleri gözönünde bulundurulup bir teraziye koyulmamış bir öğretim türüdür. Ben ise kendi uyguladığım yöntemin eksik olduğunu ilk günden beri biliyorum. Yalnız önümde başka eğitim tarzlarını bulamadığım için bir başıma yürütüp gidiyorum. Doğru ya da yanlış.

Sonuç olarak, bir arkadaşımın toplu açlık grevine arkadaşlarını bütünleştirerek gitmesi gibi, haklarını araması gibi güzel tablolar sergilendi. Bir başka arkadaşım işyerinden çıkarken beraberinde birkaç arkadaş da çıkarmayı başardı. Birkaç arkadaş ise aldıkları tavırlarla toplumda gerçekten güzel bir seviyeye geldiler. Bir işyerinde patronu devirip yerine yardımcısını getirdik. Okulda artık sınıfımıza gelen hoca, kendi tavırlarını değil bizim tavırlarımızı takınarak geliyor.

Sizce bunlar yeterli mi? Ben bunları eksik olarak görüyorum. Bu halkın kendi hakkını arayacağına, en güzel şekilde yönetilmek istediğine, kendini yönetebilecek insanları seçeceğine inanıyorum. Ya sizler, senelerin yıpratmadığı, insanlığın insanca yaşamasını isteyen sizler ne düşünüyorsunuz?

Tek kelime, doğru ya da yanlış!

Yazdığım bir sürü yazı var. Kimisi şiir, kimisi insanların insanca yönetilmesini savunan yazılar, kimisi en güzel bazı konuların görsel olarak kabaca karalanmasına ait.

Diliyorum ki, insanlarımızı *Lenin* gibi 24 saat ve bütün saatler boyu devrimci olarak

HAYDİ 5000 HEDEFİNE!

Bugün önemli sayıda fabrika ve işyerinde *İşçinin Sesi* makine sesinden önce yükseliyor. Gazetemizin Türkiye'de dağıtımı 4000'i aşıyor. Bu, birçok legal yayının dağıtımına boy ölçüşen bir sayıdır. Ama yeterli değildir, yoldaşlar! 11. Özveri Taarruzu hedefimiz Türkiye'de dağıtımı 5000'e çıkarmak, yeni fabrikalarda, işyerlerinde, işçi semtlerinde sesimizi yükseltmektir.

Okuyucu yoldaş, Sen bu hedefin gerçekleştirilmesinde en önemli halkalardansın. *İşçinin Sesi*'ni okuduktan sonra atma, bir kenarda tutma. Bir başkasına ver. Bir sendikaya, derneğe ya da yararlı olacağını düşündüğün bir adrese ulaştır, postala. Dağıtımı artırmak için bizimle ilişkiye geç. *İşçinin Sesi*'nin en geniş biçimde dağıtılması, daha çok sayıda işçi yatağından illegal ve özgür partimizin sesinin yükselmesinin sağlanması senin de görevindir. Haydi seferberliğe, haydi 5000 hedefine!

İşçinin Sesi çalışanları

OKUYUCU YOLDAŞ

İşçinin Sesi'ni daha güçlü çıkartabilmek, fabrikalarla, işyerleriyle, işçi semtleriyle olan bağına derinleştirip güçlendirmek, deneyimlerinizden çıkan dersleri tüm harekete daha iyi ve daha etkili ulaştırabilmek için gazetenizi yazılarınızla, haberlerinizle, çektiğiniz ya da topladığınız fotoğraflarla besleyin.

İşçinin Sesi çalışanları

eğitim ve onlara, *Nazım Hikmet*'in deyimiyle "bir ağaç gibi tek ve hür ve bir orman gibi kardeşçesine" yaşayabilecekleri bir toplumu, bir dünyayı bırakalım.

En içten selamlarımla. Mutlu ve güzel çalışma günlerinin sizlerin olması dileğiyle hoşçakalın.

Sinan Yıldırım

İşçinin Sesi'nin notu:

Sevgili Sinan yoldaşımız, Damarlarına sığmayan kanının sana verdiği coşkuyu sakın bastırma. Doğruyu arayıp bulma çabanı sakın durdurma. Yetişkin, bilinçli bir komünist olmak, emek, deneyim ve dolayısıyla zaman işidir. Bu zamanı kendine tanı. Doğru yoldasın. Bu yolda sonuna kadar birlikte yürümeyi ümit eder cıva gibi çalışmalarında başarılar dileriz.

Türkiye devrim, resmiler burjuvaziye yardım çağında!

Değerli yoldaşlar, Batı Berlin'den kucak dolusu selam.

Batı Berlin'de partimizi III. Konferans doğrultusunda azimle çalışarak ve gerçek adıma, TKP adına bizi kavuşturan 6.Kongre'mizi coşkuyla selamlayarak yükseltiyoruz.

Bir süre önce Batı Berlin'de Sadık Gürbüz'ün ve başka bazı sanatçıların katıldığı bir gece yapıldı. Gecede hoşumuza gitmeyen ve izleyicilerin eleştirisine uğrayan bir olay oldu.

Sadık Gürbüz, komünist ozanımız *Nazım Hikmet*'ten "ulusal" ozanımız diye söz etti.

Nazım Hikmet, "ulusal" ozanımız değil, işçi sınıfının ozanıdır. Komünist bir ozandır. *Sınıfsal* ozandır. "Ulusallığı" enternasyonalizmin içinde eritmiştir. Ona "ulusal" yakıştırmasında bulunmak, onun düşüncelerine ve şiirlerine en büyük hakaret olduğu gibi, burjuvazinin devrimcileri "ulusallaştırıp" kendi yoz ve çürümüş değerlerinin ayıbını örtme çabasına da destektir. Açıktır ki, Sadık Gürbüz'ün tutumu yanlışır.

Bir başka gelişme de, artık menşevikliği de "aşmış", legalist-likidatör çizgiye oturmuş resmilerden. Burjuvazinin iğrenç anlaşmalarını imzaladığı beş yıldızlı Steigenberger Oteli'nde bir basın toplantısı yapan Yağcı ve Sargın, Türkiye'ye gideceklerini açıkladıktan sonra şunları söylediler:

"Biz Türkiye'de demokratikleşme sürecine azami katkıda bulunmak istiyoruz..."

Şimdi eğer TBKP'nin legal olarak kurulması konusunda uygar(!) bir uzlaşma olursa, bu, ileride ülkenin önemli sorunlarının çözümü için de iyi bir temel hazırlayacakmış(!)

Resmilerin kimin demokrasisine "katkıda" bulunacakları açıktır. Elbette burjuva demokrasisine! Hem de bizim Türkiye burjuvazinin güdük

demokrasisine. Belli ki, Türkiye işçi sınıfını tek kurtuluş yolu olan devrimden uzak tutmaya, sınıf savaşımını dizginlemeye uğraşacaklar.

Burjuvazi işçi sınıfının devrim savaşımına karşı set hazırlama uğraşına TBKP'yle yeni bir "renk" kattı. Ama birşeyi unutuyor. Türkiye'de hava o kadar çabuk değişiyor ki, bırakalım TBKP gibi bir mevlana tekkesini, burjuvazinin kendisi bile ortama ayak uydurmakta güçlük çekiyor.

Sınıf savaşı yükseliyor. Devrimci dalga her geçen gün daha yakına geliyor. Türkiye devrim çağına atlamıştır. Çağın gereğini yerine getirmek üzere yola çıkan komünistler de, silahlarını yaşıyorlar. İlegal merkezi örgütü, Türkiye Komünist Partisi'ni güçlendiriyorlar. FL

Başta öncüsü TKP ile devrime yürüyen Türkiye işçi sınıfı, burjuvazinin devrimin önüne dikmeye çalıştığı, Yağcıların legalist-likidatör "komünist"(!) setini çığneyerek ilerleyecektir.

Varılacak yere, resmilerin uyuz "barışçıl" yoluyla değil, devrimle varılacaktır. İşçi sınıfımızın ozanı *Nazım Hikmet*'in dizeleriyle, "Varılacak yere kan içinde varılacaktır, Ve zafer artık hiçbirşeyi affetmeyecek kadar turnakla sökülüp koparılacaktır."

Zafer ve gelecek onun için savaşanlarındır. Yoldaşça hepinizi kucaklarını.

M.Deniz, Batı Berlin

ÇIKIYOR

"En Büyük İşçi Sınıfı Başka Büyük Yok!"

İşçi sınıfı nedir, tarihsel gelişmesi, bugünkü bileşimi, Türkiye işçi sınıfının sayısal dökümü gibi konuları ele alıyor.

İşçiler! Kürt emekçileri! Likidatörleri tanıyın!

Resmilerin timsal bayrağı Kürt halkına ihanet tuzağı

Semih Akansel

**Kürt emekçileri, pişmanların, teslimiyetçilerin beyaz bayrağını yırtıp atın,
kızıl bayrakla birlikte devrimci kavgaya katılın!**

Resmilerle, devlet ve hükümet arasında yapılan uzlaşma, daha ilk günden açığa çıktı. Örneğin, Teoman Erel, 2 Kasım tarihli *Milliyet*'te yayınlanan "TKP ile özel anlaşma" başlıklı yazısında, Özal'ın temsilcisi Adnan Kahveci tarafından, "bazı görüşme ve pazarlıkların yürütüldüğü"nden açıkça söz etti.

Pazarlıkları kimin yürüttüğünü bilemeyiz ama Yağcı ve Sargın ikilisi, bu pazarlıklar sonucunda 16 Kasım'da Türkiye'ye döndüler ve faşist dedikleri rejime teslim oldular! Rejime bu denli güveniyorlar!

Kime provokasyon

Evren ve Özal, yaptıkları açıklamalarda, Yağcı ve Sargın'ın seçimlerden önce dönmelerinin provokasyon olduğunu, 29 Kasım seçimlerine gölge düşürmeyi amaçladığını söylüyorlar. Ancak olgular, Evren ve Özal'ın, Yağcıların dönüşüne "karşı çıkan" açıklamalarının da, önceden hazırlanan bir senaryonun parçası olabileceğini çok açık bir şekilde ortaya seriyor.

Birincisi, Özal, resimleri kastederek, gelirler, ufak tefek pürüzleri halledilir diye çok açık bir dille söylemişti.

İkincisi, resmilerle devlet ve hükümet yöneticileri arasında yürütülen pazarlık, daha ilk günden açığa çıktığı halde Evren, Yağcıların Türkiye'ye dönmesine kadar en küçük bir açıklamada bulunmadı. Durdu durdu, Yağcıların, Türkiye'ye döndüğü gün anti-komünist demeçler vermeye başladı. Evren "karşı çıkma" demogojisıyla, pazarlıkta kendisinin de taraf olduğunu kanıtıyor.

Üçüncüsü ve asıl önemli olanı ise, Evren ve Özal, seçimlerden önce dönerek, Yağcıların, Avrupa'ya Türkiye'nin demokratik bir ülke olmadığını göstermeyi amaçladıklarını söylüyorlar. Devletin ve hükümetin en üst düzey yöneticileri tarafından, resimlerin dönüşüne karşı gösterilen bu "tepki" aslında, Yağcı ve Sargın ikilisinin neden tam da seçimlerden önce dönmelerinin sağlandığını çok güzel açıklıyor.

Daha önceki seçimlerde, bazı burjuva partilerinin ve burjuva politikacıların "yasaklı" olmaları, AET ülkelerinin, Türkiye'ye yönelttiği eleştirinin önemli bir parçası idi. İkinci eleştiri noktası ise legal bir komünist partisinin olmayışı idi.

29 Kasım seçimlerinde yasaklı bir burjuva partisi ve yasaklı bir burjuva politikacısı kalmadı. Resmilerin seçimden önce dönmeleri de "demokratikleşme yolundaki TC" propagandasına, güçlü bir malzeme sağlamayı amaçlıyor. Yağcı ve Sargın'a Türkiye elçiliklerinden hiç zaman yitirilmeden seyahat belgesi verilmesinin nedeni budur. Böylece Türkiye burjuvazisi, AET ülkelerine, Türkiye'nin ne kadar "demokratik" bir ülke haline

geldiğini "kanıtlamış" olacaktı.

Resmiler, devletle yapılan anlaşma sonucu, özellikle 29 Kasım seçimlerinden önce dönmüşlerdir. Türkiye burjuvazisinin "demokratikleşme" senaryosunda "seçkin" bir piyon olarak yerlerini almışlardır. Bu gerçeği, ne Evren'in, Özal'ın demagogileri, ne de gözü ve tutuklama olayları gizleyebilir.

Nitekim M. Ali Birand 1 Aralık 1987 tarihli *Milliyet*'te yayınlanan yazısında, hükümetin "demokratikleşme" manevralarının sonuçlarını değerlendirirken şöyle diyor:

"Avrupa'da insanların gözündeki 'demokratik olmayan Türkiye' izlenimi değişmeye başladı. Daha gidecek çok yol var belki, ancak bundan daha sağlıklı bir adım atılamazdı."

Ayrıca Birand bazı AET komisyonu üst düzey yetkililerinin "Sargın ile Kutlu'nun bir de serbest bırakılmaları durumunda" Türkiye'nin eleştirilecek hiçbir yanının kalmayacağını, ifade ettiklerini belirtiyor.

Görüldüğü gibi resmilerle yapılan uzlaşma, burjuvazinin çıkarı açısından, istenilen "demokratikleşme" görüntüsünü yaratılmasına şimdiden katkı yapmıştır.

Gözü ve tutuklamaya ilişkin gelişmeler senaryo mu, yoksa burjuvazinin oyunbozanlığı mı bunu zaman gösterecek. Bu açıdan zaman ne gösterirse gösterecek, birşey tarihin sayfalarına artık silinmezcesine yazılmıştır: Bir pazarlık yapılmıştır. Burjuvazi oyun bozanlık ederse, oyun bozanlık etmiş olur. Pazarlığı gizleyemez.

Peki, resmilerle burjuvazi arasında yapılan pazarlıkta Türkiye işçi sınıfının, Kürt halkının payına düşen fatura nedir?

Açıktır ki, bu pazarlıkla işçi sınıfı ve Kürt halkı arkadan

vurulmak istenmektedir. Ulusal demokrasi, ulusal ordu, ulusal çıkarlar v.b. demagogileriyle, resmiler tarafından işçi sınıfına ve Kürt halkına karşı sosyal şövenist, sosyal emperyalist bir saldırı yürütülmektedir.

Burjuvazi devrimci hareketin üzerine şimdi, resmiler kalkanıyla yürümeyi planlıyor. Saldırının bir ucu işçi sınıfına öteki ucu Kürt halkına yönelmiştir.

Kürt halkına yönelen saldırı

Resmi partinin program ve politik belgelerinde Kürt sorunu önemli bir yer tutmaktadır. Yanlış anla-

şılmasın, önemi resmi partinin Kürt halkına verdiği değerden kaynaklanmıyor. Tersine resmi partinin ihanet çizgisinin önemli bir ögesi olmasından geliyor.

Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkına hep karşı çıkmış, Kürt halkının her başkaldırısında,

Türkiye burjuvazisinin yanında yer alarak, proletarya enternasyonalizmine ihanet etmiştir.

Ancak 1980 sonrası yıllarda oportünist çizgi, oportünistliği bile geride bırakan bir değişim geçirmiştir. 12 Eylül faşist darbesinin ardından, faşizm kuyrukçuluğuna yönelmiştir. Terör bir devlet politikası olarak Kürt halkına kan kustururken resmi yönetim, Kürt halkının saldırı altında olmadığını savunmuştur.

Politbüro'da yapılan 12 Eylül değerlendirmesinde şöyle demişler:

"Cuntanın 'sol' terörizme ve Maoculuğa karşı yönelttiği saldırıları, demokrasi güçlerine, ya da Kürt ulusal hareketine karşı saldırılar gibi görmek yanlıştır." (H.Erdal, *TKP'mizi Yükseltelim*, s.78)

Bu tüyler ürpertici çizgi, artık TKP'yle hiç bir açıdan hiç bir ilgisi olmayan, resmiler ya da TBKP dediğimiz hilkat garibesinde örgütlüdür. Bu örgüt şimdi de burjuvaziye teslim bayrağı çekti. Hatta burjuvaziye bile değil, kendilerine göre faşizme...

1 Ekim 1987 tarihli *Atılım*'da yayınlanan, aralarında iki Kürt örgütünün de bulunduğu "Sol Birlik" imzalı ortak bildiriye, şöyle deniyor:

"Türkiye genelindeki bu durumun Türkiye Kürdistanı'nda katmerli olarak sürdüğünü, insanca yaşamak ve ulusal demokratik haklarına sahip olmak isteyen Kürt emekçilerinin, salt Kürt oldukları, ayrı bir ulusa mensup oldukları için, ayrı bir dil ve kültüre sahip oldukları için hunharca saldırılarla karşılaştıklarını.

"Faşist rejimin yaratmış olduğu bu ortamın demokratik ve serbest seçimlerin yapılmasına engel olduğunu..."

Bu değerlendirmenin mürekkebi kurumadan, Yağcı, legal

"komünist" partisi kurmak üzere Türkiye'ye dönmüş, "faşist rejim'e teslim olmuştur. Resmiler böylece, kendi müttefikleri için bile, ne kadar güvenilmez olduklarını, bir kez daha kanıtlamışlardır. Kürt örgütleri, karşılaştıkları bu ihaneti ve bunun doğan, doğacak olan sonuçlarını değerlendirmelidirler.

Resmiler şimdi, Kürt halkının geleceği hakkındaki düşüncelerini çok daha açık ve net bir dille açıklıyorlar. Yağcı, burjuva basınına verdiği demeçlerde, "açıkça söyledim, bizim toprak talebini destekleme yönünde bir politikamız yok dedim" (*Tercüman*, 13 Kasım 1987) diyerek, Kürt halkının en küçük, en basit demokratik hakkı olan ayrılma hakkına, ayrı devlet kurma hakkına karşı çıkıyor. "İnanın, Türkiye'nin geleceği tek tek her Türk vatandaşına bağlı" (*Hürriyet*, 29 Ekim 1987) sözleriyle koyu bir Türk ulusçusu olduğunu itiraf ediyor. Şu açıklamasıyla, Yağcı, sömürülenlerin sömürönlere, ezilenlerin ezenlere, Kürt halkının sömürgeci Türk devletine karşı şiddet kullanma hakkını inkar ediyor, sömürülen ve ezilen yığınlar karşı, sömürönlere ezenlerin safında yer alıyor.

"Biz şimdi diyoruz ki, sadece devrim açısından değil, toplumların yaşamından şiddet kalkmalıdır. Uygarcı ilişkiler gelmelidir. Böyle dedimiz yerde, elbette biz devrim için şiddeti öngörmeyiz" (*Tercüman*, 13 Kasım 1987)

Sınıf savaşında proletarya hegemonyasını, proletarya diktatörlüğünü, devrimci şiddeti reddedenler komünist değildir. Kürt halkının ayrılma hakkını savunmayanlar ise demokrat bile değildir.

Resmi parti önümüzdeki dönemde legal-illegal nasıl bir örgütlenme içinde olursa olsun, burjuvazi için tehdit olma niteliğini tamamen terketmiştir. TBKP program tasarısı diye kamuoyuna açıklanan ihanet belgesiyle, resmi partide bugünden legalite verilebilir. Kaldı ki onlar, "komünist" adında bile ısrarlı olmayacaklarını açıkladılar.

Sömürü düzeninin, Kürt halkı üzerindeki sömürgeci boyunduruğun parampaça edilmesi için, teslimiyet, pazarlık değil, kıran kırana sınıf savaşımı gerekiyor. Devrimci şiddet, işçi sınıfının, Kürt halkının en doğal hakkıdır.

Kürt devrimcileri, Kürt emekçileri TKP içindeki gelişmelere ve sonuçlarına bir kez daha dikkatinizi çekiyoruz. TKP resmi yönetimi Kürt halkına ihanet etti. Kürt ulusunun ayrılma hakkına yüz çevirdi. Resmi yönetimin bu ihaneti işçi sınıfına, devrime ihanetin bir parçasıdır. Öte yandan gerçek TKP Marksizm-Leninizm'in, proletarya enternasyonalizminin kızıl bayrağını yükseklere dalgalandırıyor.

Kürt emekçileri, pişmanların, teslimiyetçilerin beyaz bayrağını yırtıp atın, kızıl bayrakla birlikte devrimci kavgaya katılın!

Resmilerin kendi söyledikleri bile, burjuvaziyle bir pazarlığa oturduklarını, ortada bir anlaşma olduğunu ele veriyor. Ama:

Teslimiyeti yadırgamıyorlar

TBKP lideri Nabi Yağcı, Federal Almanya'da yayınlanan Türkiye Postası'nın 6 Kasım tarihli sayısında yayınlanan bir röportajda burjuvaziyle anlaşma konusunda aynen şunları söylüyor:

Türkiye Postası: "Hükümetle bir anlaşmanın olup olmadığı da soruluyor?"

Nabi Yağcı: "Bu sorular hükümetin başlangıçtaki tutumundan kaynaklandı. Önce, hükümet çevreleri gelecekle ilgili vaatler konuştular. Bizim kararımız bu ortama denk düşti. Ancak özellikle Başbakan Özal'ın son ko-

nuşmaları, bir yetkili sıfatı ile konuşanların sözleri ile farklı bir tutum ortaya çıktı. Böylece görüldü ki, hükümetle bir anlaşma söz konusu olmamıştır.

"Şunu söylemeliyim, hükümetle herhangi bir temastan kaçınmamız için hiçbir neden yoktur. Bizim attığımız adım politik bir adımdır. Bu nedenle ilgili taraflarla ilişkiden kaçınmak

çocukça bir tutum olurdu."

Birkaç soru da biz ekleyelim: Rejime faşist demeniz de temastan kaçınmanız için bir neden oluşturmuyor mu?

Politikada herşeyi mübah sayan burjuvazinin "geniş" sınıf bakışı açış değil midir?

İlkeli politikayı çocukça buluyorsanız neden komünist adını derhal bırakmıyorsunuz?

İşçi sınıfımız, benimsediği komünist partisini ele güne muhtaç etmiyor. Tek büyük işçi sınıfı, tek silah illegal parti, tek yol devrim diyor!

Üstün özveri üstün başarı!

1977 yılından bu yana sürdürdüğümüz özveri taarruzlarının onbirincisini de, üstün başarıyla ve 5 Aralık'ta Londra'da düzenlenen civil civil bir kapanış gecesiyle bitirdik. Gece, inanç, kararlılık ve coşkuyla doluydu. Üstün özveri ve üstün başarı dolu bir taarruzu daha geride bıraktık. Haydi kavgaya! Haydi 12. Özveri Taarruzu'na!

11. Özveri Taarruzu'nu derinden coşkulu, yığinsal, kızıl bir kapanış gecesiyle bitirdik. 600'ü aşan ve sık sık içinden devrimci coşku taşan kalabalık, hem bu yılki taarruzun üstün başarısını hem Türkiye'nin hızla devrimleşen havasını, hem de partinin geneliyle işçileşen yapısını çok güzel yansıtıyordu. Salonun bütün duvarları, orak-çekiçli zemin üzerinde "tek büyük işçi sınıfı, tek silah illegal parti, tek yol devrim", alt köşesinde ise Türkiye Komünist Partisi yazılı afişlerle donatılmıştı. Gece boyunca sık sık bu belgi ve "yükselt *İşçinin Sesi*'ni" belgisi bütün salonun coşkulu katılımıyla haykırıldı.

Taarruzun kapanış gecesi, iki bölümden oluşuyordu. Birinci bölümde 11. Özveri Taarruzu'nun son bağışları toplandı, geceye gelen mesajlar okundu, konuk yoldaşlar ve İTİB temsilcisi yoldaş birer konuşma yaptı ve en başarılı yoldaşların, kolektiflerin kazandığı ödüller dağıtıldı.

İkinci bölümde ise bir gurup yoldaşımızın oluşturduğu saz topluluğundan ve aramızdaki yetenekli yoldaşlardan saz ve gitar eşliğinde türküler dinledik. Altın patates fıkra yarışması, açık artırma ve piyango yapıldı. Değerli bir saz sanatçısının yöne-

timinde kurulmuş olan ve İngiltere'de işçi olarak çalışan Türküveli ve Kıbrıslılardan oluşan bir orkestra müzik çaldı.

Her yıl olduğu gibi bu yıl da geceye "P" vitamini olarak başladık. "P" vitamini, ucuz olduğu için taarruz sofralarının baş tacı olan patatesi temsil ediyor. İlk taarruz yıllarından beri, kapanış gecemizdeki yemeğimizde de patates bulunur. Her yıl yaptığımız fıkra yarışmasının adının altın patates olmasının nedeni de budur.

Yemekten sonra, 11. Özveri Taarruzu'na yapılacak son bağışları toplamak üzere bir yoldaşımız mikrofona gelirken, aynı zamanda salonun ışıkları da kaptıya döndürüldü. En önde ellerinde *İşçinin Sesi* sancağı, onun arkasında kızıl bayraklar ile 8 yoldaş salona girdiler.

Onlar pırıl pırıl ışıklar altında sahneye doğru ilerlerken salon coşkulu alkışlarla ve "yükselt *İşçinin Sesi*'ni", "işçiyiz güçlüyüz devrimlerde öncüyüz" belgileriyle inliyordu. İşçi sınıfımızın devrim ve sosyalizme olan özlemi, *İşçinin Sesi* sancağına ve kızıl bayrağa yapılan militan sevgi gösterisinde yansıyor.

Sancak ve kızıl bayraklar salonda yerlerini aldıktan sonra, son bağışları toplamak üzere

mikrofona gelmiş olan yoldaşımız, özetle şunları söyledi:

"Değerli yoldaşlar,

"Hepimiz 11. Özveri Taarruzu'nun kapanış toplantısına hoşgeldik. Bir kez daha devrimci özveri sınavından başarıyla geçip, bir kez daha böyle bir başarının sevinciyle gözlerimiz parlayarak hoşgeldik.

"Bundan 11 yıl önce mayıs ayının son pazar gününde, şu salonda oynayan çocuklarımız bile dünyada yokken, İTİB'liler önemli bir karar almıştı. Burjuvaziye karşı, devrim için *özveri taarruzu* başlatılacaktı. Hedef konup, kollar sıvanıp işe girilirken çoğumuzun kafasında, hedefin büyüklüğünden küçüklüğünden çok, 'şu hedefin nasıl üstüne çıkarız da, taarruzumuzu daha etkili kılarız' fikri vardı.

"Çatlak sesler çıkmadı değil. 'Maddi özveri istersek yığınlar kaçır' diyenler, 'bir avuç insanla bu iş olmaz' diyenler oldu. Böyle düşünenler ya işin başında ya da zamanla dökülüp gittiler. İyi de oldu. Sömürüye karşı savaşta malını vermeyen canını veremez. Bu, taarruzumuzun ana ilkelerinden biridir.

"Taarruz, devrimcileri devrim savaşına hazırlar. Onları özveriye alıştıırır. Burjuvaziye karşı savaşacak olan bizleri yetiştirir, kararsızları eler. Gözünü kırpmadan savaşa girebilmek için güçlü olmak, elen-

memek zorundayız yoldaşlar. Geçmişte çok işler yapmış olmak yetmez. İstikrarlı, sürekli çalışmak, her yeni durumda kendimizi yenilemek ve aşmak zorundayız.

"Yoldaşlar,

"Taarruz geleneğimiz sınıf savaşımının en yüksek olduğu dönemde başladı. 12 Eylül 1980 darbesinin ardından sol harekete baktığımızda yenilgi ve dağılma havasının egemen olduğunu görürüz. Fakat örgütümüze ve özveri taarruzlarına bakarsak yenilgi yoktur. Hedefler her seferinde yükselmiş, yenilgi psikolojisi ne örgütümüze, ne de taarruzlarımıza yaklaşılmamıştır. Katkılar, katılan sayısı her zaman yükselen bir ivme izlemiştir. Faşizm döneminde de başımız dikti.

"Örgütümüz işçi sınıfının meydanlarda, fabrikalarda savaş bayrağını yeniden dalgalandıracağını çok iyi biliyordu. Bu bilinçle, hiç çekinmeden, dostun düşmanın ağızını açık bırakan hedefleri önümüze koyduk ve gerçekleştirdik.

"Bugün işçi sınıfımız savaş bayrağını yeniden dalgalandırmaya başladı. Netaş'ta, Kazlıçeşme'de, Migros'ta, Alüminyum Tesislerinde, köprü inşaatlarında zaferleri hedefliyor hedefine ulaşıyor.

"Burjuvazi korkuyor. Korkunun verdiği telaşla işbirlikçi arıyor. Yağcılara ve Sargın'lara sarılıyor. Ama, işçi sınıfını bunlarla aldatma çabaları

da sonuçsuz kalacaktır. İsteyen istediğini yapsın. Yağcılar Özal'ın kuyruğuna takılsın. Biz işimize bakalım.

"Onbir yıl önce başladığımız özveri taarruzumuzu alnımızın akıyla sürdürdük ve onbirincisini de başarıyla bitiriyoruz. Şimdi, yeni hedeflere doğru koşacağız.

"Her şey devrim için!

"Yaşasın işçi sınıfımız!

"Yaşasın TKP'miz!"

Yoldaşımız, konuşmasını son bir kez daha bağış yapılması için çağrı yaparak bitirdi. Görevli yoldaşların salonda dolaştırdığı sepetler bağışlarla doldu. Bağışların dökümü yapılırken aramızda bulunan konuklar tanıtıldı ve gecemize gelen mesajlar okundu.

Böyle güzel bir gecede aramızda olduklarına çok sevindikimiz değerli konuklarımız vardı. 1978 yılında TKP Programı'nı yayınladığı için 15 yıl hapis cezasına mahkum edilen *Ürün Dergisi* Yazı İşleri Müdürü Ahmet Taştan ve Hasan Fehmi Mavi yoldaşlar da aramızdaydı. Sunucu yoldaş onları tanıttığı zaman salon sevgi dolu, içten alkışlarla çınladı, hep birlikte "yükselt *İşçinin Sesi*'ni" belgisi haykırıldı.

Alkışların dinmesinden sonra, Hasan Fehmi Mavi yoldaş kısa bir konuşma yaptı ve özetle şunları söyledi:

"Yoldaşlar, değerli dostlar,

"Türkiye işçi sınıfıyla yükselttiğiniz bu dayanışma, Türkiye'de ileri demokratik halk devriminin temellerini atacak bir dayanışmadır. Dün komünistim diyen Yağcılar bugün burjuvazinin yatağına yattılar, ihanete vardılar. Ne yaparlarsa yapsınlar işçi sınıfının TKP önderliğindeki devrimini önleyemeyecekler. Biz işçi sınıfı olarak devrime yürüyoruz. Bizler Yağcılar gibi sınır kapılarından vize ile değil, örgütlü gücümüzle sınır kapılarını yıkarak gireceğiz.

"Bu duygularla dayanışmanızı ve savaşımınızı kutlar, başarılar dilerim."

Yeni bir coşku dalgası uyandıran bu konuşmadan sonra, İran Halkının Fedaileri Örgütü temsilcilerinin ilettikleri mesaj okundu.

Mesajlardan sonra sıra, kapanış

Üstün özveri ve üstün başarılı
11. Özveri Taarruzu'nu coşkulu,
yığınsal, kızıl bir geceyle bitirdik.

çenin ikinci bölümü başladı. İkinci bölümde ilk olarak, Yürükoğlu ve Emine Engin yoldaşlarımızın da içinde bulunduğu, çoğu saz öğrenmeye yeni başlamış bir grup yoldaşın oluşturduğu saz topluluğu 6 güzel türkü ile geceyi şenlendirdi. Saz topluluğunun son türküsünün, bestesi de Yürükoğlu yoldaşımıza aitti.

Saz topluluğunun türkülerinden sonra açık artırma yapıldı, onun ardından da güzel sesli bir yoldaşımız gitar eşliğinde devrimci türküler söyledi. Yine yetenekli bir yoldaş saz çalıp güzel türküler söyledi. Fransa'dan gelen bir yoldaşımız da güzel Kürtçe türküler söyledi.

Gecemizin en eğlenceli bölümü Altın Patates Fıkra Yarışması'ydı. Yarışmaya çok katılan oldu. Altın Patates ödülünü, resmilerin ihbarcılığı ve yalancı şahitliğiyle bir grup yoldaşımızın yargılandığı davada, yoldaşlarımızın avukatlığını üstlenen John Reilly aldı.

Önce resmilerin mahkemelerdeki çirkin, ihbarcı tutumunu esprili bir biçimde anlatan John Reilly, ardından, İngiltere'de madencilerin grevi sırasında yaşanan bir olayı fıkra olarak anlattı. Ödül alan bu fıkrayı bu sayfamızda ayrıca veriyoruz.

Fıkra yarışmasının ardından taarruz piyangosu çekildi. Programın sonunda, göçmen işçilerden kurulu müzik grubunun güzel şarkı, türkü ve oyun havaları yer alıyordu. Tabii, salondakiler de pistte halay çekerek 10 haftalık sıkı çalışmanın yorgunluğunu çıkardılar.

Üstün özveri ve üstün başarılı bir taarruzu da böylece geride bıraktık. 11. Özveri Taarruzu'muzun başarısından aldığımız güçle, daha büyük enerjiyle, haydi sınıf savaşına, haydi 1988'e!

Altın Patates Fıkra Yarışması'nda birincilik ödülü alan John Reilly'nin anlattığı ve olmuş bir olayı konu alan fıkra şöyle:

İngiltere'de madenciler grevi sırasında bir maden ocağında polisle grevciler arasında sık sık itiş kakış ve ağız dalaşı oluyormuş. Polis grevcilerin yaptıklarına bazen göz yumuyormuş, bazen yumuyormuş.

Karlı bir kış günü grevciler kardanadam yapmışlar. Polis gelmiş dalaşı oluyormuş. Polis grevcilerin yakın demiş. Zaten grev yerinde grev gözcüsü olarak yeterince adam var demiş. Madenciler de, eğer bunu yasadışı buluyorsan, yasayı uygulamak senin işin, sen yık demişler. Bunun üzerine polis 15 bin Sterlinlik Jaguar arabasına binmiş ve kardanadamı yıkmak için gazlamış arabayı. Ama işçiler bunun böyle olacağını önceden sezdikleri için kardan adamı alçak bir beton direğin etrafına yapmışlar. Kardan adamı yıkmak için son hızla hareket eden polisler Jaguarı beton direğe saplamışlar.

Böylece grevci madencinin fendi polisi bir kez daha yenmiş.

toplantısının ana konuşmasına geldi. Bu konuşmayı, İTİB başkanı yoldaş yaptı ve şunları söyledi:

"Değerli konuklar, sevgili yoldaşlar

"11.Özveri Taarruzu'nu üstün başarıyla tamamladık. Çalışmalar için fon topladık.

"Partimiz gelişiyor. Geliştikçe harcamaları da artıyor. Ama 11. Taarruz bir kez daha gösterdi ki, işçi sınıfı, benimsediği komünist partisini ele güne muhtaç etmiyor. Tekrar tekrar altını çizmek gerek. Toplanan para vardan, hazırdan verilmiyor. Yoktan veriliyor, yoktan var ediliyor.

"Bu nedenle yoldaşlarımız, taarruza katkıda bulunan tüm yoldaşları, tüm devrimci işçileri İTİB adına kutlarız. Şan olsun devrim kavgası için özveri gösterene.

"Yoldaşlarımız,

"11.Özveri Taarruzu'nun üstün başarısı gösteriyor ki komünistlerin aşılmaz gibi görünen nice yüce ve onurlu görevi üstün başarıyla yerine getirmesi mümkündür. Yeter ki daha disiplinli çalışalım. Yeter ki birbirimize daha sıkı kenetlenelim. Yeter ki ileri, devrimci işçilerin gönlünü partimize daha da çok kazanalım.

"Bu nedenle bugün hep beraber söz verelim: Önümüzdeki yıl boyunca küçük, büyük her işimizi 11. Taarruz gibi üstün başarıyla tamamlayacağız.

"Yoldaşlarımız,

"Türkiye işçi sınıfının gerçekten çelik gibi bir komünist partisine olan ihtiyacı artıyor. Her geçen gün yayılan, yükselen grevler, işçi eylemleri, yaklaşan devrimci dalgayı haber veriyor. Son seçimin de gösterdiği gibi burjuvazinin yönetmezliği belirginleşiyor. Tek sözle devrimci durum yaklaşıyor. İşte bu ortamda işçi sınıfının öncülüğü gibi yüce bir göreve talibiz. Saflarımızı daha da sıkılaştırmak ve kendimizi sakınmadan, özveriyle devrim kavgasına dalmak zorundayız.

"Ülkemizde komünistin aslıyla sahtesi ayrıldı. Sahtekarlar onursuzca burjuvaziye teslim oldular, burjuvaziden yasallık dileniyorlar. Kürt halkının adını ağızlarına bile almak istemiyorlar. İnönülerin, Ecevitlerin, Demirellerin, hatta Özalların partisinden demokratlık ve ilerilik bekliyorlar.

"Biz ise, yoluna baş koymaya değer tek büyük işçi sınıfıdır diyoruz.

İşçi sınıfımızın, halklarımızın kuruluşu için tek yol devrimdir diyoruz. Devrim için tek silah illegal komünist partisidir diyoruz.

"11.Özveri Taarruzu'ndan aldığımız hızla haykırıyoruz: Haydi kavgaya, haydi devrime!

"Lanet olsun işçi sınıfın yolundan dönenlere! Lanet olsun burjuvaziye teslim olanlara!

"Yaşasın grev boylarında, eylemlerde kendini gösteren işçi sınıfımız. Şan olsun burjuvazinin ordusuna set ve tetik çeken Kürt emekçilerine. Burjuvazinin zindanlarında direnen devrimci tutuklulara şan olsun. Şan olsun Türkiye'de görev yapan yoldaşlarımıza.

"Yaşasın Türkiye Komünist Partisi!"

Bu konuşma da coşkun alkışlarla, belgilerle karşılandı. Bundan sonra sıra, en büyük katkıyı yaparak örnek tutum almış olan 10 yoldaşımızın ve kolektiflerin ödülleri vermeye geldi.

Özveri Taarruzu'nda bu yıl yeni bir uygulamaya gidilmişti. Hem sayılarının artması, hem de katkılarının kişisel katkılardan daha büyük ölçekli olması nedeniyle, kolektifler ve kişiler ayrı ayrı değerlendirilmeye giriyordu. Bu nedenle tek tek yoldaşlar arası sosyalist yarışmanın ödülleriyle, kolektifler arası yarışmanın ödül-

leri ayrı ayrı dağıtıldı.

Ödül dağıtımını, taarruzun haftalık toplantılarını uzun yıllardır üstün başarıyla yönetmiş, bu yıl rahatsızlığı nedeniyle yönetememiş olan, ayrıca yalnızca taarruzlarda değil, yıl boyunca yürüttüğü başarılı çalışmalarıyla, örnek davranışlarıyla çok sevilen, sayılan Yalçın Çağlar yoldaşımız yaptı.

Yoldaşımız ödül dağıtımını yapmak üzere mikrofona geldiği zaman, bütün salon onu dakikalarca ayakta alkışladı. Sevgi ve saygı dolu alkışların, onda odaklaşan sıcak bakışların derin anlamı vardı. "Canımız gibi sevdiğimiz, değerli, savaşkan yoldaşımız! Sağlığını kazanmak için verdiğin savaşta da başarılı olacağına güveniyor, seni bütün gönlümüzle destekliyoruz. Sen sağlığını kavuştukça dünyalar bizim olacak, işlerimize daha da büyük bir şevk ve hırsla sarılacağız." Gecede Yalçın Çağlar yoldaşımızda odaklaşan sıcak bakışların, uzun alkışların demek istediği buydu.

Her yıl taarruz toplantılarını fıkralarıyla kahkahalara boğan Yalçın yoldaşımız, bu yıl da, Yağcı'larla ilgili bir fıkra anlatarak geceyi şenlendirdi. Daha sonra da ödül dağıtımına geçti.

Önce, ilk 10 dereceye giren yoldaşlarımız ödülleri aldılar.

Legalist-likidatör resmiler, savundukları görüşler ve eylemleriyle burjuva ideolojisinin "sol" kılık giydirilmeye çalışılan savunucusu, burjuva legalitesinin eklentisidir.

TBKP Marksizmin düşmanıdır!

Hasan Öcal

Likidatörlerle, devlet ve hükümet arasında oynanan iğrenç oyunun birinci perdesi kapandı. Avrupalı "dostlarıyla" birlikte, 16 Kasım'da "uygarca" Türkiye'ye dönen Yağcı ve Sargın, hemen "gözetim" alındılar. "Sorgulanmak üzere" (!) emniyet müdürlüğüne götürülen Yağcı ve Sargın "emniyette siyasi şubenin misafirhanesi olarak bilinen lüks döşeli iki ayrı odada yatırıldılar." (Hürriyet, 18 Kasım 1987)

Böylece, Yağcı'lar, ülkede demokratikleşmeye (!) ilk katkıyı yapmış oldular. Onlarca devrimcinin işkence ile öldürüldüğü, sakat bırakıldığı Ankara Emniyet Müdürlüğü'nde, kuruluşundan bugüne kadar görülmemiş bir "demokratikleşme" (!) başladı.

Burjuvazinin Yağcı'lara gösterdiği bu ilgi ve nezaket liberal köşe yazarlarının bile dikkatini çekti. Teoman Erel şunları yazdı:

"Anladığımıza göre Avrupa'dan gelen komünist liderlere elektrik tedavisi yapılmıyor. Hatta gazetede okuduğumuza göre sorguya çekilecekleri yer iyice temizlenmiş ve oturmalrı için rahat banklar konulmuş, istedikleri yemeği emniyetin ikramı olarak ısmarlamaları için de düzen kurulmuş. Oldu olacak polis nezaretinde Pamukkale ve Göreme'ye de götürüp gezdireselerdi. Öyle ya turist dediğin döviz getirmez mi?"

Legalist-likidatör resmilerin burjuvaziyle pazarlığı, ortada bir oyun olduğu böylesine açığa çıkınca, ANAP genel sekreteri Akgün Albayrak, "dönmelerine iddia edildiği gibi izin verilseydi, gözetim altına alınmazlardı" diyerek, gözetim altına alınma nedenini açıklığa (!) kavuşturmak zorunda kaldı.

Belki gözetim, böyle bir "açıklama" yapabilmek için tezgahlanmıştı. Belki de burjuvazi yarı yolda "oyunbozanlık" (!) etti. Bunların hangisinin doğru olduğunu zaman gösterecek, ama resmilerle burjuvazi arasında bir pazarlığın yapıldığı artık reddedilemeyecek bir olgudur. Burjuvazi "oyunbozanlık" etmişse bile, bu, pazarlık yapılmadığını değil, bir tarafın oyunbozanlık ettiğini gösterir. Burjuvazi oyunbozanlık et-

miş olabilir çünkü resmilerin Marksizme düşman görüşleri ve legalist-likidatör konumları daha bugünden ortalığa serilmiştir. Öyle ki, resmilerin burjuvazinin beklediği işlevi görüp göremeyecekleri konusunda koca bir soru işareti belirmiştir.

İşçinin Sesi, azıcık oportünizm, azıcık hamileliğe benzer, sonunda çocuk doğar, diyor. İşte sonunda doğan likidatör çocuk, vargücüsü işçi sınıfının devrim savaşımını legalizme çekerek likide etmeye çalışıyor. Marksizmin temellerini yadıyor. Proletarya diktatörlüğü, bunların başında geliyor.

Proletarya diktatörlüğü, komünistlere değil sosyal demokratlara aykırıdır!

Resmiler burjuvaziyle uzlaşabilmek için, yıllardır ödün üstüne ödün verdiler. TBKP oluşumuyla, artık geçmişle olan biçimsel bağlarını da koparıp attılar. Şimdi, "Marks, Engels ve Lenin'in öğretisini dokunulmaz bir dogma olarak görmüyoruz" demagojisiyle Marksizm-Leninizmin en temel ilkelerine, devrimci özüne saldırıyorlar.

TBKP'nin Program Tasarısı ve onu açıklayan (!) broşürde *proletarya diktatörlüğü* kavramının neden kullanılmadığı şu sözlerle anlatılıyor:

"TBKP, programında 'proletarya diktatörlüğü' terimini kullanmıyor. Bunun nedeni, elbette kavramın içeriğinin yanlış olması değildir. Bu kavram pratiğin sınavından geçmiş bilimsel bir kavramdır. Ancak kolay anlaşılacak, hatta günümüzde yanlış anlayışlara kapı açabilecek olması nedeniyle program gibi politik bir belgede kullanılması uygun görülmemiştir." (TBKP Program Tasarısının Yeni Yaklaşımları, s.14)

"Pratiğin sınavından geçmiş" olmasına, içeriği yanlış olmasına karşın "kolay anlaşılabilir", "yanlış anlayışlara kapı açabilecek olması", vb. gerekçelerle proletarya diktatörlüğü kavramını "program gibi politik bir belgede" kullanmadıklarını böyle ilan ediyorlar.

Bu konumun eder tutar tarafı yoktur. Doğru bir politik kavram, politik bir belgede neden kullanılmaması? Kaldı ki komünistler için böyle bir seçenek yoktur. Bu kavramı kullanmak, yığınlara anlatmak kaçınılmaz bir görevdir. Nerede, çeşitli gerekçelerle bu kavram geri çekilmişse, orada

ihanetin olduğunu tarih çok kere sergilemiştir.

Nitekim Yağcı'da sergilemiştir. Daha birleşmeyi açıkladıkları basın toplantısında Yağcı şöyle demiş:

"...Biz proletarya diktatörlüğü sözünü, bu tarihsel olarak doğru kavramı söz olarak bugün günümüz gerçeklerine oturmamış görüyoruz. Bugün insanlık değişiyor dostlar... Daha barışçı, daha hümanist, daha demokratik. O zaman onun anlayabileceği tarzda biz görüşlerimizi ortaya koymak zorundayız." (İkibine Doğru, 11-17 Ekim 1987, s.29)(abç)

Burada Yağcı'nın "söz olarak", "tarzda" gibi sözcüklerle değişikliği yüzeysel biçimde göstermeye çalışması tam bir sahtekarlıktır. Gerçekte "tarihsel" sözcüğünün anlamı da çarpıtılarak söylenen, proletarya diktatörlüğünün eskiden doğru olup, artık doğru olmadığıdır. Yani kavramı yalnızca kullanmıyor değil, düpedüz yadıyorlar! Programda ve tanıtıcı broşürde açıkça söyleyemediklerini, Yağcı'nın basında yayınlanan röportajları da ortaya koyuyor. 13 Kasım tarihli *Tercüman*'da Yağcı şöyle diyor:

"Yeni programımızda gördüğümüz gibi proletarya diktatörlüğünü koymadık. Bu sözcük, komünistlerin bugün demokrasi konusundaki görüşlerini yansıtmıyor." (abç)

Görüldüğü gibi, burada Yağcı, yine, kendi uyuz programını bile "aşıyor". Marksizmin sınıf savaşımı ve devlet üzerine en temel bir fikrinin, kendi görüşleri olmadığını, burjuvazi karşısında özür dileyen bir üslupla söylüyor.

Proletarya diktatörlüğü komünistlerin değil sosyal demokrasinin "demokrasi" anlayışına aykırı düşer. Proletarya diktatörlüğü Marksizmin özüdür. Proletarya diktatörlüğü kaldırıldığı zaman, sınıf savaşımında Marksizmin yerini burjuva liberalizmi alır. Marks, sınıf savaşımının varlığını ve kaçınılmazlığını ilk kez saptayanların burjuva tarihçileri olduğunu söylüyor ve şöyle açıklıyor:

"Benim yeni olarak yaptığım şunları kanıtlamaktı:

"1. Sınıfların varlığı üretimin gelişmesinin belli, tarihsel evreleriyle bağlıdır...

"2. Sınıf savaşımı zorunlu olarak proletarya diktatörlüğüne ulaşır.

"3. Bu diktatörlüğün kendisi, tüm sınıfların kaldırılmasına ve sınıfsız topluma geçişi oluşturur." (Marks, "Weydemer'e mektup", 5 Mart 1852, aktaran Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İng.basım, c.25 s.416)

Proletarya diktatörlüğü, sınıfların kaldırılması ve sınıfsız topluma geçişin devlet biçimidir. Sınıf savaşımı, mutlaka proletarya diktatörlüğüne ulaşacaktır. Bu tarihsel zorunluluğu reddetmek Marksizmi reddetmekle eş anlamlıdır. Lenin de bu gerçeği şöyle ifade ediyor:

"Yalnızca, sınıf savaşımının kabulünü, proletarya diktatörlüğünün kabulüne dek genişleten kişi Marksisttir." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İng. basım, c.25, s.417)

Çok alıntı aktarmaya gerek yoktur. Yağcı'nın tarih müzesi yakıştırmasını yaptığı Marks-Engels-Lenin'de konu yukarıdaki gibi son derece açık ortaya konmuştur.

Proletarya diktatörlüğünü anlayışına uygun bulmayan likidatör, sosyal demokrat Yağcı, 19-25 Ekim tarihli *Akis*'e verdiği röportajda iyice açılıp saçılıyor, savaş ve demokrasi konusunda da konuya açıklık (!) getiriyor.

Bu hainler sınıf savaşına bile karşı çıkıyorlar!

Yağcı, *Akis*'te şöyle diyor:

"Bugün sokaktaki insan silahın her türüne karşı çıkıyor. Bir savaşın haklı olup olmadığını tartışmıyor. Reddediyor savaşı. Ve üstelik dünya öyle bir dengeye geldi ki bir nükleer savaş insanlığı toptan yok edecektir. (Gorbaçov'un 'savaş, artık siyasetin silahlarla sürdürülmesi değildir' biçimindeki Marksizm dışı görüşüyle ne kadar da uyum içinde! - İ.S.)"

"Barışsever", "saygın" bir burjuva ağzı takınan Yağcı, "sokaktaki insan" demagojisiyle, haklı-haksız ayrımı yapmaksızın savaşa karşı çıkıyor. Sınıf savaşımı, onun doruğunu anlatan devrimci iç savaşı yadıyor. Sömürülenlerin, sömürülenlere, ezilenlerin ezenlere karşı savaşında egemen sınıfların yanında yer alıyor. Marksizmin sınıf savaşı ve genel olarak savaşlar üzerine *ilkesini* de böylece bir kenara koymuş oluyor.

"Savaş siyasetin silahlarla sürdürülmesi"dir. Ve komünistler haklı-haksız savaş ayrımı yaparlar. Lenin, bu komünist tutumu şöyle açıklıyor:

"İç savaşların, örneğin, ezilen sınıfın ezene, kölenin köle sahiplerine, serflerin toprak ağalarına, ücretli işçilerin burjuvaziye karşı verdikleri savaşların haklılığını, ilerici niteliğini ve gerekliliğini tamamen kabul ederiz." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İng. basım, c.21, s.299)

Sosyal demokratlaşmış likidatörlerin bol güvercinli süslü sözlerin ardında yadsıdıkları, işte Marksizm-Leninizmin bu görüşüdür. Buna bağlı olarak resmilerin, "demokrasi" ve "sosyalist demokrasi" üzerine getirdikleri de burjuva çerçevededir. *TBKP'nin Program Tasarısı*'nda şöyle deniyor:

"... Sosyalizm, demokrasi temelinde kurulacaktır. Demokrasiyi güçlendirerek sosyalizme geçilecek, sosyalizmi güçlendirerek demokrasi geliştirilecektir. Sosyalizm hareket güçlerinin bütün potansiyelinin seferber edilmesi ancak azami demokratizm ile olanaklıdır. Tüm anayasal partilerin, *sosyalizmi benimsemeseler de* demokratik kurallara saygılı olmak koşuluyla, bütün haklarını kullanabildikleri politik bir sistem çerçevesinde, sosyalizmi amaçlayan değişik parti ve örgütler arasında işbirliği ve bağlaşıklık içinde işçi sınıfının toplumdaki öncü rolü gerçekleştirilecektir.

"Halkın seçilmiş temsilcilerinden oluşan parlamento, devletin en yüksek iktidar organı olacaktır." (*TBKP'nin Program Tasarısı*, s.59-60)

Ayıklayarak gitmek gerekiyor. Birincisi, demokratik ya da sosyalist herhangi bir devrimle değil, *bugünkü* "demokrasi güçlendirilerek sosyalizme geçilecek"miş. İkincisi, bu "sosyalizm" sınıflarüstü bir "demokratik kurallar"a göre işleyen "politik bir sistem"miş. Üçüncüsü, burjuva devlet aygıtının parçalanması gereken parçası parlamento, bu "sosyalizm"de de olacaktı. Dördüncüsü, işçi sınıfının öncü rolü bu "sosyalizm" geldikten sonra gerçekleşecekmiş!

Açıktır ki, bu "sosyalizm", proletaryanın hegemonyasında kurulan proleter devlet değildir. Resmi likidatör hainlerin kelime oyunları gizlemeye çalıştıkları, bir türlü söylemeye dillerinin varmadığı, *öncü sınıfın egemen sınıf burjuvazi, devletin de burjuva devlet olduğudur*. Sosyalist demokrasi, çok partili sosyalizm diye öne sürdükleri ne idüğü belirsiz demokrasi de, sözcüğün tam anlamıyla burjuva demokrasisidir.

Legalist-likidatör resmiler, savundukları görüşler ve eylemleriyle sosyal demokratlıktan ötede değildirler. TBKP zaten burjuva legalitesinin eklentisidir. Bu nedenle, "faşist" dedikleri rejime koşu koşu teslim oldular ve kadroları da teslim ediyorlar.

Nitekim bu nedenle proletarya diktatörlüğünü yadıyorlar. Sorunun kaynağı demokrasi-diktatörlük ayrımı değil, proletarya-burjuvazi ayrımıdır.

Yağcı son röportajlarda bunu da açık etti. Devrim istemediklerini, bugünkü rejimde seçimle gelip gitmeyi yürekten kabul ettiklerini söyledi.

Türkiye Komünist Partisi, legalist-likidatör akımı amansızca sergilerken, Türkiye proletaryasına tarih en büyük hesaplaşmasını hazırlayacaktır. İşçi sınıfımız, burjuvazinin öteki silahlarını olduğu gibi TBKP silahını da parçalayacak, illegal ve özgür olan Türkiye Komünist Partisi'nin önderliğinde devrimi yapacaktır.

İŞÇİNİN SESİ

ÇEK-AL

Fabrikalardan makine sesinden

önce *İşçinin Sesi* gelecek!

Yıl:13, Sayı:343, 9 Aralık 1987

Tek büyük işçi sınıfı!

Tek silah illegal parti!

Tek yol devrim!

Burjuvazinin TBKP oyunuyla devrimci hareketi legalizme ve likidasyona çekme çabaları hızlandı. Legal "sol" dergiler de bu akıntıya kürek sallayarak, şimdiye dek kurulmuş legal "sol" partilerin programlarını çarşaf çarşaf yayınlıyor. İşçi sınıfımızın dikkatini legalist hayallere çekmeye çalışan bu eğilime karşı partimiz amansız bir savaş veriyor. Düşmanın sinsî oyunlarına karşı işçi sınıfının gerçek partisi Türkiye Komünist Partisi, sınıfımızın dikkatini düşmanı yenecek biricik program olan TKP Programı'na çekiyor. Geçen sayımızda birinci bölümünü yayınladığımız TKP Programı'nın ikinci ve son bölümünü bu sayımızda yayınlıyoruz.

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ PROGRAMI

II

"IV. Program, Türkiye'de devlet-tekelci kapitalizminin oluştuğu, yönetici sınıfın emperyalistleşme gereksinimine vardığı, yayılmacı eğilimlerin belirginlik kazandığı, bu amaçlara erişemediği için de kapitalizmin çıkmazda olduğu, ekonomik-toplumsal açıdan sorunların ancak devrimle çözülebilir olduğu bir aşamanın programıdır."

4. İleri demokratik istemler - devrimci dönüşümler

4.1. İşçi sınıfının acil istemleri

Türkiye'de bir yandan devlet-tekel bütünlüşmesi, öte yandan finans-kapitalin genel olarak "zor kullanma" eğilimi nedeniyle, ekonomik savaşımın *nesnel* olarak siyasal nitelik alış süreci hızlanmıştır. Bu durum, işçi sınıfımızın, ekonomik-siyasal savaşım bütünlüğünü daha derinden kavramasında kolaylıklar getirmektedir.

İşçi sınıfımız yoğun bir sömürü ve zorbalık altındadır. Sömürü oranı, ileri kapitalist ülkeler sömürü oranından çok daha yüksektir.

Kapitalizmin işçi sınıfının durumunda "göreceli kötüleşme" yasası Türkiye'de açıklıkla işlemektedir.

Kapitalizmin işçi sınıfının durumunda "mutlak kötüleşme" yasası da Türkiye'de işlemektedir.

Türkiye'de işçi ücretleriyle işgücü değeri arasında büyük bir uçurum vardır. Resmi asgari ücret nitelsiz işgücü değerinden daha düşüktür ve tüm ücretleri geri çekici etki yapmaktadır. Üstelik, resmi asgari ücretin uygulamaya girmediği geniş kesimler vardır. Bu bakımdan, hem genel uygulanması, hem nitelsiz işgücü değerine uygun düzeyde saptanması için asgari ücret bir savaşım odağıdır.

İşçi sınıfımızın iş koşulları da aldığı ücret denli kötüdür. Türkiye, dünyanın en çok iş kazası olan ülkeleri arasındadır.

Sigorta kapsamına giren işçilerin

büyük bir bölümü sigortasız, kaçak çalışmaktadır. Onların durumları daha da kötüdür.

Bir de kaçak bile çalışamayan milyonlarca işsiz vardır. İşsizlik hem ücretlerin düşüklüğünde yansımakta, hem o düşük ücretlerin bile işçi sınıfımızın yaşam düzeyini olduğundan daha yüksek göstermesini getirmektedir.

Ekonomik-sendikal haklar için savaşmak, işçi sınıfımızın sağlığı, yaşamı, geleceği açısından büyük önem taşımaktadır. Bu haklar uğruna savaş sınıfın geri kesimlerini savaşa çekmek için de güçlü bir araçtır.

Komünistler ekonomik-sendikal savaşım hedefi olarak kapitalizmin ve sınıf savaşının ulaştığı gelişkinlik düzeyine uyarlı hedefler gösterirler. İstemlerini burjuvazinin kabul sınırları içinde tutmazlar.

Komünistler, zorba erk yıkılmadan istemlerin kalıcı olarak elde edilemeyeceğini anlatırlar. Tüm ekonomik-sendikal ve demokratik istemleri devrim hedefine bağlarlar.

* * *

Ekonomik savaşımın öneminin giderek arttığı koşullarda işçi hareketinin önündeki acil istemler şunlardır:

1. Bütün ücretli işçiler için yedi saatlik işgünü. Tehlikeli ve sağlık için iyi olmayan işlerde işgününün dört ile altı saat arasında düşürülmesi.

2. Tüm ücretli işçilere, haftada 48 saatin altına düşmeyen, kesintisiz hafta tatili.

3. Eşit işe eşit ücret.

4. Bugünkü biçimiyle fazla mäsainin kaldırılması, zorunlu olduğu durumlarda çifte ücret, gönüllülük ve

kısa süre esasına oturtulması.

5. Asgari ücretin, niteliksiz işgücü değerini yansıtmaması, bunun için iki çocuklu bir ailenin fiziksel ve toplumsal-kültürel tüm gereksinimlerini dikkate alması, net olarak saptanması ve tüm ücret belirlemelerinde ortak taban alınması.

6. İşçilerin tam sağlık ve sosyal sigortası:

a) Ücretli emeğin her türü için,
b) Hastalık, yaralanma, sakatlık, yaşlılık, iş hastalıkları, doğum, dul kalma, yetimlik, işsizlik için,
c) Sigorta bedellerinin tümünün kapitalistler ve devlet tarafından karşılanması.

7. İşverenin yasal yükümlülüğü altında işçiler için meslek eğitimi.

8. Çocukların çalıştırılmasının, 12 yaşından başlayarak, yaşa göre günde 2-6 saat arasında sınırlandırılması, eğitimle işin eşgüdümünün sağlanması ve çocuk sağlığına zararlı iş kollarında tümünden yasaklanması.

9. İş ve çalışma yaşamıyla ilgili uyuşmazlıklara bakan tüm yargı ve hakemlik kurullarında işçilerin seçtiği temsilcilerin bu kurulların en az yarısını oluşturacak şekilde yer alması.

10. Tüm emekçilere grevli, toplu sözleşmeli tam sendikal haklar tanınması, lokavtın yasaklanması.

Dış ülkelerdeki işçiler

Çoğunluğu Batı Avrupa'da olmak üzere, emperyalist ülkelere ucuz işgücü satmak için gitmiş geniş bir Türkiyeli işçi yığını vardır. Dış göç ulusal farklılıkları törpüleyen, ulusal önyargıları kıran, Türkiye gibi geri bir ülkenin işçisini dünya işçi sınıfına bütünleyen ilerici bir olgudur.

Ancak, Türkiyeli göçmen işçilerin durumundan hem emperyalist ülke burjuvazisi, hem Türkiye burjuvazisi yararlanmaktadır. Türkiyeli göçmen işçiler en düşük ücretlerle ve en kötü koşullarda genellikle niteliksiz ve kötü işlerde çalışmakta, yoğun bir sömürü altında bulunmaktadır.

Emperyalist ülke burjuvazisi bir yandan hem göçmen işçilerin doğrudan sömürsünden, hem onların rekabetlerinin sonuçları nedeniyle yerli işçilerin artan sömürsünden büyük bir artık-değer elde etmekte, öte yandan işçi sınıfının bölünmüşlüğünden kendi erkini sürdürmek için yararlanmaktadır. Bu bölünmüşlüğü canlı tutmak için elindeki her olanakla yabancı düşmanlığını körüklemektedir.

Türkiye finans-kapitali açısından Türkiyeli göçmen işçiler önemli bir döviz kaynağı oluştururken, işsizlik vb. sorunları hafifletmeye de yaramaktadır. Bu yüzden, Türkiye finans-kapitali göçmen işçilerin Türkiye'ye dönmesine karşıdır, ama "entegre" edilmelerine de karşıdır. Emperyalist ülke işçileri ile Türkiyeli işçiler arasında bölünmüşlük ve düşmanlık onun da işine gelir. O da Türkiyeli işçiler arasında uluscu fikirlerin yayılması için çalışmakta, kendi yönünde düşmanlığını körüklemektedir.

Devrimci proletarya "asimilasyon"a karşı değildir. Zora dayalı olmamak koşuluyla entegrasyonu ilerici olarak değerlendirir. Devrimci proletaryanın "ulusal kültürü", "ulusal benliği" korumak gibi bir sorunu yoktur. Onun belgisi demokrasinin uluslararası kültürü, dünya işçi sınıfı hareketinin kültürüdür.

Türkiyeli göçmen işçiler sorunun-

da şu istemler tarihin hareketine ve dünya işçi sınıfının çıkarlarına uygun olarak yükseltilmesi gereken istemlerdir:

1. Göçmen işçilere yerli işçilerle eşit ücret ödenmesi, Avrupa çapında ücret düzeylerinin ve çalışma saatlerinin aynılaştırılması,

2. Göçmen işçilerin gittikleri ülkede üç ay ikamet ettikten sonra, o ülkenin vatandaşlığına geçebilme hakkını kendiliğinden kazanması,

3. Bulunduğu ülkenin her türlü siyasal (seçme-seçilme) ve toplumsal haklarından eşit düzeyde yararlanabilmesi,

4. Göçmen işçilerin sayısı, ülkeye giriş-çıkışları, serbest dolaşımları, ailelerinin getirilmesi vb. konularındaki tüm engeller ve kısıtlamaların kaldırılması.

4.2. Gençlik

Gençlik halkımızın geleceğidir. Ülkemiz nüfusunun yarısından çoğu 20 yaşın altındaki gençlerden oluşmaktadır. Gençliğimizin büyük çoğunluğu halk sınıflarından gelmektedir.

İşçi sınıfının üzerindeki ağır sömürü, sınıfın genç kesimleri üzerinde daha katmerlidir. Çocuk emeği sömürsü yaygındır. Genç işçiler her türlü sendikal haktan yoksun asgari ücret, sigorta, vb. uygulamalarının dışında tutulmaktadır. Çıraklık adı altında, en kötü koşullarda çalışmaktadırlar.

Emperyalizme, faşizme karşı eylemci bir geleneği olan yüksek öğrenim gençliğine, burjuva devletin gericileşmesi oranında saldırılar artmaktadır.

Gençliğimiz için şu haklar acil önem taşımaktadır:

1. Genç işçilere iş yerinden ücretli izinle eğitim hakkı,

2. Eğitim ile endüstriyel üretimin kaynaştırılması,

3. Her düzeyde parasız eğitim, yaygın burs uygulaması, gençliğin ihtiyaçlarına yanıt verecek iyi ve ucuz yurt sağlanması,

4. Eğitimin gerici içeriğinden arındırılarak toplumsal gelişmenin gerekleri yönünde yeniden örgütlenmesi. Gençliğin eğitim planlamasına katılımı,

5. Üniversitelere tam özerklik verilmesi, seçimle oluşturulmuş öğrenci temsilciliklerinin öğrenim birimlerinin yönetimine doğrudan katılımı,

6. Tüm gençliğe ilk adımda orta öğrenim hedefi,

7. Gençliğin siyasal yaşama aktif katılımının önündeki engellerin kaldırılması ve seçme yaşının 16'ya, seçilme yaşının 18'e indirilmesi.

8. Gençlik için tüm ülkede yaygın spor ve kültür merkezleri ağının kurulması ve bu merkezlerin gençlerin seçeceği temsilcilerce yönetilmesi, gençlerin toplumsal hayatın tüm alanlarına aktif katılımının sağlanması,

9. Ailesini yitirmiş, ya da ailesiyle birlikte yaşamak istemeyen çocuk ve gençlerin tüm gereksinimlerinin devletçe karşılanması, geleceklerinin garanti altına alınması.

4.3. Kadın

Kadınların ezilmeleri, insanın insan tarafından sömürülmesiyle bağlı olduğundan, sömürünün ortadan kaldırılması, kadınların kurtuluşunun başlangıcı olacaktır. İşçi sınıfının ve kadınların kurtuluşu bu nedenle

birbirine bağlanmıştır.

Kadın sorunu yalnızca kadınların değil, erkeklerin de sorunudur. Kadın eşitliğe ve özgürlüğe kavuşmadan erkek de eşit ve özgür olmayacaktır.

Bilimsel teknolojik devrim ile, kadının ekonomik ve toplumsal kurtuluşunun maddi temelleri daha da olgunlaşmıştır. Bu dev ilerleme sömürücü sınıfın üretim araçlarının özel mülkiyeti ile birlikte uyguladığı aile biçiminin ve kadına verdiği rolün, siyasal ve toplumsal yaşamdan onları uzak tutuşunun her biçiminin parçalanmasına olanak açıyor.

Ancak, işbölümü ortadan kalkmadan, burjuva hakkın dar çevreni aşmadan, yani hak katkıya bağlı olmaktan çıkmadan kadın tam kurtulamaz. Kadının gerçek kurtuluşu komünizmedir.

***

Türkiye'de kadın toplumun her alanında "ikinci sınıf" vatandaşdır. İşinde, evinde, okulunda, yasalar karşısında her zaman eşitsizlikle, haksızlıkla, ezgiyle karşı karşıyadır.

Kapitalizmin gelişmesiyle birlikte kadının ekonomiye katılımında nicel

malarına katılmalarını sağlayacak yatılı kreş, yuva ve ilkokullar açılması ve kadının siyasal yaşama aktif katılmasının önündeki engellerin kaldırılması,

3. Ülkenin somut koşulları gözönünde bulundurularak, tüm yönetim, yasama ve yargı organlarında, parti, sendika, meslek örgütü ve derneklerin karar organlarında kadınların 1/3 oranında bulunmaları, devrimin daha sonraki yıllarında bu oranın %50'ye çıkarılması,

4. Ordu dağıtılıp, yeni halk ordusu, halk milisleri kurulurken, kadınların da katılımının sağlanması,

5. Ev işlerinin toplumsallaştırılması için kollektif yemekhaneler, kollektif çamaşırhaneler açılması,

6. Ev işleri ve çocuk bakımı tam anlamıyla toplumsal bir karaktere sahip olana dek, bu işlerin ortak sorumluluğunun erkek ve kadın tarafından yürütülmesi konusuna gerek yasalarda, gerekse ideolojik eğitimde ağırlık verilmesi,

7. Doğum kontrolü ile hamilelik sürecini kaldırmanın, tüm kadınlara eşit ve parasız bir hizmet olarak sunulması ve bu konularda yaygın eğitim olanakları sağlanması,

ve nitel bir gelişme olmuştur. Kapitalistlerle doğrudan karşı karşıya gelmekte, kurtuluşunun öteki sınıf kardeşleriyle birlikte savaşımından geçtiğini yaşayarak görmektedir.

Kadınların işçi-emekçi olmaktan kaynaklanan, sınıflı toplumlara özgü sorunları, istemleri vardır. Bu özgül istemler işçi sınıfının istemleriyle çelişmeyen, boyut kazandıran istemlerdir.

***

İleri demokratik halk devrimi kadın sorununun çözümünde önemli bir adım olacaktır:

1. Kadınların yasalar karşısında tam eşitliğinin sağlanması, kadınları aşağılayan boşanma uygulaması, meşru-gayrimeşru çocuk ayrımı, zina yasası vb. kaldırılması, yeni medeni hukukun hak ve görevlerde tam bir kadın erkek eşitliği anlayışı içinde yeniden yazılması,

2. Ekonomik, kültürel, toplumsal, siyasal yaşamın her alanında kadın-erkek eşitliği, fırsat eşitliği sağlanması. Kadınların gece kurslarına, parti, sendika ve dernek toplantı ve çalış-

8. Kadınların kazançlarından kaybetmemek ve bedelsiz ilaç ve tıbbi yardım almak koşuluyla doğumdan önce ve sonra 8'er haftalık süre için işten serbest bırakılmaları,

9. Kadınların çalıştığı bütün kuruluşlarda kreşler kurulması, emziren analara üç saati geçmeyen aralıklarla, yarım saatin altına düşmeyen teneffüs alma izni, böyle anaların işgünlerinin 6 saate düşürülmesi,

10. Kadınları aşağılayan her çeşit işin yasaklanması, ayrıca kadınların çalıştıkları tüm mesleklerin bu açıdan ele alınarak kadını aşağılayan içerikten çıkarılması,

11. Fahişelerin topluma yeniden kazanılmaları ve üretime katılmaları için özel önlemlerin alınması.

4.4. Küçük üreticiler ve kooperatifler

Kırdaki ve kentte küçük burjuvazi tarafından kurulan kooperatifler bir yanıyla tekeller karşısında daha iyi ekonomik konum kazanmaya yaramakta, bir yanıyla finans-kapitalin

egemen olduğu bir ekonomide tekel-lerin işine yaramaktadır. Nesnel olarak küçük üretimi tekellerin tabanı yapmaktadır.

Komünistler küçük üreticinin ekonomik örgütlenmelerinin ikili işlevinin bilincinde olarak buralarda devrimci ajitasyon-propaganda yürütürler. Küçük üreticilerin ancak işçi sınıfının öncülüğünde gerçekleştirecek anti-tekel devrimle kurtulabileceklerini, somut deneylerle birleştirerek açıklarlar. Onların ve ekonomik örgütlerinin tekellere ve emperyalizme karşı olan ve işçi sınıfının savaşımına ters düşmeyen çıkarlarını desteklerler.

İDHD ile, nesnel olarak kapitalizme yarayan işlevinden soyunacak olan üretim ve tüketim kooperatiflerini devlet düşük faizli kredi, ucuz tarım girdileri ve makineler ve istikrarlı bir fiyat politikasıyla teşvik edecek, kooperatifsiz üretici kalmamasını sağlayacaktır. Bunların tekel-lere ve devlete olan borçlarını silecek, ağır vergi yükünü kaldıracaktır. Küçük üreticilerin mallarının pazarlanması devlet tarafından güvence altına alınacaktır.

4.5. Ulusal sorun: Bir devlette iki ulus

Ulusal baskıların, ezilen ulusların varlığı, emek-sermaye çelişkisini bulandırır, gözlerden saklanması kolaylaştırır, halklar arasına düşmanlık sokar. Ulusal sorunun demokratik yoldan çözümü, uluslar arasındaki düşmanlıkları ortadan kaldırmanın tek yoludur. Ulusların kendi yazgılarını belirleme hakkına saygı, toplumun demokratikleşmesi için zorunludur.

Komünistler, her türlü ulusal eşitsizliğin, ulusal baskının, ayrıcalığın düşmanıdır. Ezen ulus şovenizmine karşı ezen ulus proletaryasının enternasyonalist eğitimini vazgeçilmez bir görev sayarlar. Her türlü ezilen ulus dar görüşlülüğüne de karşı çıkarlar.

Komünistler ulusal sorunda, yaşanan anda varolmayan sorunları yapay olarak zorlamaz, tarihsel gelişmenin önlerine koyduğu sorunları proletaryanın çıkarları doğrultusunda çözmek için savaşır.

Türkiye'de ulusal sorun Kürt sorunu

Bugün Türkiye'de ulusal sorun Kürt sorunudur. Türkiye devleti sınırları içinde Kürt ulusu ezilen ulustur. Türkiye Kürdistanı Türkiye'nin iç sömürgesidir.

Ulusal sorunda komünistlerin ilkesi, "ulusların yazgılarını kendilerinin belirlemesi" hakkıdır. Bu hakkın özü, *ayrılma*, ayrı devlet kurma hakkıdır. Türkiye Komünist Partisi, Kürt ulusunun ayrılma hakkını kayıtsız koşulsuz benimsemiştir.

Ulusların kendi yazgılarını özgürce çizme hakkını savunmak, ayrılmayı savunma anlamına gelmez. Ayrılma hakkının öteki yüzü birleşme özgürlüğüdür. Pratikte ayrı devlet kurulmasını destekleme, işçi sınıfının genel çıkarları çerçevesi içinde belirlenir. Komünistler genel olarak ulusların küçük ulusal devletlere parçalanmasını değil, onların kardeşçe, her türlü ulusal baskıdan kurtulmuş olarak gönüllü birliğinin sağlanmasını isterler.

Komünistler, Kürt sorununda ay-

nılmayı değil özgür birleşmeyi istiyorlar. Ayrılma özgürlüğünün olmadığı yerde birleşme özgürlüğünden söz edilemeyeceğini biliyorlar.

Kürt komünistlerinin görevi, Kürt ulusunun öteki uluslarla birleşme özgürlüğünü ve tüm ülkelerin işçilerinin birliğini savunmak, ezilen ulus dar görüşlülüğüne ve ulusçuluğa karşı savaşımdır. Bunlar, proletarya enternasyonalizminin yüklediği görevlerdir.

Ayrılma hakkı da, birleşme özgürlüğü de, ancak tam demokratik bir ortamda yaşama geçebilir. Türkiye'de finans-kapital erki yıkılmadan Kürt halkı kendi yazgısını özgürce çizemez.

Kürt sorunu Türkiye devriminde kilit bir sorundur. Düşman ortaktır. Tek seçenek, tek bir devrim hareke-

yaşamaktadır. Zor yoluyla Türkleştirme ve İslamlaştırma-Sunnileştirme bu baskının değişmez yönüdür.

Türk şovenistlerinin Türkiye Ermenistanı'nda uyguladığı soykırım, tarihin tanık olduğu büyük barbarlıklardan biridir. Canını kurtarabilenler dünyanın dört bir tarafına sürgüne zorlanmıştır. Finans-kapital, Ermenilerin en temel hakları olan kendi topraklarında yaşama hakkını reddetmekte, onları sürgün yaşatmaktadır.

Partimiz Ermeni soykırımı ve ardından gelen sürgünü açıkça lanetler. Ermeni diasporası son bulmalı, topraklarını terketmek zorunda kalan Ermenilere Türkiye'ye serbestçe geri dönme hakkı tanınmalı ve devlet dönmek isteyenlere her türlü yardımı yapmalıdır.

tinde güçleri birleştirmektir.

Kürt sorununun çözümü, Türkiye'de ileri demokratik halk devriminin zaferinden geçmektedir.

Kıbrıs'ın işgaline ve sömürgeleştirilmesine karşı savaş

İşgalci-sömürgeci ülkenin komünist partisi olarak partimiz, Kıbrıs Rum ve Türk halklarının kendi yazgılarını, birlikte ya da ayrı ayrı, özgürce belirleme haklarını savunur. İşçi sınıfımızın "kendi" burjuvazisinin Kuzey Kıbrıs'ı işgaline, sömürgeleştirilmesine karşı enternasyonalist sesini yükseltmesinin, Türkiye'de devrimi başarıya götürebilmesi için zorunlu olduğuna inanır.

Partimiz burjuva ulusçuluğunun körüklediği Rum düşmanlığına karşı, Kıbrıs Rum halkına enternasyonalist dayanışma gösterir.

Ulusal ve dinsel azınlıkların hakları için savaş

Türkiye'de çok sayıda ulusal ve dinsel azınlık süregen baskı altında

Tüm ulusal ve dinsel azınlıkların kendi kültürlerini, dillerini geliştirme, dinsel inançlarını özgürce sürdürme haklarını, her çeşit azınlık haklarını savunmak komünistlerin görevidir. Sosyalizme açılan ileri demokratik halk devrimi, dinsel ve ulusal azınlıkların haklarını da yaşama geçirecektir.

4.6. Barışçı-bağımsız bir dış siyaset için

Emperyalizmin serüvenci siyasetinin önüne set çekmek ve dünya halklarının geleceğini korumak için yürütülen barış savaşımı demokratik, anti-emperyalist, enternasyonalist bir savaşımdır.

Ülkemizde egemen tekelci burjuvaziye karşı savaş, emperyalizme karşı savaşla içiçedir. Devletin baskı araçları emperyalist sistemin bir bütün olarak çıkarlarını savunmaktadır. Bu sistemi oluşturan bağlardan askersel bağa karşı savaş, ülkemizde sistemi yoketmek için verilen ileri demokratik halk devrimi savaşına yığınları hazırlayan genel demokra-

tik bir savaştır. Ülkemizin kasırgalı siyasal ortamında barış savaşımı ile devrim savaşımı arasındaki bağ, ileri kapitalist ülkelerde olduğundan daha somuttur.

Yığınların barış istemini devrim hedefiyle bağlamak, kalıcı barışın ancak dünya devriminin etkisiyle sağlanabileceğini göstermek, haklı savaş ayrımını yapmak komünistlerin görevidir.

Bir geçiş kuşağı ülkesi olan Türkiye'de yayılmacı eğilimlerin dünya siyasetlerine egemen olmaya başlaması, barış savaşımının doğru yönlendirilmesinin önemini artırmaktadır.

Türkiye Komünist Partisi:

1. Burjuvazinin, sosyal-şovenistlerin ve sosyal-pasifistlerin demagojilerini sargılar,

2. İlhaklara karşıdır, ulusların ayrılma hakkı dahil tüm hakların kabulü için çalışır,

3. Gerçek demokratik ve kalıcı barışı devrimlerde arar.

Devrimden sonra dış siyasetimizin yönelimi dünya devrimine aktif yardım etmek ve dünya barışı için savaşmak olacaktır. Nato ve benzeri, ülkemizi emperyalizme bağlayan her çeşit ilişki kopartılacak, barışçı ve bağımsız dış siyaset izlenecektir.

4.7. İleri demokratik anayasa

Devrim sorunu nasıl demokrasi sorunu ise, demokrasi sorunu da başta devrim sorunudur.

Anayasa, devletin ve siyasal yaşamın örgütleniş biçiminin belgesidir. Demokratik anayasa devrimle *doğrudan* bağlıdır.

Devlet aygıtının örgütlenişinde demokrasi

1. Devlette üstün güç, halkın seçeceği ve her an geri çağırabileceği temsilcilerden oluşan halk meclisinde olacaktır.

2. Yetkin merkezi otorite ve bunun yanında yerel organlara geniş özerklik yaratılacaktır. Bu özerkliği güvence altına alacak maddi kaynak, personel vb. sağlanacaktır.

3. Üst düzeyde devlet görevlileri (yönetim, yargı, eğitim) seçimle göreve gelecekler ve seçmenler bunları her an geri çağırma hakkına sahip olacaktır.

4. En yüksek memurun aylığı nitelikli işçinin aylığını geçmeyecektir.

5. Mahkemelerde halk temsilcilerinin yer alması, yargılamada jüri sistemi getirilecektir.

6. Ordu dağıtılıp yeni halk ordusu kurulacaktır. Yeni halk ordusunun haktan soyutlanmaması, halkın dışında bir güç olmaması için önlem alınacaktır.

7. Herkesin silah taşıma hakkını yaşama geçirir biçimde halk milisi örgütlenmesi sağlanacaktır. Silah üretimi ve dağıtımı proletaryanın bilgisi ve denetimi altında olacaktır. Ordu cephaneliklerinin tümü işçi kolektiflerinin bekçiliğine devredilecek, fabrika ve işyerlerindeki işçi kolektifleri tahrip gücü yüksek modern silahlara sahip olacaktır.

8. Devletin tüm üye uluslarının özgürce ayrılma ve ayrı devlet kurma hakkı tanınacaktır.

9. Resmi dil kavramı kaldırılacak ve herkese kendi dilinde konuşma, yayın ve eğitim hakkı sağlanacaktır.

10. Ülke bütününe ilgilendiren çok önemli kararlarda halk oyuna başvurulacaktır.

11. Devlet işleyişinde açıklık ilkesi güvence altına alınacaktır.

Siyasal sistemin örgütlenişinde demokrasi

1. *Çok partili sistemi kabul.* TKP ileri demokratik halk demokrasisinde ve sosyalizmde çeşitli sınıf ve katmanların varlığı ve hatta aynı sınıf içinde farklı yaşamlar olabileceği nedeniyle çok partili sistemi kabul eder.

2. Çok partili sistemin doğal sonucu olarak:

a) Devrim devletinin *demokratik düzenine karşı çıkmayan* tüm partilere serbest çalışma hakkı verilecektir.

b) Her partiye toplumda sağladığı destek oranında basında, televizyonda, radyoda yer sağlanacaktır.

c) Seçimlerde halkın iradesine tam saygı gösterilecektir.

3. Seçim sistemi, tek dereceli seçim, eşit genel oy hakkı (mahpuslar ve silah altındakiler dahil), parti sistemine dayalı nisbi temsil, gizli oylama açık sayım ve her an geri çağırma hakkı ilkelerini içerecektir.

4. Devlet dışı toplumsal örgütlenmelerin gelişmesi için somut özendiriciler geliştirilecektir. Örneğin derneklere devlet yardım edecek, toplanı yeri, yayın olanağı sağlayacaktır.

5. Demokrasi sürekli karar oluşturma demektir. Toplumda her konuda serbest tartışmaya olanak tanımak, azınlık görüşlerin çoğunluk haline gelebilmesinin olanaklarını yaratmak için, belli oranda destek bulmuş her görüşe devlet basımevlerinde görüşlerini basma ve yayma hakkı tanınacaktır.

6. Toplumsal ve siyasal yaşamda *açıklık* ilkesi güvence altına alınacaktır.

7. Kişi ve konut dokunulmazlığı, özel yaşamın özelliği güvence altına alınacaktır.

8. Düşünce ve inanç suçu kavramı kaldırılacak, düşünce, söz, basın, toplanma özgürlüğü gibi temel hak ve özgürlükler güvence altına alınacaktır.

9. Ölüm cezası ve insan onuruyla bağdaşmayan tüm cezalar kaldırılacak, işkence en ağır biçimde cezalandırılacaktır.

10. Ülke içinde ve dışına gezi ve yerleşme özgürlüğü güvence altına alınacaktır.

11. Kişisel ve kurumsal dinsel inanç ve ibadet özgürlüğü, devletin laikliği güvence altına alınacaktır. Devrim devleti dinsel kurum ve derneklere, camilere hiçbir parasal, maddi yardım yapmayacaktır. Bu kurumlar gelirlerini kendi sorunları olarak çözümleneceklerdir.

12. Halkın egemenliğini yokeden ya da sınırlayan tüm uluslararası antlaşmalar yırtılacak, bu nitelikteki örgütlenmelerden çıkılacaktır.

13. Devrimden sonra işçi sınıfının ve halkın yararına imzalanacak antlaşmaların, girilecek örgütlenmelerin halkın oyuna sunularak bağlayıcılık kazanması ve belirli aralarla yeniden halk oyuna sunulması, dolayısıyla "gizli" anlaşmaların olmaması sağlanacaktır.

4.8. Genel ekonomik önlemler

1. Yerli ve yabancı bankalar devletleştirilecektir.

2. Tüm yerli ve yabancı tekeller bir sıra içinde devletleştirilecektir.

3. Sigortacılık, toptan ticaret, dış ticaret, madenler ve maden çıkarma endüstrisi, enerji üretim endüstrisi devletleştirilecektir.

4. Tüm haberleşme ve ulaşım devletin elinde adım adım merkezileştirilecektir.

5. Tüm topraklar üzerinde özel mülkiyet kaldırılacak, büyük kapitalist çiftlikler devletçe işletilecek, geri kalan topraklar isteyen tarım emekçisine ve tarım kollektiflerine gereksinimi oranında kullanım hakkıyla dağıtılacaktır.

6. Sendikalara, işçi komitelerine işletmelerin tüm çalışanlarını denetleme yetkisi verilecektir.

7. Sendikaların, ekonominin örgütlenmesi ve denetimindeki yetki ve sorumluluklarının giderek artması güvence altına alınacaktır.

8. Önceden belirlenen bir plan içinde devletin elindeki ekonomik işletme ve makinalar arttırılacak ve işlenmeyen topraklar üretime açılacaktır.

9. Yükseldikçe artan oranda gelir vergisi getirilecektir.

10. Miras hakkı sınırlandırılacaktır.

11. Sağlığı elverişsizler ve emekliler dışında herkes için çalışma zorunluluğu konacaktır.

12. Ticaret gizliliği kaldırılacaktır.

13. Çek ve kredi kartıyla ödeme yaygınlaştırılacak, özellikle varlıklılar için yasal zorunluluk durumuna getirilecektir.

14. Devrim devletinin demokratik düzenine başkaldırıların tüm mallarına elkonacaktır.

15. Küçük üreticinin kooperatifleşmesi, özellikle üretim kooperatifleri kurması özendirilecek, küçük üreticiye en uygun koşullarda kredi olanakları hızlı ve yaygın biçimde sağlanacaktır.

16. Önceden belirlenen bir plan içinde tarım ile yapım endüstrisi entegre edilecektir.

4.9. Demokrasi savaşımının ve ileri demokratik halk devrimi programının mantığı

Komünist partisi, demokratik savaşımı devrim savaşımına *bağımlı* kılar, demokratik hedefleri devrim hedefini akılda tutarak öne sürer.

Siyasal demokrasinin *tüm* önemli istemlerinin kapitalizm altında kaderi uygulanmamak, ya da eksik uygulanmaktır. Komünistler bu gerçekten kalkarak demokratik istemleri kapitalist düzenin verebileceği düzey ile sınırlamak yerine bu gerçeği, demokrasi savaşımını devrim hedefine *bağımlı* kılmaları somut tabanı olarak görürler. Demokratik istemleri reformcu değil devrimci biçimde, *burjuva legalitesinin sınırlarını yıkıcı biçimde* öne sürerler. Böylece, yığınları hedefi burjuvaziyi alaşağı edip mülksüzleştirmek olan savaşa gitgide daha kararlı ve geniş olarak çekerler.

İDHD'nin sonucunda uygulanması gereken program İDHD'nin devrimci demokratik dönüşümleridir. Bu program ekonomik-toplumsal-siyasal açılardan ana düşmanın belini kırmada ilk adım, halk sınıflarının devrimci birliğini kurma ve korumada en geniş çerçeve ve sosyalizme ilerlemede dev bir sıçramadır. Siyasal devrim iktidar sorunudur, toplumsal

devrim-sosyalizm ise uzun ve tedrici bir süreçtir.

Toplumsal devrimin uzun bir süreç olmasının nedeni, üretim araçları üzerinden özel mülkiyetin bir hamlede kaldırılmamasıdır. Bunu yapabilmek için, üretici güçleri bir hamlede ortak mülkiyeti olanaklı kılan bir düzeye çıkarmak gerekir ki, bu zaman işidir. Proleter devrimi toplumu *yavaş* bir süreçle değiştirecek ve özel mülkiyeti, ortak mülkiyete olanak veren üretim güçleri geliştiği oranda ortadan kaldıracaktır.

Proletarya hegemonyasında gerçekleşecek İDHD en başta demokratik bir anayasayı, demokratik devleti ve böylelikle *dolaylı* yoldan proletaryanın siyasal egemenliğini getirecek, toplumu demokratikleştirecektir.

Demokrasi ise, üretim güçlerinin gelişme düzeyinin elverdiği ölçüde giderek genişleyen biçimde özel mülkiyeti kaldırarak, emekçilerin yaşam ve çalışma araçlarını sağlama alan önlemleri uygulamaya koymanın aracı olarak kullanılmazsa, işçi sınıfının bir işine yaramaz.

Doğal olarak programdaki önlemlerin tümü bir anda uygulanamaz. Ancak her zaman biri ötekine yolu açacaktır. Özel mülkiyete ilk saldırı ardından proletarya daha ileri gitmek, tüm sermayeyi, tüm üretimi ve değişimi, tüm ulaşımı devletin elinde giderek daha fazla yoğunlaştırmak durumunda olacaktır. Bu önlemler adım adım, üretici güçlerin gelişmesi oranında gerçekleştirilecektir.

Böylece, proletarya siyasal üstünlüğünü kullanarak sermayeyi burjuvaziden *derece derece* söküp alacak, tüm üretim araçlarını devletin elinde merkezileştirecek ve üretim güçlerini en hızlı biçimde geliştirecektir. Bu nedenle bu önlemler, ekonomik olarak yetersiz gibi görünen, fakat kavganın gelişimi içinde eski toplum düzenine yeni saldırılar gerektiren, üretim biçimini tümüyle devrimci-leştirirmede kaçınılmayacak önlemlerdir.

5. Sosyalist toplum ve sosyalist devlet

5.1. Sosyalizm: Komünizme dönüşüm dönemi

Sosyalizm, tarihte bağımsız yer tutan bir toplumsal-ekonomik yapı, bir üretim biçimi değil, komünizmin alt aşamasıdır.

Sosyalizm, yaşanacak, bitirilecek ve bir sonraki aşamaya geçilecek bir aşama değildir. Kapitalizmden komünizme geçiş, proletarya diktatörlüğü altında, sürekli ilerleyen ve genişleyen bir dönüşümdür. *Sosyalizm, içinde kapitalist toplumun kalıntılarını taşıyan komünizmdir.*

Sosyalizm, genel olarak, "işçi sınıfının iktidarı, üretim araçlarının toplumsal mülkiyeti ve planlı ekonomi" diye tanımlanır.

Sosyalizmde sınıflar ve sınıf savaşımı sürer

Sosyalizm döneminde en başta kentle kır, kafa ile kol emeği arasındaki çelişkilerde kendisini dışarı vuran *işbölümü* ve bu temel üzerinde sınıflar ve katmanlar, bölgesel ve ulusal farklılıklar sürmektedir.

Sosyalizmin sınıfları, üretim araç-

ları karşısındaki konumlarıyla, emeğin toplumsal örgütlenmesindeki rolleriyle ve gelir dağılımı biçimleriyle farklılık taşıdıkları için farklı sınıftırlar.

Sosyalizm, sınıfların varolduğu, dolayısıyla sınıf kavgasının *sürdüğü* bir dönemdir. Ancak bu, komünizme gidiş sürecinde kişilikleri değişmekte olan sınıfların kendine özgü kavgasıdır.

Sosyalizm döneminde yaşanan bu kendine özgü sınıf kavgasında uluslararası ve ülke içi güçler dengesine ve *izlenen sınıf siyasetine göre*, kapitalizme geri dönmek, yerinde saymak ve komünizme yürümek olasılıkları vardır. Komünizmin ilk aşaması sosyalizmden komünizme yürüyüş kendiliğinden bir gelişme olmayıp, izlenen siyasal çizgiye ve geliştirilen *aktif* yığın demokrasisine doğrudan bağlıdır.

Sosyalizm, farklı çıkarlar temelindeki sınıflararası çelişkilerin gelişmeyi hızlandıracak biçimde çözülebilmemesin nesnel temelini yaratmıştır. Ancak, bu çelişkilerin zamanında görülüp *doğru bir siyasetle* çözülmesi gerekir.

Sınıflar komünizmde kalkar.

"Herkes çalışması kadar"

İlk aşamasında komünizm tam bir ekonomik olgunluğa erişmiş, kapitalizmin geleneklerinden ve kalıntılarından tamamen kurtulmuş değildir. Bundan dolayı, komünizm, ilk aşamada, "burjuva hukukun dar çevresini" korur.

"Hak" kavramı (insanların neyi yapmaya, neyi istemeye ve neyi elde etmeye hakları olduğu anlayışı) sosyalizmde ekonomik gelişmenin yetersiz düzeyi nedeniyle sürer. Herkesin ancak topluma verdiği kadar almaya hakkı vardır. *Hak, katkıya bağlanmıştır.* Bu kısıtlamanın aşılması emek üretkenliğinin yükselmesine bağlıdır.

Sosyalizm, meta üretiminin ortadan kalkışına gidiş süreci içinde, ama meta üretimi üzerine oturmuş bir dönemdir. Ekonomik özendiriciler, ekonomik muhasebe, para, kredi, ticaret gibi unsurlar meta üretiminin unsurlarıdır.

Sosyalist toplumun üretici güçleri, "herkese gereksinimine göre" ilkesinin uygulanamayacağı bir düzeyi temsil eder. Emeğin farklılaşmışlığı sürdüğünden toplumsal emek, doğrudan harcanan emek zamanı ile değil, ancak *toplumsal olarak zorunlu ortalama emek* ile ölçülebilir.

Bu nedenle değer yasası sosyalist toplumda emek, doğrudan harcanan emek zamanı ile ölçüldüğü zaman, komünizmde ortadan kalkacaktır. O zaman, üretim yalnızca toplumsal tüketim için üretilen bir emek ürünü olacak, alınıp satılan mal olmaktan çıkacaktır.

Sosyalist devlet proletarya diktatörlüğüdür

Sosyalizmin (komünizmin alt aşamasının), içinde kapitalist toplumun kalıntılarını taşıyan komünizm oluşunun başta gelen göstergesi, bu dönemde devletin varlığıdır.

Proletarya diktatörlüğü (sosyalist devlet) iktidarı ele alışı belirli bir yolunun dayattığı sorun değil, devlet olmaktan gelen gerçekliktir.

Devletin baskı rolü, kapitalist sınıfın varlığıyla değil, sınıfların varlığıyla bağlıdır. Sosyalizm prole-

tarya diktatörlüğüdür.

Bireyler arası ilişkilerin toplumsal işbölümü yoluyla maddeleşmiş ilişkiler durumunu alması ve bunların düzenlenme, baskı gerektirmesi ancak bireylerin yeniden maddesel güçleri ve ilişkileri kendi egemenlikleri altına almaları ve işbölümünü ortadan kaldırmalarıyla ortadan kalacaktır.

Toplumsal işbölümü ve sınıflar sürdürülme, çalışma yaşamının başta gelen zevki durumuna gelmedikçe, devlete (baskı rolüne) gereksinme vardır. Hukuk, iş yasaları, mahkemeler, çalışma disiplini, çalışma zorunluluğu, vb., *zora dayalı emek* demektir. Hak kavramının sürmesi bu zoru anlatır.

Devleti yalnızca düşman sınıflara karşı baskı olarak ele alma son çözümlemede doğrudur. Devlet, topluma, toplumun tüm bireylerine karşı bir soyutlamadır. Kendine egemen olan sınıfın bireylerine karşı da zorlamayı temsil eder.

Proletarya diktatörlüğü işçi sınıfının kendi devletini kurmasından komünizmin üst aşamasına dek uzanan süreyi kapsar. Bu sürede kendi içinde değişimlere uğrar, ülke içi ve

ğün devletidir, dolayısıyla içeriğinde en demokratik devlettir, ama biçiminde demokrasi de, çıplak diktatörlük de (geçici süreler için) olabilir.

Proletarya diktatörlüğü çoğunluğun çıkarlarını temsil eder. Demokrasi de çoğunluğun yönetimidir. Yaşanan ortama, partinin izleyeceği hatta vb. bağlı olarak içerikle biçim arası derece derece açılabilir. Proletarya devleti olma içeriğiyle, biçim olarak demokrasinin uygulanması arasında açıklığın ortaya çıkması, devletin proletaryanın girişimi dışına çıkması demektir. Uzmanlık dalı olmaya devam eden devlet işleyişinin proletaryanın yeterince ağırlığını koymadığı, aktif olarak katılmadığı bir biçimde yürümesi demektir. Bu bürokratik deformasyondur.

Sosyalizmde demokrasi, çoğunluğun yönetimi, en başta, emekçiyi çeşitli oyunlarla yönetimden uzak tutan ve onu ezmeye araç olan burjuva devletini dağıtıp yerine proletarya devletini kurarak sağlanacaktır. Çoğunluğun devletini kurmak başlıbaşına dünyanın en demokratik kazanımıdır.

Ancak bununla bitmez. Amaç çoğunluk adına bir gurubun (bürok-

rektir. Ezilen çoğunluğun devleti olan proletarya diktatörlüğü de, çoğunluğun yönetimi demek olan demokrasiyi gerektirir. Bu nedenle, proletarya diktatörlüğünün en uygun devlet biçimi *aktif yığınal demokrasi*sidir.

Sosyalizmde demokrasi komünizme ilerleyebilmenin zorunlu koşuludur

a) Sosyalizm sınıflı ve sınıf çatışmalı bir toplumdur. Demokrasi ise sınıf savaşının daha özgür, daha açık, daha geniş örgütlenmesi demektir.

Sosyalist toplumda da, sınıfların ve katmanların çıkarları en yoğunlaşmış biçimiyle siyaset alanında belirlenir. Sosyalist devlet sınıf ve katmanların özel çıkarlarını siyasal alanda dikkate almak zorundadır. Bu ancak merkezi işleyişle, her düzeyde (örgütsel, bölgesel ya da toplumsal) *yığın girişimini* birleştirebilmekten geçer.

b) Devlet mülkiyeti sosyalizmde tüm halkın mülkiyetini temsil eder, kendisi değildir. Bu nedenle işgücü ve üretim araçları arasında ayrılığı tam anlamıyla ortadan kaldırmaz. İşçi üretim araçlarının mülkiyetini kendi adına kullanması için devlete verir.

Zaten toplumun üzerinde bir kurum olan devlet bürokratikleşirse, işçi sınıfından uzaklaşırsa işgücü ile üretim araçlarının bütünleşmesi o ölçüde *biçimselleşir*.

Sosyalizmde toplumun ve üretimin örgütlenmesi ve yönetimi de hâlâ uzmanlık işidir. Üreten-yöneten ayrımı azalarak sürmektedir.

Devletin sınıf egemenliği sorunu, devletin işletilmesi sorunundan farklıdır. Komünizme devrimci dönüşüm aşamasının önemli bir çelişkisi budur. İşçi sınıfı, egemen sınıftır ama devleti işletmeye hazır değildir. Onun adına bu işi yapacak bir kesimi (bürokrasi) kabul etmek zorundadır. Bunları ne derece denetleyebildiği onun komünizme ne denli ilerleyebileceğini belirleyecektir. Ne derece denetleyebildiği de demokrasinin ne denli uygulandığıyla, işçi sınıfı-devlet bütünleşmesinin ne denli derinleştiğiyle eş anlamıdır.

c) Sosyalizmde işgücü ile üretim araçlarının bütünleşmesinin nesnel temeli vardır. Üretim araçlarının proletarya diktatörlüğü mülkiyetine girmesi, tarihte ilk kez yığınlarla devlet arasındaki uçurumu kapatma olanağı sağlamıştır. Emek alanında, ekonomik gelişme de, siyaset alanında gelişme de artık birbirine doğru bağlanmıştır. Dolayısıyla ekonomi de, devlet de ilerleyebilmek için halkın aktif katılımına bakmaktadır.

Komünizmin ilk aşamasında demokrasinin giderek genişleyen biçimde uygulanması, halkın demokratik pratiğinin genişlemesi, toplumun komünizmin üst aşamasına, sınıfsız ve devletsiz topluma yürüyebilmesinin zorunlu koşuludur.

5.3. Türkiye'de sosyalizm kuruculuğu ve sosyalist demokrasi

Her uygulama gibi Sosyalist Türkiye de sosyalizmin evrensel özelliklerini ve toplumumuzun gelişiminden kaynaklanan özellikleri birlikte barındıracaktır.

Sosyalizm kapitalizmin geliştirdiği taban üstünde, ondan ileri bir aşamadır. Türkiye'de sosyalizmin kurula-

bilmesi için gerekli minimum taban vardır. Ancak gelişmiş-yaygın üretim güçlerine dayalı gerçek sosyalizmi kurmak uzun bir tarihsel süreç olacaktır. Önce kapitalizmin yetersiz hazırladığı tabanı son hızla döşemek gerekecektir. Türkiye'de sosyalizm kuruculuğu devrimi yapmaktan daha zor olacaktır.

Türkiye'de özel mülkiyetin ortadan kaldırılması, toplumsal mülkiyetin kurulması, üretim ilişkilerini toplumda varolan üretim güçlerinin ancak bir *bölümüyle* uyumlu duruma getirecektir. O bölüm kapitalist makinalı üretimin varolduğu alandır. Bu nedenle ve özellikle üretim güçlerinin en hızlı biçimde geliştirilmesine zaman tanımak için çeşitli kapitalist mülkiyet biçimlerinden geçici olarak yararlanılacaktır. Buna bağlı olarak, tekeller dışında özel işletmeler uzun bir sürede ve adım adım devletleştirilecek, kollektifleştirme hareketi özellikle yavaş ve gönüllü yürütülecektir. Kapitalist ülkelerden egemenlik haklarımıza karışma oluşturmayan kredi kullanılacaktır.

Türkiye toplumu kendi içine kapılmayacak, halkımızın tüm dünya ile doğrudan tanışması her yoldan teşvik edilecektir.

Türkiye'de sosyalizm zaman içinde üretim güçlerinin gelişmesine, üretim biçiminin olgunlaşmasına, kültürel düzeyin yükselmesine paralel olarak partinin bilinçli-aktif çabasıyla her geçen gün gelişecektir.

Tarih, yığınların enerjisine dayanan sosyalizmin ülkeyi kapitalizmden çok daha hızlı geliştirdiğini göstermiştir. En başta Sovyetler Birliği'nin deneyimi bunun canlı örneğidir. Sosyalizm, tarihin pratik sınavını başarıyla vermiş, insanlığı gerçek özgürlüğe ve kurtuluşa kavuşturacak bir düzen olduğunu kanıtlamıştır.

* * *

Proletarya diktatörlüğü, hem çoğunluğun çıkarlarını temsil ettiği için, hem tüm kapsamıyla demokrasiyi varsaydığı için demokratik burjuva devletinden bin kat daha demokratiktir.

Türkiye'de ülkenin geri ve küçük burjuva karakterinden dolayı, proletarya diktatörlüğünün bazı özellikleri kaçınılmaz olarak gelişmiş ülkelerde olacağından farklı olacaktır.

Türkiye'de sosyalist demokrasi açısından kısa ve orta dönem farkları yanında *uzun dönem farklarını* da dikkate almak gerekir. Uzun dönem farkları, ancak kuşaklar boyu çalışma içinde kapatılabilecek farklardır. Bunlar az gelişmişlik-gelişmişlik farklarıdır.

Türkiye toplumunda demokratik yan çeşitli tarihsel-kültürel-ekonomik-toplumsal-uluslararası nedenlerle geride kalmıştır. Bu geri kalışın önemli bir göstergesi olarak *sivil (civic) toplum* çok cılızdır. Sivil toplum örgütlenmelerinin, devlet işlevlerinin ve toplumsal yaşamın *her alanında* giderek daha fazla yer tutması gerekir. Sosyalist demokrasi ancak böyle sağlanır, geliştirilir, haklar yığınların aktif katılımı-denetimiyle yaşama geçebilir.

Sivil toplum, ekonomik gelişme ve kültürel gelişme, üçü birlikte Türkiye'de proleter demokrasisini sosyalizme yakışan bir düzeye ulaştıracaktır.

Partinin, Türkiye toplumunun demokratik gelişmesinin bilinçle ö-

dışında sınıf savaşının gelişmesine bağlı olarak *işlevi* değişir. Bu değişimler, devletin kuruyup gitme sürecidir. Bu süreç, *dünya ölçüsünde emperyalizmin çökmesiyle* yeni aşamalara büyüyecektir.

Dünya proletarya diktatörlüğü, sosyalizmin her alanda emperyalizme üstün geldiği, geri dönüşsüz egemenlik anıdır. Tam da bu nedenle, bu aşamadan önce hiçbir ülkede devlet ortadan kalkmaz.

Devletin kuruyup gitmesi de, sınıfların ortadan kalkması gibi üretim güçlerinin dünya çapında gelişmesi temelinde gerçekleşecektir. Dolayısıyla komünizm ancak dünya çapında gerçekleşebilir.

Tek ülkede komünizm olmaz.

5.2. Sosyalist demokrasi

Proletarya diktatörlüğünün en uygun devlet biçimi aktif yığın demokrasisidir

Her devlet gibi proletarya diktatörlüğü de çok farklı biçimlerde örgütlenbilir. Proletarya devleti çoğunlu-

rasi) değil, çoğunluğun kendi yönetimi olduğu için, yalnız eski devlet bürokrasisini yoketmek için değil, yenisinin de halka karşı dönmesini engellemek için onlemler alınacaktır.

Bunların yanında, insanlık tarihinin kazanımları olan *tüm demokratik haklar ve özgürlükler*, hiçbir burjuva devletin veremeyeceği ölçüde emekçi halka sağlanacaktır. Böylece çoğunluğun yönetimi olan demokrasi, her alanda *azınlık görüşlerin de çoğunluk haline gelebilmesinin* olanaklarını içinde taşıyacaktır.

Demokrasi yalnızca oy verme vb. gibi anlaşılamaz. *Demokrasi sürekli bir fikir oluşturma ve karar verme sürecidir*. Böyle olduğu için her alanda, her düzeyde geniş tartışma olanağı ister. Tartışma ortamını yaratamamış, farklı görüşlerin ortaya getirileceği platformları olmayan, açık tartışmayı kurumlaştıramamış bir demokrasi en iyi biçimiyle rıza demokrasisi olur. Oysa sosyalizmin gereği yığın demokrasisidir.

Tutarlı bir demokrasi (çoğunluğun yönetimi), ezilen çoğunluğun erki olan proletarya diktatörlüğünü ge-

nünde yürümesi gerekir, çünkü demokrasi sosyalizmin, demokrasinin kendini yadsıyacağı sınıra dek genişletilmesi ise komünizme geçişin vazgeçilmez koşuludur.

Komünizm ülke çapında büyük ölçekli üretimin olabilen en yüksek merkeziliğini gerektirir ve varsayar. Ancak, sosyalist ekonominin gelişmesine paralel olarak merkezi otoritenin etkinliği, merkezileşme arttıkça, tabanın etkinliği, demokrasi de artmak zorundadır. *Tabanda yaratıcı eylem, yeni kamu yaşamının temel unsurudur. Canlı, yaratıcı sosyalizm, Türkiye halkının kendi ürünü olacaktır.*

Proletarya diktatörlüğünün en uygun devlet biçimi olan aktif yığın demokrasisi programımızın Türkiye’de ilk anda ne derece uygulanabileceği, devrim sırası ve sonrası koşullara bağlıdır. Ulaşmak istediğimiz budur. Tüm engelleri aşarak kuracağımız budur.

6. Komünist partisi

TKP Türkiye işçi sınıfının öncü örgütüdür

Türkiye Komünist Partisi, Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmine bağlı komünistlerin gönüllü birliği, işçi sınıfının ideolojik-siyasal öncüsü olan bir *sınıf partisidir*.

Komünist partisinin proletaryanın bir bütün olarak çıkarlarından öteye çıkarı yoktur. İşçi sınıfının burjuvaziye karşı savaşının çeşitli gelişme aşamalarında her yerde ve her zaman hareketin bir bütün olarak çıkarlarını temsil eder.

Dolayısıyla komünistler, işçi sınıfının en ileri, en sınıf bilinçli ögeleri olarak TKP’de biraraya gelmişlerdir.

TKP tüm işçilerin partisidir

Komünistler her zaman proletaryanın en büyük, en güçlü, en merkezi birimlerde örgütlenmesinden yanadırlar. Aynı örgütlenmeyi zorunlu kılan nesnel koşullar yoksa, proletarya tek partide örgütlenir. Bu proletarya enternasyonalizminin gereğidir.

Bir hareket, aynı devlet sınıırı içindeki işçilerin örgütsel birliğini savunmuyorsa burjuva ulusçuluğundan kopmamış demektir.

Türkiye’de nesnel koşullar tüm uluslar ve ulusal azınlıklar proletaryasının Türkiye çapında tek bir partide örgütlenmesini zorunlu kılmaktadır.

TKP enternasyonalisttir

TKP, tüm uluslardan işçilerin sömürüyü yoketme ve sınıfsız toplumu yaratma kavgasında *ideoloji, siyaset ve örgüt* birliği demek olan enternasyonalizme sınıksız bağlıdır.

Proletarya enternasyonalizmi ülkedeki proleter savaşının çıkarlarının, dünya ölçüsündeki aynı savaşının çıkarlarına bağlı kılınmasını zorunlu tutar.

İşçi sınıfı çıkar ve amaçlarının enternasyonal birliği anlayışı ulusal sınırlar içindeki hareketten kendiliğinden doğmaz. Bu nedenle, TKP işçi sınıfına proletarya enternasyonalizmi fikirlerini aşılama, ulusçulukla uzlaşmasız savaşmak görevini inatla yürütür. Dünya işçi ve komünist hareketinin Marksçı-Leninici temel-

deki birliğine zarar veren akımlarla savaşmayı görev bilir. Ulusçulukla oportünizm ve revizyonizmin derin bağının bilincindedir.

TKP, dünya proletaryasının, dünya ölçüsünde strateji ve örgütlenmeye sahip olması gerekliliğine inanır. Bu gün merkezi bir uluslararası örgüt, bir dünya partisi olmadığından, komünist partilerinin bağımsızlığı ile komünist hareketin Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi temelinde birliğini bağdaştırma sorunu daha büyük önem kazanmıştır. TKP, dünya devriminin çıkarını her zaman, herşeyin üstünde tutar.

Proletarya enternasyonalizmi, her komünist partisinin önüne öncelikle ülkesinde devrimi yapmak görevini koyar. Yaşayan sosyalizmi ve dünya komünist hareketini savunmanın, dünya barışını korumanın gerçek yolu buradan geçer.

TKP Leninci örgütlenme ilkelerine bağlıdır

Propaganda ve ajitasyon

Komünistlerin baş ve değişmez görevi, sistemli, çok yönlü, ilkeli propaganda ve ajitasyon yürütmektir. Yığınları, şiddet yoluyla devrim görüşüyle yoğurma gerekliliği, Marksizm teorisinin kökünde yatar. Burjuva ideolojisine karşı sürekli ve tutarlı savaş, devrimin önkoşuludur.

Merkez organ

Parti propaganda ve ajitasyon çalışmasını merkez organ temelinde yürütür. Merkez yayın organı, “yalnızca kolektif bir propagandacı, kolektif bir ajitator değil, aynı zamanda kolektif bir örgütçüdür.”

Merkez organın dağıtım ağı çevresinde örgütlenme, merkez organ temelinde eğitim, partimizin *sürekli ortak eyleminin* temelini oluşturur.

Hücre ilkesi

Profesyonel devrimciler örgütü

Komünist partisinin temel örgütsel birimi hücredir. Hücre tüm parti üyelerinin içinde yer almaları gereken tek birimdir. İşyeri ve yerleşim esasına göre kurulan temel örgüt, partinin emekçi yığınlarla en yakın, en geniş ilişkisini kurar. Aynı zamanda üyelerinin kendini eğitmiş, devrimci savaşın özel sanatlarını öğrenmiş, yaşamının tümünü partisine adanmış profesyonel devrimciler olarak yetişmesi için çalışır.

Endüstriyel yoğunlaşma

Partimiz özellikle *işçi devrimcilerin yetişmesine önem verir*. Bu, işçi sınıfı içinde, fabrikalarda örgütlenmeyi başa almayı getirir. Parti bunu *endüstriyel yoğunlaşma* ilkesine göre yapar. Örgütlenmesini kilit fabrikalarda ve stratejik işkollarında yoğunlaştırır.

Eleştiri-özeleştiri

Bireysel ve kolektif düzeyde eleştiri-özeleştiri, komünist partisinin birliği, gelişmesi, büyümesi için ilk koşuldur. Amacı partinin işçi sınıfına, insanlığa hizmet yeteneğini sürekli olarak güçlendirmektir.

Eleştiri, eleştirilen bireyi ya da kolektifi yıkmak değil, partinin ortak amacına olan katkısını arttırmak amacını güder. Eleştirilen tutumun sınıfın ve partinin çıkarlarına neden uymadığını gösterir.

Burjuva ve küçük burjuva etkiler

sürekli olarak partinin üzerinde basınç yapar, partiye sızar. Bireylerin ya da kolektiflerin rastlantısal hataları, düzeltilmezse eğilim, hatta sapma durumunu alabilir. Eleştiri-özeleştiri bu tehlikeye karşı en etkin silahlardan biridir.

Partide kadın-erkek ayrımı yoktur

Partide kadın-erkek ayrımı yoktur. Erkek komünistler eşitliği pratikte uygulamalı, kadın komünistler uygulanmasında ısrarlı olmalıdırlar. Böylece partinin savaşım gücünün sınırları genişler.

Legalite-illegalite

TKP, gizlilik- açıklığı, legalite-illegalite ile birbirine karıştırmaz. Legal partinin de, illegal partinin de çalışması değişik derecelerde gizli ve açık çalışmalardan oluşur. Ağır illegalite koşullarında çalışan partimiz, burjuva toplumunda en illegal olan budanmamış ideolojisini, siyasal tutumunu en açık biçimde ortaya koyar.

Özgürlük

Burjuvazi komünist partisine devrim yapma özgürlüğü tanımaz. Devrimini yapmamış komünist partisi, burjuva yasallığın sınırlarından bağımsız olarak, devrimci amaca yönelik savaşımı *kadar* özgürdür.

Yönetim örgütlenmesi

Komünist partisi yönetimi partinin ideolojik-siyasal-örgütsel öncüsüdür.

Güvenilir ve yetenekli, profesyonel olarak eğitilmiş, uzun bir deneyim okulundan geçmiş, uyum içinde çalışan liderler olmaksızın modern toplumda hiçbir sınıf kararlı bir savaşım yürütemez.

Hiçbir hareket, sürekliliğini sağlayan kalıcı bir yönetim örgütlenmesi olmadan yaşayamaz.

Partimiz yönetim kadrolarının her düzeyde yönetim ve çalışma biçimlerini modernleştirmelerine büyük önem verir. Bu, profesyonel devrimciler örgütü olabilmeyi gereğidir. TKP’de bilimin ilerletilmesinde parti yönetimi sürekli ve ağırlıklı rol alır.

Kadro anlayışı

Kadrolar, o kadroları oluşturan bireylerin eksikleri ve yanlışları düzeyinde değerlendirilmez. Bir kadronun ileriliği ya da geriliği, o kadronun toplumsal gelişmenin dayattığı görevleri önüne koyup gerçekleştirmek için çalışıp çalışmadığıyla belli olur.

Örgütlenmenin şeması yoktur

TKP, Leninci örgütlenme ilkelerini pratikte uygular. Somut örgütlenme biçimleri açısından, örgütlenmenin değişmeyecek bir şeması olmadığı gerçeğinden hareketle, yapısını yeni koşullara sürekli olarak uyarlar.

TKP demokratik-merkeziyetçidir

TKP illegalite koşullarında partinin yukarıdan aşağıya örgütlenmesi ilkesine bağlıdır. Partiye yoldaşca güven göstererek çalışacaklar parti saflarına katılır.

TKP, demokratik-merkeziyetçilik ilkesini benimser. Savaşmak isteyenler için *demokratikliğini zamana, yere, yaptığı işe uygun olarak biçimlendiren merkeziyetçi ve demir disiplinli* örgütlenme gerekir.

İllegal partide işlevlerin ayrımı ve karşılıklı denetim, yerel örgütlerin kendi alanlarında özerkliği, merkez

yönetim organının seçimle gelmesi, tartışma, parti kongre ve toplantılarının yığınlara açılması *demokratikliğin dayandığı ilkelerdir*.

Komünist disiplin

Komünist disiplin, ideolojik birlik, doğru siyaset ve yığınlarla bağ temelinde gelişir.

İşçi sınıfının örgütlenme gücüne inanan, karşılıklı saygıya dayanan disiplin, savaşımında yetki ve sorumluluk devrini, girişkenliği artırır.

TKP ve sendikalar

Parti ve sendikalar aynı sınıfın farklı örgütleridir.

Komünistler sendika ile parti arasındaki sınırların yokedilmesine, sendikaların partinin görevini üstlenmesine de, partinin sendika görevlerini üstlenmesine de karşıdırlar. Böyle tutumlar hem sendikaları, hem partiyi güçten düşürür.

Komünistler sendikaların er ya da geç kendi görüşlerini benimseyeceğini bilirler, geleceğin kendi düşüncelerine ait olduğuna inanırlar ve sendikaları bölmez, sürekli ve güvenli Marksist propaganda yürütürler.

Komünistler sendikaların örgütsel bağımsızlığını, siyasette partiye bağımlılığını savunurlar.

Komünistler sendika içi demokrasiyi, üyelerin sendikalarda söz ve karar sahibi olmasını, kendi örgütlerini denetlemelerini isterler. Sendikalarda siyasal görüşler nedeniyle tasfiyeciliğe karşıdırlar.

Komünistler sendikal birliği gözetirler. İşçilerin büyük sendikalarda toplanmasından yanadırlar. Kapitalizm koşullarında sendikaların bölünmüşlüğüne bitmeyeceğini de bilirler.

Komünistler, sendikalarda, yönetiminde kimin olduğuna bakmadan aktif çalışma yürütür, burjuva görüşlerin işçi sınıfı içinde zehir saçmasını önlemek için savaşır. Ücretli kölelik sistemi yıkılmadan hiçbir sendikal istemin kalıcı olarak elde edilemeyeceğini anlatırlar. Tüm ekonomik, sendikal ve demokratik istemleri ana göreve bağlarlar.

Komünistler sendikalara savaşım hedefi olarak kapitalizmin ve sınıf savaşının ulaştığı gelişkinlik düzeyine uyarlı hedefler gösterirler. Gerçekçi istem, ne burjuvazinin verebileceği kadıyla ne de işçi sınıfının o anda alabileceği kadıyla sınırlı değildir. *Toplumsal gelişmenin* çıkarlarına uygun olarak saptanmış istemdir.

TKP ve din

Komünist partisi açısından din kişisel sorun değildir. Komünist partisi dinsel inanç biçiminde ortaya sürülen bilinç yoksunluğuna, bilgisizliğe kayıtsız kalmaz, ateist propaganda yapar.

Partimiz, işçi sınıfının kapitalizmin güçlerine karşı kendi savaşımı ile aydınlanmadıkça, ateist propagandanın, işçi sınıfını bu yolda yeterince aydınlatamayacağına inanır. Yığınların sermaye egemenliğinin her türlüüne karşı savaşımına öncülük eder. Ateist propagandayı temel görevine, sömürücülere karşı sınıf savaşımını geliştirmek görevine bağlar.

Partimiz, dinsel inancın sınıf savaşımında öteki sınıf kardeşleriyle birlikte yer almaya engel olmadığına inanır.

Parti tüzüğü örgütlü çalışmanın güvencesi ve yol göstericisidir.

M rkezi işleyiş partinin candamarıdır

Devrim için yola çıkmış bir partinin tüm üye, kadro ve yöneticileri merkezi yapı ve işleyişi hiç ikircimsiz benimseyip sürdürmek zorundadırlar.

Mehmet Doğan

Parti ilke ve normlarını onları uygulayarak koru

Bu yazımızda ilk olarak partide merkezi işleyiş ve tüzük hükümlerinin uygulamasına ilişkin bir olayı ele alacağız.

Bilindiği gibi bu yıl örgüt stratejimizin temelinde partiyi işçi sınıfı içine yerleştirmek, yeni işçi üyeler kazanarak ve yönetim organlarında işçi oranlarını yükselterek örgütü işçileştirmek yatmaktadır.

Bir parti birimimiz bu noktadan kalkarak ve örgüt elemanlarında işçi sınıfı bilinç ve disiplininin daha da gelişmesine katkıda bulunacağı düşüncesiyle taarruz süresince örgüt üye ve sempatanlarının işçi olarak çalışmalarını gündeme getirmiştir.

Ancak aynı parti biriminden parti merkezine gönderilen, bu çalışmaları içeren bir yazıda aynen şu cümle yer almaktadır: "Aydın kökenli bir yoldaş işçi olmaya dayanamadığı için parti üyeliğini düşürdük."

Olay her yönüyle pekçok eksikliğin varlığını göstermektedir ve ciddi olarak ele alınmayı gerektirmektedir.

Parti tüzüğünü ele alarak olayı inceleyelim.

Parti tüzüğü md. 34 de aynen şöyle denmektedir: "Üyelikten çıkarma cezası üyenin bağlı olduğu bölge düzeyi ve daha üst organlar tarafından önerilebilir, MK'nın kararı ile yürürlüğe girer."

Görülüyor ki parti üyeliğinden çıkarma yetkisi yalnızca MK'ne tanınmıştır. Diğer organların yalnızca böyle bir ceza verilmesi için MK'ya başvurma hakkı bulunmaktadır.

Ayrıca tüm cezalarda olduğu gibi bunun için de tüzükte açıkça belirtilmiş bir parti suçunun işlenmiş olması gerekmektedir.

Parti suçu parti tüzüğünün 32. maddesinde şöyle tanımlanmaktadır: "Parti çalışmasında tüzüğe uymamak, partiye ait örgütsel bilgileri kendi organı dışında konuşmak, parti sırlarını öğrenmeye çalışmak, partinin bilgisi dışında siyasal ilişkiler ve çalışmalar yürütmek, partisi, yoldaşları ve komünizm aleyhinde konuşmak, parti yönetimine güveni sarsıcı davranışlarda bulunmak, partiye zarar veren bir özel yaşamı parti suçudur."

Tüzüğün 4. maddesinde ise "...partinin verdiği görevleri çekıştırmekten yerine getirmek, ... maddi ve parasal kaynakları partiden sakınmamak ... parti üyelerinin görevidir. ..." denilmektedir.

Tüzüğe göre üyeye yüklenebilecek tek suçun 4. maddedeki "partinin verdiği görevleri çekıştırmekten yerine getirmek" görevine uymamak olabileceği görülmektedir.

Bu durumda iki soruya yanıt verilmesi gerekmektedir. Sorulardan birincisi "işçi olmaya dayana-

mamak' diye bir parti suçu tanımlanabilir mi?" sorusu; ikincisi de bunun ardından gelen "ceza verilirken tüzüğün 33. maddesinde yer alan özellikler dikkate alınmış mıdır?" sorusudur.

Çünkü tüzüğün 33. maddesinde: "... suçun işlendiği koşulları, üyenin bilinç düzeyini ve ne amaçla hareket ettiğini (özellikle bu son ibare çok önemli) gözönünde bulundurarak uyarı, ihtar, cezalı görev değiştirme, üyeliği askıya alma, üyelikten çıkarma cezaları verilebilir. ..." denmektedir.

Önce birinci sorunun yanıtını arayalım.

Açık ki komünist partisine üye olmak için günlük dildeki anlamıyla "işçi olmak" gerekmez.

"İşçi sınıfının partisi" kavramı ile "işçilerden oluşan parti" kavramı birbiriyle karıştırılmamalıdır. Bu husus ayrıca ele alınıp incelenebilir.

Kuşkusuz işçilerin bir komünist partisindeki oranı o partinin ideolojik yapısının belirlenmesinde çok önemli rol oynayacaktır. Ancak bu bir noktaya kadar geçerli bir savdır ve o noktadan sonra "uvriyerizm" (işçilik) kavramı ile yer değiştirir.

Yukarıdaki açıklamamızdan anlaşılacağı gibi stratejimizde geçen "partiyi işçileştirmek" deyişi ile partideki aydın kökenli komünistlerin karakterlerini işçileştirmek ve işçi kökenli komünistlerin partideki sayılarını ve oranlarını artırmak, anlatılmaktadır.

Sonuç olarak komünist partisinde üyelerin işçileşmesi filen işçilik yapması anlamında değil, ideolojik-siyasal formasyon ve yaşama yaklaşım tarzı açısından işçileşme ve bilfiil üretimde bulunan işçilerin partide her geçen gün daha ağır basmasıdır.

İkinci sorunun yanıtını verebilmek için herşeyden önce olayın kendisini bilmek gerekir. Bir parti üyesinin partiden çıkarılması kararını alıp uygulayan parti birimi bu işlemi o kadar önemsiz bir olay olarak görmektedir ki değil parti merkezinden onay almak, merkeze özel olarak bilgi vermeye, dolayısıyla da olayın ne olduğunu açıklamaya bile gerek görmemiştir.

Sözünü ettiğimiz yazıda ise yukarıda açıkladığımız gibi özveri taarruzu çalışmaları anlatılırken o da dolaylı olarak söz konusu edilmiştir.

Olaya bir diğer açıdan yaklaşalım. Bilindiği gibi komünist partisinin hiyerarşik (aşamalı) bir yapısı vardır. Bu yapıda işleyiş yukarıdan aşağıya merkeziyetçi, aşağıdan yukarıya doğru da demokratik bir şekilde olur.

Parti tüzüğümüzün "gerekçe" bölümünde TKP Tüzüğünün dayandığı temel düşünceler açıklanırken 4. maddenin son fıkrasında demokratikliğin sınırlanması ve merkeziliğin esas olması şu sözlerle açıklanmaktadır: "Bu işleyiş, alt örgütlerin ve üyelerin çeşitli demokratik haklarını, partinin moral otoritesine tam bir

güvenle Merkez Komitesi'ne devretmeleri anlamına gelir."

Ama yoldaşlarımız bu anlayışı tam tersine çevirmişler ve bu uygulamaları ile merkezin haklarını kendi kendilerine devralmışlardır.

Oysa bir komünist partisinde hiçbir koşulda böylesine bir yetki devri söz konusu olamaz. Daha açık söylemek gerekirse parti merkez komitesi alt örgütlere tam bir güvenle böylesi bir hakkı devredemez.

Böylesi bir tutum komünist parti kavramı ve sorumluluğu ile uyumsuz; tam da aksine parti üyelerinde partiye karşı güveni sarsar. Disiplini ve parti birliğini parçalar, keyfilik ve anarşiyi getirir.

O halde alınması gereken doğru tutum ne olmalıydı? Buna geçmeden önce hemen belirtelim ki burada eleştirilen konum, yoldaşların taarruza bakış açıları, getirdikleri "işçi olarak çalışma" anlayışı değildir. Tam da aksine bu açıdan olumlu bir yaklaşım söz konusudur.

Ayrıca bu davranışın sahibi yoldaşlarımızın iyi niyetlerinden de kuşku yoktur. Ancak bilinen sözdür, cehennemin yolu iyi niyet taşlarıyla da döşenebilir.

İyi bir parti örgütünün alması gereken doğru tutum:

1- Parti birimi, herhangi bir yoldaşın davranışlarından birini parti suçu olarak görmüşse ilk olarak o yoldaşa bunu açıklar ve savunmasını alır.

2- Savunmanın sonucu suçlu olduğu görüşünde bir değişiklik olmadı ise tüzüğün ön gördüğü ve yetkisi içinde olan cezayı verir.

3- Cezayı üyeye bildirir ve her olayda ve parti biriminin her kararında olduğu gibi kendisinin bir üst kademeyle başvurmasına olanak sağlar.

4- Durum üst organa tam ve doğru olarak rapor edilir.

5- Ceza üyelikten çıkarma ise tüzüğün 34. maddesi uyarınca bu ceza ancak MK tarafından verilebileceğinden durum üyenin savunması da dahil detaylı bir rapor ile MK'ya önerilir.

Ancak altı çizilmesi gereken bir nokta da cezada amacın partiyi korumak olduğudur. Bu amaçla üyeye yanlışını göstermek, onu doğruya çekmek, partiye zarar verecek konumdan uzaklaştırmak gerekmektedir.

Esas olan, hataların, eksiklerin düzeltilmesi, giderilmesi, yoldaşlara iyi birer partili formasyonu kazandırılmasıdır.

Durum böyle olunca bu kararın alan yoldaşlarımıza şunu sormak gerekiyor: Bu doğrultuda parti birimi olarak, sekreter olarak ne gibi bir çaba harcadınız? Yoldaşta ne gibi zayıflıklar vardı ve bunların nedenleri nelerdi? Bu nedenlere bağlı olarak zayıflıkların giderilmesi yönünde hangi girişimlerde bulundunuz? Örneğin yoldaşın ideolojik eksikliği söz konusu ise bunu giderecek bir eğitim vermeyi denediniz mi?

Ote yandan, 340. sayımızda vurguladığımız gibi partiye üye

kazanmanın bu yılki örgüt stratejimizin ana hedefi olduğu bir dönemde, parti tüzüğünün de dışına çıkarak, üyeleri parti saflarından uzaklaştırmanın bir tek anlamı olabilir: Parti siyasetini ve stratejisini tam kavrayamamış olmak.

Kuşkusuz partimizin son plenum kararlarında da açıkça belirtildiği gibi, inancını, savaşma azmini, ideolojik formasyonunu yitirmiş olanların parti saflarını bozmasına geçit verilmeyecektir.

Ancak böylesi kişiler er ya da geç bu niteliklerini parti normlarını çiğneyerek, parti çalışmalarını yürütmeyip engelleyerek açığa vururlar. Ve parti onları tüzüğün normları içinde saf dışı edecek güce sahiptir.

Ve tam da bu nedenden ki parti ilke ve normlarını korumanın yolu onları bizzat çiğnemekten geçmez. Niyet ne olursa olsun buna asla izin verilmez.

Kaldı ki olayımızda her yönüyle belirsizlik ve keyfilik söz konusudur.

Özellikle örgütte merkezi işleyiş ve aşamaların varlığı bir yana koyulmuş, üyelerin hak ve yetkileri dikkate alınmamış, ve en başta da genelinde "işçi sınıfının partisi" kavramı, özelinde ise örgüt stratejisinde yer alan "partiyi işçileştirmek" deyişi çok yanlış yorumlanmıştır.

Parti merkezine bilgi ver merkezden talimat al

İkinci olarak ele alacağımız konu yine merkezi işleyiş ile ilgili, ancak bu sefer söz konusu olan merkeze bilgi vermedeki laçkalıktır.

Veli Dursun yoldaşımızın son MK plenumunda okuduğu Genel Sekreterlik raporunda belirtildiği gibi son üç ayda hiçbir parti biriminden merkeze yazılı rapor gelmemiştir. Bu nedenle parti merkezi, partinin nabzını elinde tutma, çalışmaları yönlendirme ve tek bir hedefe kanalizasyon görevini yerine getirmede aşırı zorlanmıştır.

Bu konudaki laçkalığı anlatan bir örneği burada söz konusu edeceğiz.

Bir parti birimimizin çabaları sonucu uluslararası niteliğe sahip bir sendika lideri bir başka parti örgütünün bölgesinde bir inceleme gezisinde bulunur. O bölgedeki parti örgütünün eşliğinde ziyaretlerini yapar, görüşmelerde bulunur ve gezisini tamamlar.

Sonuç çok olumludur. Parti merkezi iki bölge örgütü arasında eşgüdümlü bir çalışmayı başarılı bir şekilde gerçekleştirmiştir. Sıra şimdi olayın tüm detaylarıyla öğrenilmesi ve bütünün bir değerlendirilmesinin yapılarak daha ileri noktalara yönelik yeni bir çalışma planının hazırlanmasıdır.

Çok doğaldır ki gezinin yapıldığı bölgedeki parti biriminin ta başından başlayarak tüm gezi süresince merkezi tam olarak bilgilendirmeyi sürdürmüş olması gerekmektedir. Bu en azından bu

olay için zorunludur. Çünkü çalışmalar bir başka parti biriminin de ilgisi içindedir. Ve eşgüdümü ancak merkez sağlayabilmektedir.

Ancak söz konusu parti birimi geziye ilişkin bir değerlendirme raporu göndermez. Yalnızca gezinin olumlu geçtiğini belirtir ve gezi hakkında daha detaylı bilginin söz konusu sendikacıdan alınabileceğini (!) bildirir.

Daha da ilginç, bir süre sonra aynı örgüt bu defa da adı geçen sendikacının geziye ilişkin gözlem ve değerlendirmelerini parti merkezinden ister.

Yani sonuç olarak parti çalışması tepetaklak olmuş parti merkezi, bir biriminin çalışmalarına ilişkin bilgileri parti dışı kanallardan toplamaya ve daha da öte o bilgileri bu işi yapmakla görevli olması gereken parti birimine iletmeye memur (!) kılınmıştır.

Bu olay göstermektedir ki yoldaşlarımızda merkezi, örgütlü bir çalışma kavramı henüz eksiklikler taşımaktadır. Bunun sonucu şu iki noktayı değerlendirememekte, gözden kaçırmaktadırlar.

Birinci nokta örgütün bir organizmalar bütünü olduğunu ve bu bütünlüğün kuruluş ve işleyişinde merkezi bir beyin zorunluluğunu kavrayamamak.

Oysa bunu anlayabilmek için çok fazla teorik bilgiye bile gerek yoktur. Çok basit bir anatomi bilgisi bile gösterir ki bir bünyedeki tüm organlar işlevlerini, kendileriyle ilişkili bilgileri ancak beyine iletebilirlerse sürdürebilmektedirler.

Beynin fonksiyonunu yitirdiği ya da devre dışı kaldığı bünyede diğer organların ya işlemez hale geldiği ya da bünyenin genel işleyişinin gerektirdiği görevi yapamaz duruma düştüğü bilinir.

Bu durum parti örgütü için de aynen geçerlidir. Merkezi işleyiş dışına düştüğü anda örgüt birimleri fonksiyonsuzlaşır ya da örgütün çalışmaları bilinçsiz gayretler haline dönüşür.

Oysa biliyoruz ki bir komünist partisi dünyayı bilinçli bir şekilde değiştirmenin aracıdır. Yoksa dünya zaten kendi diyalektik bütünlüğü içinde kendi değişim sürecini yaşamaktadır.

İkinci nokta ise şudur: Çok iyi biliyoruz ki komünist çalışma her durum ve koşulda burjuvaziye karşı illegaldir. Bu nedenle çalışma koşulları hep elverişsizdir, rizikoludur. Böylesi koşullarda çalışmanın başarı ve güvencesi yalnızca ve yalnızca çok iyi işleyen tek merkezli, dakik, tam disiplinli ve bütün bu nedenlerle de bilinçli bir örgüt çalışmasıdır. Komünistler için başka bir çalışma türü seçeneği yoktur.

Bu bilindiğine göre merkeze bilgi akışında bozukluklar olan, hatta çoğu kez organizmanın sinir sistemi sayılabilecek bilgi iletişim sisteminin felç noktasına geldiği bir komünist partisinin dünyayı bilinçli olarak değiştirme görevini nasıl yerine getirebileceğinin de yanıtı yoktur.

İşçi sınıfını devrime götürmek, oportünizme ve burjuvaziye karşı kararlı bir savaşım vermek, en başta yığınlara güvenmek ve onlarla bağlanmakla başlar!

Yığın çalışması, üstün disiplinli ve örnek kadro ister

Mehmet Erenler

1987-88 örgüt stratejisinin temel hedefi işçi içinde örgütlenmek ve derinleşmektir. Bu anlayış partinin gücünü alacağı ana kaynağının işçi sınıfı olduğunu vurgular.

Günümüzde tek devrimci sınıf işçi sınıfıdır. Partimiz de işçi sınıfının onu devrime götürecektir. Öncü partisi olarak sınıf savaşımına atıldığına göre işçi içinde derinleşmek hedefi bugün can alıcı bir öneme sahiptir.

Bu önem, SBKP yönetiminin izlediği, "yenilikçi"(!), devrimlerin önünü kesmeye ve burjuvaziye işbirliği yapmaya yönelik siyasetin yaymakta olduğu zararlı etkinin önünü alma gereğini düşünürsek, daha da artırıyor.

Öte yandan, yeni adı ile TBKP olan resimler, SBKP'nin bu siyasetini Türkiye'de hayata geçirerek işçi sınıfını burjuvazinin kuyruğuna takmaya çalışıyorlar. Legalistlik idatör, Marksizm-Leninizm düşmanı olan resimler, bir yandan işçi sınıfının devrimci ideolojisinin eskidiğini, öte yandan da, bununla bağlı olarak, "legal" örgütlenmenin doğruluğunu(!) savunuyorlar.

Bu iki gelişme, 1987-88 örgüt stratejisinin işçi içinde derinleşme, işçiyi başa alarak üye kazanma hedeflerini daha da ivedileştiriyor.

Örgütü güçlendir, disiplini yükselt, işçiye örnek ol!

İşçi sınıfı içinde örgütlenmek, derinleşmek derken, önce bu işi yapacak olan örgütcüye, komüniste bakmak gerekiyor. Her komünist bir örgütcüdür. Her örgütcü bir yöneticidir. Üstündeki ve altındaki hiyerarşik ilişkiler içinde örgütün tamamlayıcı bir halkasıdır.

Türkiye devrimci duruma doğru ilerliyor. Bu ilerleyiş yığınların içinde çalışmasını bilen, partiye sadakatı başa alan hep birlikte kurtuluşun devrimde yattığına inanan kadro gerektiriyor. "Faşistini, emperyalistini, tekelcisi dışının arasında çiğneyecek kadro!"

Marksizm-Leninizm ideolojisiyle aydınlanmış komünistler partinin program, strateji ve taktikleri çerçevesinde işçi sınıfını devrime hazırlamakla görevlidir. Bu görev onun gönüllü sorumluluğu içinde önem kazanır. Bu gönüllülüğe komünist partisinin Leninci disiplini başta yer alır. Lenin, disiplini doğru bilinçle, doğru politika ve yığınlarla bağla birlikte ele alıyor. Lenin şöyle diyor:

"... Çelik disiplin proletaryanın utkusu için gereklidir... Proletaryanın devrimci partisinde disiplin nasıl sağlanır, nasıl denetlenir, nasıl güçlendirilir? Birincisi, proletaryanın öncüsünün sınıf bilinci, kendini devrime adanmışlığı, gücü, özverisi ve kahramanlığı ile, ikincisi en geniş emekçi yığınlarıyla, herşeyden öncü proletarya ile ama aynı zamanda emekçi yığınların proleter olmayan kesimleriyle bağlanma, onlarla en yakın bağları koruma, hatta bir dereceye kadar kaynaşma yeteneğiyle, üçüncüsü bu öncü tarafından yürütülen siyasetin doğruluğu, siyasal strateji ve taktiklerin doğruluğu, geniş yığınların bunların doğruluğuna kişisel deneyimleriyle inanmaları koşuluyla. Bütün bu koşullar olmadan bir devrimci partiyi, gerçekten burjuvaziye devirip, bütün toplumu değiştirmeye göreviyle yüklü ileri sınıfın partisi yapabilecek disiplin sağlanamaz. Bütün bu koşullar olmadan, disiplini yerleştirici bütün çabalar kaçınılmaz olarak düz düşecek ve palyaçoluk ve laf salatası ile bitecektir. Öte yandan bu koşullar bir anda doğmazlar. Zor kazanılan deneyim ve uzun uğraşlar sonucu yaratılmışlardır. Yaratılma-

ları doğru devrimci teori ile kolaylaştırılmıştır." (Lenin, *Toplu Yapılar*, İng.basım, c.33, s.24-25)

Yukarıda da görüldüğü gibi, iyi bir komünistin emekçi halkın kurtuluşu için kendisini devrime adanmışlığı, özverisi ve kahramanlığı, başta işçi sınıfı olmak üzere en geniş halk kesimleriyle ilişki kurması, onlarla kaynaşması, partisinin siyasal görüşlerini teorik ve pratik yönleriyle onlara anlatması, inandırması ve onların savaşımına öncülük etmesi gerekmektedir. İşçi sınıfının öncü

vermeden savunmasıyla pratikte göstermiştir. Göstermektedir. Doğru kavga doğru teorinin ürünüdür. Biz bunun gereklerini yerine getiriyoruz.

Yığınları tanı, yığınlarla bağlan!

Kadrolar, üyeler, sınıfa, emekçi halka toplumun tüm kesimlerine bu bilinçle, devrim kararlılığıyla gitmelidir. İşçi, ilk planda kendisiyle konuşanın söylediklerinden çok kişiliğine bakar. Bu kişilik, pratikte davranışlarda kendini

partisinin siyasetinin doğruluğunu pratikte onun üyeleri, eylemlerin içinde kanıtlarlar. Bu yüzden örgütlenmede, yığınlarla ilişkide, onları partiye kazanmada bütün ağırlık legal platformda çalışan kadrolara düşmektedir.

Partimiz bugüne kadar Leninizme bağlılığını, doğruları ödün

gösterir. Davranış düşüncenin dışı vurmasıdır.

Yaşamıyla, örgütsel çalışmasını birbirinden koparan, tutarsız bir yaşam eğrisi çizen bir komünistin(!) işçiler arasında yer edinebilmesi olanaklı değildir. Böyle bir eğri o örgütün işçiler arasındaki çalışmasında birçok

tutarsızlıklar, çelişkiler ortaya çıkaracaktır. Örgütün bu olumsuz eğrisi kararsızlığında da yansıyacaktır.

Bir komünistin, yığın çalışmasında doğru söylemesi, yığınlara kişisel ya da dar örgütsel çıkar beklemeden yaşaması gerekmektedir. Halkın kurtuluşuna kendi yaşamını adayan bir komünistin, yığınların güvenliğini kazanması, onun teorik-pratik doğruları savunması kadar bu saydıklarımızı dikkate alarak çalışma yeteneğine de bağlıdır. Bu yeteneğinde yapmaktan zerre kadar iz olamaz. Bu yetenek devrime inançta yatmaktadır, doğaldır.

Fazla söze gerek yok. Lenin'den öğrenelim:

"Yığınlarla bağlan.
"Onlara yakın yaşa.
"Onların ruhsal durumlarını bil.

"Herşeyi bil.
"Yığınları anla.
"Onlara yaklaşabil.
"Onların mutlak güvenlerini kazan.

"Liderler yönettikleri yığından, öncü tüm emek ordusundan kopmamalıdır.

"Yığınları yaltaklama ve onlardan kopma."

Burjuvaziye ve onun tüm kuyrukçularına verilecek yanıt, Lenin'i iyi anlamaktan ve partimizi işçinin partisi yapmaktan geçiyor.

Türkiye Komünist Partisi'ni işçi üyelerle güçlendirmek emekçi halkın öncü gücü durumuna yükseltmek tüm toplumun çıkarlarıyla üstüste düşmektedir. Günün en ivedi görevi budur.

Türkiye devrimci duruma ilerliyor. Bu ilerleyiş yalnızca "iyi" kadro değil, deneyim içinde bileymiş kadrolar gerektiriyor. "Faşistini, emperyalistini, tekelcisi dışının arasında çiğneyecek kadro!"

İsviçre'de Deri İşçileri ile Dayanışma Komitesi Kazlıçeşme grevine uluslararası dayanışma örgütledi.

Deri işçilerine İsviçre'de 22 milyon lira sağladık

Yoldaşlar, İsviçre'de Türküye işçileri tarafından kurulan Deri İşçileri ile Dayanışma Komitesi boyundan büyük işler başardı.

Deri işçilerinin grevini duyan çok sayıda işçiyi öyle bir sevinç sardı ki, nasıl yapmalı da Türkiye'de kıran kırana demokrasi kavgası veren deri işçilerini desteklemeli diye, yol aramaya başladılar. İşçiler şunun çok iyi farkındaydı:

Türkiye işçi sınıfı 1980'li yıllardan daha deneyimli ve savaşkan olduğunu Netaş'la gösterdi, hemen peşinden Kazlıçeşmeli deri işçilerinin grevi başladı. Yarınki devrimin öncüsü olacağını dosta düşmana gösteriyor.

İşte bu bilinç ve coşkuyla, Türkiye işçi sınıfına yarışır bir dayanışma kampanyası başlatmaya karar verdik. Bir komite kurduk ve çalışmalara başladık. Türkiye'den, *Deri-İş* gazetesinin Temmuz sayısından 500 adet

geldi. Bağış makbuzları basıldı. Komite üyeleri Türk, Kürt, İsviçreli mededen, herkese grevi, işçilerin istemlerini ve Türkiye'nin siyasal durumunu anlattık.

Türkiyeli işçiler, grevci işçilerin savaşımı bizim savaşımızdır diyerek bağış yaptılar. İsviçreli işçiler ise, "Türkiyede grev mi var? Kaç kişiler, ne zamandan beri grevdeler? İstemleri nelerdir?" diye sordular. Anlatınca, sakınmadan bağış yaptılar. Her bağış verene makbuz kesildi. 19 Ekim günü komitemizin 10 gün içinde topladığı 6250 İsviçre Frankı(SFR) Deri-İş Zeytinburnu şubesine gönderildi.

Şimdi en önemli konuya geliyoruz. Komitemizin iki temsilcisi, İsviçre Sendikalar Birliği'ne giderek Uluslararası İlişkiler Bölümü başkanı Karl Aeschbach ile 45 dakika görüştük. Grevi anlattık.

Karl Aeschbach, bize "Deri-İş

Türk-İş üyesi ise neden Türk-İş Avrupa'daki sendikalara çağrıda bulunmuyor?" diye sordu. Bizler sorulara cevap verdik. Karl Aeschbach Türkiyedeki işçilerin savaşımına, bu kadar duyarlı olduğumuza teşekkür ederek bu konuyu sendika yönetim kuruluna getireceğine ve elinden ne gelirse yapacağına söz verdi.

Daha sonra tekrar, Karl Aeschbach ile telefonda görüştük. İsviçre Sendikalar Birliği'nin uluslararası yardım fonu dağıtan bölümü "SOLIFON"un, 22 Ekim günü bu işçilere yapılacak desteği görüşmek üzere toplanacağını, sendikaların aylık gazetesinde grev hakkında bir yazı yazılacağını ve altına Sendikalar Birliği başkanının imza atacağını öğrendik. Ayrıca merkezi Brüksel'de olan tekstil ve deri işçilerinin enternasyonal birliği ile ilişkiye geçtiğini ve gazetelerinde duyurumuzu

yayınlayacaklarını öğrendik.

"SOLIFON"un yapmış olduğu toplantıdan olumlu sonuç alındı ve 29 Ekim'de, Türk-İş'e üye Deri-İş'e verilmek üzere 30.000 İsviçre Frankı, Brüksel'deki Uluslararası Tekstil ve Deri İşçileri Sendikası'na gönderildi. Böylece İsviçre'den deri işçileri için 36.250 İsviçre Frankı (22 Milyon 500 bin TL.) toplamış olduk.

Bu ne demektir? DİSK'i desteklemiş "SOLIFON"un Türk-İş'e bağlı Deri-İş Sendikasına destek vermesi Türk-İş'i desteklemesi demektir. Türkiye'de Türk-İş'e bağlı sendikalar greve çıktıklarında Avrupa sendikalarından dayanışma istemelidirler.

Türkiye'deki en küçük demokratik işçi istemleri Avrupa'da büyük destek görüyor. Çünkü Türkiye'de işçiler çağdışı şartlarla çalıştırılmaktadır. Türkiye burjuvazisi işçilerimizi barbarca

sömürmektedir. Avrupada yaşayan biz Türkiyeli işçilerin elinde büyük olanaklar vardır. Türkiye'deki işçi eylemlerini hangi siyasetin yaptığına bakmadan uluslararası destek aramamız ve her yerde propagandasını yapmamız gerekiyor.

Şu unutulmamalıdır. Dünyada artık iki büyük ulus vardır: Proletarya ve burjuvazi. Nasıl Türkiye burjuvazisine dünya burjuvazisi yardım ediyorsa, aynı şekilde dünya işçi sınıfı Türkiye işçi sınıfına desteğini verecektir.

Deri işçilerinin zaferinde katkımız olduğu için onurluyuz. İşçinin onuru sermayeyi yenecektir. Türkiye işçi sınıfının dünyada ne gibi bir rol oynayacağını partimiz Türkiye Komünist Partisi dosta düşmana gösterecektir.

Yaşasın işçilerin partisi Türkiye Komünist Partisi.

Tahir Kalyoncu, Basel

Bizim işimiz sendikalaşmayı ve haklar savaşımını sendikacılara bırakmak değildir. Komünist, bulunduğu işyerinde her türlü örgütlenmenin militanca başını çekmeli, siyasal önder, yetenekli örgütçü olmalıdır!

FABRİKALAR KALEMİZ OLMALIDIR!

Tekstil, burjuvazi açısından da, devrimciler açısından da çok önemli bir alandır. Kendine özgü örgütlenme biçimi gerektirir.

Tekstilde çalışan bir işçi olarak herşeyi yaşayarak öğrenme, gözleme şansım var. Mercan Köklü yoldaşımızın hazırladığı, tekstil endüstrisinde durum ve işçi sınıfımızla ilgili Çek-Al'ı okuyunca kafamda durum daha bir açıklığa kavuştu. Ve parti örgütlenmesinde yararlı olacağı anlayışıyla, tekstil işçisini, sorunlarını, çalışmalarını, yapılması gerekenleri, deneyimlerimizi, örneklerle genişçe vermeyi düşündüm.

Burjuvazinin korkunç sömürü alanlarından biri olan tekstilde ücretler çok düşüktür. Daha çok kadın ve çocuk işçiler çalışmaktadır. Burjuvazinin bu alanda sürekli, sistemli baskısı vardır. Bu baskılar bir yandan işsiz kalma korkusunu getiriyor, öte yandan işçilerin burjuvaziye duyduğu kını ve öfkeyi artırıyor.

Tekstilde, özellikle de konfeksiyonda en az günlük çalışma saati 10 saattir. Cumartesi pazar günleri de genellikle çalışma günüdür. Sendikalaşma oranı, sigortasız, kaçak işçileri ve ev işçilerini düşünürsek, düşüktür. Sigortalı işçi sayısı düşük olduğu gibi, sosyal haklar da yoktur. Sendikası işyerlerindeki aylık ücret asgari ücret düzeyinde, yani 49.000 liradır. İşçi kaç yıllık olursa olsun, ücrette bir değişme olmuyor.

Bu ve buna benzer daha birçok nedenden dolayı işverenin işçilerin başkaldırısına engel olması kolaylaşıyor. Bunda kadın ve çocuk çalıştırılmasının rolü de yüksektir. İşçilerin bu çekingenliğini, bir sendikalaşma girişiminde ortaya çıkan şu durumla örnekleyebiliriz:

İşçiler sendikalaşmayı istiyorlar, doğru olacağını biliyorlar. Fakat "yapalım" "sendikalaşalım" dediğimiz zaman, "bu işçilerle olmaz" diyerek çekindiklerini yansıtıyorlar. 250 işçiden 150'siyle konuşuyoruz. Hepsini aynı şeyi söylüyor. Çalışma koşullarının ağır ve uzun olması, işçilerin birbirleriyle yakın ilişki kurmasını engelliyor. Kimse birbirini iyi tanımıyor. İlişki kursalar bile bu ilişkileri dışarıya taşıyamıyorlar. "Birşey yapamayız" düşünceci, ağır çalışma koşulları, uzun işgünü ve işçi dolaşımının çok sık olması, sendikal örgütlenmeyi engelliyor. Bir ayda 20-40 işçi işe girip çıkıyor. Çok işçi bir hafta çalışıp çıkıyor. Ama fabrika işçisi kalmıyor. Daha fazlası başvuruyor. Bu yüzden işveren zorlanmıyor. Kalifiye elemanın kolay yetişmesi de - ki, 10-15 günde bir makineyi yetiştirebiliyor -bunda rol oynuyor.

Toplumsal her kesiminde liderlik oranında en büyük payı olan erkeklerin yerine, bu alanda önemli ölçüde kadınlar geçiyor. İşçiler arasında kadın liderlerin oranı daha fazla. Ama toplumuzdaki yerinden dolayı kadınların işyerindeki aktifliğini savaşma sürmekte zorluk çekiliyor.

Bir ay önce bir yoldaşın

"...Toplum, 'davaya' uygun birçok insan yetiştirmektedir, ama biz, bunların hepsinden yararlanamıyoruz. Hareketimizin bu bakımdan içinde bulunduğu kritik geçiş aşaması şöylece formüle edebilir: Hiç insan yok - ama yine de yığınla insan var. Yığınla insan var, çünkü işçi sınıfı ve gittikçe daha çeşitli toplumsal katmanlar, her yıl kendi safları içinden gittikçe artan sayıda, protestoda bulunmak isteyen, demokrasi için savaşıma yapabildikleri ölçüde yardım vermeye hazır, hoşnutsuz insan üretmektedir - ki haksızlıkların dayanılmaz bir duruma gelmiş olması, henüz herkes tarafından anlaşılmamış olsa bile, her gün büyüyen bir yığın tarafından giderek daha derinden duyulmaktadır. Aynı zamanda, insanımız yok. Çünkü önderlerimiz, siyasal önderlerimiz yok. Çünkü, en önemsizler de içinde olmak üzere, bütün güçlerden yararlanacak geniş kapsamlı, düzenli ve uyumlu bir çalışmayı gerçekleştirecek yetenekte örgütçülerimiz yok." (Lenin, *Ne Yapmalı*)

önderliğinde işyerinde sendikalaşmayı başlattık. Önce sendikayla ilişki kuruldu. İşçilerle tek tek görüşüldü. On işçi sendikaya geleceklerini söylediler. Üç bayan işçi geldi. Sendikadan üyelik formlarını alarak ayrıldık. Tekrar işçileri hazırlamaya koyulduk.

Bu işe 3 kişilik komitemizle başladık. İlk günkü coşku ve istek o kadar iyiydi ki iş, kısa zamanda kolayca biteceğe benziyordu. Her arkadaş bir günde katlarda 30-40 adet form dağıttı. Dikkatli bir şekilde dağıtılan formlar tek tek işçilerin yaklaşımlarını ortaya çıkarıyordu. Kimileri çekiniyor, formu almaktan korkuyordu. Kimisi kararlı davranıyor, sevincini gösteriyordu.

Daha önceden, bir yoldaşımızın cezaevine girmiş olması, işçiler arasında hem olumlu hem de olumsuz etki yayıyordu. Sola yatkın ve siyasal olaylara ilgisi olanların güveni arttı. Bu olay, geri işçiler arasında temkinli bir tutum ve uzak durma biçiminde de yansıyor. Ama yoldaşın içeri düşmesi genelde lehimizeydi. Kısa sürede fabrika işçilerinin onu tanımasına neden oldu.

İşçiler dağıttığımız formları ertesi gün doldurup geri getirecekti. Geri getirdiler ama sadece 3 kişi doldurmuştu. Formları doldurmadan verenlerin gerekçeleri hemen hemen aynıydı. Kocalarının, babalarının onaylamaması, "karışma" demeleriydi. Bir bayan işçinin tutumu çok güzeldi. İşçi arkadaş şöyle dedi:

"Kocaların bu işe tabii olmaz diyeceği belliydi. Karıları işten çıkarırsa rahatları bozulacak. Siz niye karşı çıkmıyorsunuz, bu zorlukları onlar yaşamıyor, biz yaşıyoruz. İş mi yok, çıkarırlarsa başka iş buluruz."

Onun önerisiyle yeniden girişimde bulunduk. Ama olmadı. Biz de geri çekilerek sendikalaşmayı süreç içerisinde yavaş yavaş yürütme kararı aldık.

Yoldaşlar, belki yaygın olarak sendikalaşamayabiliriz. Zaten bizim ilk hedefimiz o değil, güncel sorunlardan yola çıkarak fabrika hücrelerini kurmaktır. O hücreyi henüz kuramadık. Henüz bu fabrikada üye sayımızı arttıramadık. Yine de bir adım attık, diyorum.

Nesnel koşulların yanı sıra bazı

sendikacıların tutumu da işi zorlatıcı bir etken oldu. Birkaç öneriden ve formları vermekten başka bir işlevleri olmadı. Kendilerine muhalif olur korkusuyla yeni fabrikaları örgütlemeye girmek istemiyorlar. Bir de üye kazanmaya sadece aidat toplama gözüyle bakıyorlar. Karşılıklı konuşmalarda tek konuları, şu kadar üyelik aidatı alındı, şu kadar masraf yapıldı, oluyor.

Bölgemizde Teksif sendikası'nın üç şubesi var. Bir de Hak-iş'e bağlı Oziplik-İş var ama çok güçsüz.

Teksif'in iki şubesinden işimize yarar birşey çıkaramadık. İşçi sorunlarına memur mantığıyla yanaştıklarından işçilerin sendikaya gelmelerine bile engel yaratıyorlardı. Sendika binasını sabah 8.00 den akşam 5.00'e kadar açık tutuyorlardı. Cumartesi arada bir 12'ye kadar açıyorlardı. İşçi eğer vardiya yapmıyorsa o saatlerin dışında gitme olanağı oluyor, sendikada başka işçilerle ilişki kurma olanağı da ortadan kalkıyordu.

Teksif sendikasının üçüncü

şubesine de gidildi. Oradaki yönetimin tutumu daha farklı oldu. Orada işçiler de sendikaya geliyorlardı. Başkanla uzun uzun konuştuk. Sonuçta şu noktalarda anlaştık:

1-Cumartesi-pazar günleri de dahil olmak üzere gece 11'e kadar istediğimiz zaman sendikaya gelebileceğiz.

2-Fabrikalardaki işçilerle bizleri tanıştıracak, temsilciliklerle görüşülecek, sendikalaşma konusundaki deneyimlerini bize aktarmaları sağlanacak.

3-Haftada bir gün işçilere sendikal konularda eğitim verilecek. Bir yoldaşımızı sendikaya üye yapacak ve Türkiye'nin diğer yerlerinde yapılacak seminerlere gönderecek.

Bu olanakları iyi değerlendirip kullanmamız gerekiyor. Bu ziyaretler bize fabrikadaki örgütlenmede eksikliklerimizi, zaaflarımızı gösterdi.

İleri işçilerden gerideydik. Biz henüz işyerindeki zorlukları, sorunları tartışıyorduk. Onlar ise bunu aşmışlardı. (Önemli bir fabrikanın 6 temsilcisinden söz ediyorum.) Onlar sendikayı geliştirme, Hak-iş'e savaşım, seçimler, devletin durumu vb. konuları tartışıyorlardı.

Sendikanın örgütlü olduğu fabrikalarda işçiler arasında siyasal örgütlenme yapmak sendika olmayan fabrikalardan daha kolay oluyor. Sendika olmayan işyerlerinde örgütlenmek daha fazla zaman alıcı olduğu gibi yorucu da oluyor. Ama bu, oralarda örgütlenilmeyecek anlamına gelmez. Yorucu ve zaman alıcı bu yerlerde çalışma yapmanın avantajı da onlarla birlikte öğrenmektir.

Komünistin temel görevi bulunduğu işyerinde parti çalışmasını yürütmektir. İşçilerle tek tek ilişkiler kurup, bunları geliştirerek hücreler salkımına sokmaktır. Eylemler, protestolar, sendikalaşma çalışmaları, temel görevle birlikte ilerler. Çalışma yapılan fabrikanın koşulları sendikalaşmayı öne çıkarmışsa komünistler bu acil halkaya tutunarak, bunun getireceği kazanımları parti örgütlenmesine bağlarlar. Bunu o fabrikadaki somut durum belirler. Parti örgütlenmesi ve sendikalaşma birbirinden kopuk yürütülemez. Başa illegal parti örgütlenmesi alınarak diğer demokratik haklar savaşımında bu illegal

parti örgütlenmesi güçlendirilir. Bizim işimiz sendikalaşmayı (ve diğer haklar savaşımını) sendikacılara bırakmak değildir. Komünist bulunduğu işyerinde her türlü örgütlenmenin militanca başını çekmek zorundadır. Lenin demokratik haklar savaşımıyla devrim savaşımını birbirinden ayıranlara karşı şöyle yanıt veriyor:

"İşçi devrimci, görevine tam olarak hazırlanabilmek için,..., profesyonel bir devrimci olmalıdır. Dolayısıyla, işçinin günün onbirbuçuk saatini fabrikada geçirmesinden ötürü, (ajitasyon dışındaki) öteki devrimci görevlerin asıl yükü, *zorunlu olarak*, ağırlığıyla, son derece az sayıda aydınların omuzlarına *yüklenmelidir* derken, B-v yanılmaktadır. Ama bu durum, salt 'zorunluluktan' doğmuyor. Bu, biz geri olduğumuz için, *profesyonel* ajitator, örgütçü, propagandacı, yayın dağıtıcısı v.b., v.b. olabilmesi yolunda, yetenekli her işçiye yardım etmenin görevimiz olduğunu bilmediğimiz için böyle olmaktadır. Bu açıdan, biz gücümüzü utanç verici bir biçimde çarçur etmekteyiz. En büyük dikkatle yetiştirmemiz ve geliştirmemiz gereken şeyi idare etme yeteneğinden yoksunuz." (Lenin, *Toplu Yapılar*, İng. basım, c.5 s.472)

Lenin'in bu uyarısını bir kere bile unutmadan, yorulmadan çalışmalarımızı hızlandıracamız.

"... Toplum, 'davaya' uygun birçok insan yetiştirmektedir, ama biz, bunların hepsinden yararlanamıyoruz. Hareketimizin bu bakımdan içinde bulunduğu kritik geçiş aşaması şöylece formüle edilebilir: Hiç insan yok-ama yine de yığınla insan var. Yığınla insan var, çünkü işçi sınıfı ve gittikçe daha çeşitli toplumsal katmanlar, her yıl kendi safları içinden gittikçe artan sayıda, protestoda bulunmak isteyen, demokrasi için savaşıma yapabildikleri ölçüde yardım vermeye hazır, hoşnutsuz insan üretmektedir - ki haksızlıkların dayanılmaz bir duruma gelmiş olması, henüz herkes tarafından anlaşılmamış olsa bile, her gün büyüyen bir yığın tarafından giderek daha derinden duyulmaktadır. Aynı zamanda, insanımız yok. Çünkü önderlerimiz, siyasal önderlerimiz yok. Çünkü, en önemsizler de içinde olmak üzere, bütün güçlerden yararlanacak geniş kapsamlı, düzenli ve uyumlu bir çalışmayı gerçekleştirecek yetenekte örgütçülerimiz yok. 'Devrimci örgütlerin büyümesi ve gelişmesi' yalnızca işçi sınıfı hareketinin büyümesinin gerisinde kalmıyor - B-v bile bunu kabul ediyor - ama halkın bütün katları arasındaki genel demokratik hareketin de gerisinde kalıyor." (agy, s.157-158)

Lenin'in yukarıdaki sözleri, partimizin 1987-88 örgüt stratejisinin hedefinin önemini de anlatıyor. Bizim Türkiye'de işçiler, emekçi halk ve toplumun her kesiminde nasıl enerjik bir çalışma yapmamız gerektiğini de gösteriyor.

Hedefimiz Türkiye Komünist Partisini işçinin partisi yapmaktır. Fabrikalar kalemizdir.

Gülsüm İrmak

Burjuvazi YÖK'le iflas eden eğitim siyasetini maskeleyerek yeni biçimlerde sürdürme hazırlığındadır!

Maskelenmiş YÖK' de hayır!

Gülen Erdilek

Burjuvazi, 12 Eylül 1980 faşist darbesi ile bunalımını tersinden çözmeyi denedi. Faşizm altında devrimci durum toplumsal olarak kısa bir dönem için bastırılabilir. Ama sonuçları, Türkiye'de bunalımın kalıcı olduğunu kanıtladı. Bunun çarpıcı örneklerinden biri YÖK yasasıdır. Yürürlüğe girdiği andan beri büyük tepkiler toplayarak dillere destan olan, çeşitli eleştirilere uğrayan yasaya artık herkeş gidici gözüyle bakıyor.

Burjuva kamp, uzun bir süre YÖK'ü "adam etmek" için uğraştı durdu. Onu kabul edilebilir bir hale getirmeye çalıştı, "eleştiri"lerde bulundu. Ama şimdi, tepkinin iyice yükselmiş olmasının sonucu dillerini biraz daha değiştirdiler. YÖK'ün artık ayakta kalır hali kalmadı. Bir de buna seçim ortamı eklenince, bütün burjuva partiler, seçimden sonra iktidara geldiklerinde YÖK'ü değiştireceklerini anlattılar. Hatta örneğin ANAP, "zaten başından beri rahatsız"(!) olduğu YÖK'e karşı yeni bir tasarı hazırlıyor. Ve bu tasarımı hazırlama görevi, "vatandaşlık yasası" gibi yasalarla gözde danışman olarak görünen Adnan Kahveci'ye veriliyor. YÖK enkazının altında kalan Doğramacı hakkında ise bir yandan boş durmadığı, yeni tasarı hazırladığı, öte yandan istifasının seçimlerden sonra büyük olasılık olduğu söyleniyor.

Doğramacı'nın istifası bir anlamda burjuva kampın günah keçisi bulma işine yarayacak. Enkazın altında sadece bir kişiyi bırakarak kurtulacaklarını sanıyorlarsa aldanıyorlar. Burjuvazinin tümü enkazın altında kalacak.

YÖK'ün kuruluşunun 6.yıldönümü de eylemler ve protestolarla geçti. Doğramacı, YÖK üyeleri

Burjuvazinin şimdi hazırlamakta olduğu "Mütevelli Heyeti" sistemi, finans-kapitalin üniversiteler üzerindeki egemenliğini okullara yaymayı, onlara "sorumluluk alanları" vermeyi, parçalanmakta olan denetimini diriltmeyi amaçlamaktadır. Hedef açıktır. Burjuvazi, üniversite ve yüksek okulları finans kapitalin eğilimlerine göre daha çok yönlendirmek, örgütlemek istiyor. Demokratik öğrenci hareketi, bu maskelenmiş YÖK'e hayır diyecek, özerk ve demokratik üniversite kavgasını daha da yükseltecektir.

ve bazı rektörlerle durum değerlendirmesi yaparken, öğrenciler protesto eyleminde bulundular. İzmir'deki öğrenci dernekleri Doğramacı'nın posterini yaktılar. Posterin yakılışı sırasında öğrenciler "alkış eylemi" ile tempo tuttular.

Eylem bir tepkiyi yükselttiği için anlamlı idi, ama ileriye götürücü değildi. Yakalara takılan "Bilimsellik öldü. Başımız sağolsun" rozetleri yerine, bugünü de içeren ama eylemi bugün ile kısıtlamayan, durgunluk yaymayacak, coşturacak sloganlar yazılı rozetler takmak eylemin psikolojisinde, kendisinde büyük değişiklik yapardı. Aynı gün İstanbul'daki öğrenci dernekleri, bir basın toplantısı düzenleyerek "YÖK'ün uygulamalarıyla birlikte kaldırılması, özerk ve demokratik üniversite için" imza kampanyası başlattılar. Yine aynı gün Ankara'da çeşitli okullarda okuyan öğrenciler, "harç kaldırılсын, paralı eğitime son" kampanyası başlattılar. Bütün öğrenci eylemlerinde, "haklar mutlaka elde edilecek, YÖK kaldırılacaktır" diyen tabanın özgüvenini duyuran sesler yükseliyor.

YÖK'ün uygulamaları sonucu rektörler de işi iyice maskaralığa döktü. Bunlardan bir tanesi de İstanbul Üniversitesi Rektörü Cem'i Demiroğlu. Cem'i Demiroğlu bir "atakta" bulunarak

"öğrenciler bana istekleri için başvuruda bulunmuyorlar" dedi. Bunun üzerine öğrenciler toplu halde rektörle görüşmeye ve isteklerini bildiren bir dilekçe vermeye gittiler. Ama rektör "toplu görüşmeyeceğini, dilekçelerini kayıt binasına vermelerini" söyledi. Bunun üzerine öğrenciler Rektörün kapısı önünde 10 dakikalık oturma eylemi yaptıktan sonra "rektör istifa" diye slogan attılar. En sonunda da toplu olarak dilekçelerini yaktılar.

Öte yandan, Burjuvazinin, gençlerin yükselen tepkisine karşı çeşitli baskı yollarını kullanması gün geçtikçe geri tepmektedir. Okullarda kurulması hedeflenen "sivil savunma ekipleri" hiç de tahminleri gibi gelişmedi.

Geçen günlerde, yurtlarda emniyete gönderilmek üzere doldurulan "öğrenci bilgi fişi"nde yer alan bir soru, özellikle Alevi öğrencilerin tepkisi çektiği için kaldırıldı. İnsanları mezhepleri ile yargılamanın ve bu amaçla fişlemenin demokrasi ile çeliştiğini söyleyen öğrenciler ve veliler haklı itirazlarını yükselttiler. Burjuvazi tepkiyi daha fazla büyütmemek için o uygulamayı kaldırmak zorunda kaldı.

Şimdi YÖK ve onu yaratanlar kafa kafaya vermişler yeni model üzerinde tartışıyorlar.

YÖK'e karşı yükselen tepki sonucu artık YÖK tutunamıyor.

Peki, bunun karşılığında getirilmesini tartıştıkları sistemde amaçları değişiyor mu? Biraz da ona bakalım.

Sizin YÖK'ünüz de aynıdır

YÖK'ün yerine getirilecek sistem üzerine tartışmalar sürmektedir. Ve burjuvalar birbirine "bizim YÖK'ümüz sizin YÖK'ünüzden daha iyidir" diye gösteriş yapıyor.

Adnan Kahveci'nin yeni hazırladığı tasarıya göre, içinde sanayicilerin de yer aldığı Mütevelli Heyeti (MUH) üniversiteleri yönetecek.

Özüne bakıldığında burjuvazinin hedefi yine aynı ve o doğrultuda en iyisini arıyor. Yani, seçme, teknik vb. bilgilerle donanmış, siyasallaşmamış kadro yetiştirmek, bilginin içeriğini emperyalistleşmekte olan finans kapitalin istemlerine uydurmak ve öğrenci ve öğretim üyelerinin devrimci çıkışlarını önlemek en temel amaçlarıdır.

YÖK de bu amaçlarla geldi. Ama öğrencilerin, öğrenci ailelerinin ve öğretim üyelerinin tepkileri sonucunda hızla yıprandı. YÖK'e göre yüksek öğrenim kurumlarının yönetimleri, işleyişleri, denetimleri vb. hepsi tek bir elde toplanıyor, bunların toplanacağı organ finans-kapitalin en

güvenilir adamlarından oluşuyordu. YÖK bir anlamda Doğramacı'nın dediği gibi, "Devlet Üniversitelerinin bağlı olduğu ulusal bir mütevelli heyeti"dir. (Cumhuriyet, 4 Kasım 1987)

Şimdi hazırlanmakta olan "Mütevelli Heyeti" sistemi ise finans-kapitalin üniversiteler üzerindeki egemenliğini okullara yaymak, onlara "sorumluluk alanları" vermek, parçalanmakta olan denetimini diriltmeyi amaçlamaktadır. YÖK daha merkezi bir işleyiş getirdiğinden, biçimsel olarak YÖK'den belki bir adım daha aşağıdadır denebilir. Ama hedef aynıdır. Finans-kapitalin eğilimlerine göre üniversiteler yönlendirilecek, örgütlenecektir.

Geçmişte ÖDTÜ'de uygulananan biçimiyle heyet, dışardan uygun gördüğü herhangi bir kişiyi istediği anda rektör olarak atayabiliyor. ÖDTÜ'de uygulandığında emekli generaller de bu görevi yapıyor. Öğretimden uzak insanların başa gelmesinin sakıncaları yanında, gelen ve giden siyasi yönetimle birlikte Mütevelli Heyeti kadrosu ve rektör de gelip gidiyor. Öğretim üyelerinin, üniversite personelinin maaşları finans-kapital tarafından verileceği için, istedikleri zaman, istediklerini yaptırmayı hedefliyorlar. "Nasıl olsa parayı ben veriyorum, şu projeyi yapın" diyecekler. Böylece üniversitelerin yönetimsel ve bilimsel özerkliğinden yine söz edilemeyecek. Tabii ki bu tasarı, burjuvazi tarafından, aynen YÖK'ün sunulduğu gibi, "üniversitelerin özerkliğini sağlayacak bir sistem" olarak tanıtılıyor.

Oysa MUH'ü onların tanıtmasına hiç gerek yok. Zaten geçmişte de hatırlayan öğretim üyeleri hemen tavırlarını koydular. En genelinde üniversitelere özerklik tanımayan herhangi bir model bugünkü Türkiye'den aynı tepkiyi alır ama finans-kapitalin atlarının cirit atması demek olan MUH'e karşı tepkiler daha da büyüktür.

Örneğin Prof. Ali Ülkü Azrak, üniversitelerin meslek okullarına dönüşmesinden, bilimle uğraşamaz hale gelme tehlikesinden söz ederek, bunun maskelenmiş bir müdahale olduğunu söylüyor ve şöyle diyor:

"Politik çevrelerin üniversite üzerinde söz sahibi olma girişimini çok açık şekilde yapmaları pek sevimli olmazdı. Zannediyorum mütevelli heyeti gibi üstü örtülü bir müdahaleyle üniversite üzerinde egemenlik kurmak en kolay yoldur." (İkibine Doğru, 11-17 Ekim 1987)

Gerçekten de girişim maskelenmiş bir müdahaledir. Maskelenmiş YÖK'dür. Ama tanınmış bir maske olduğundan MUH'ün pes etmesi, YÖK'ün pes etmesinden daha erken olacaktır. Dedikodular şeklinde tasarrın içeriği hakkında sözler dolaşması, işte tam bu doğrultuda nabız yoklamak içindir. Acaba nasıl karşılanacak korkusunu taşıyorlar.

Şunu iyi bilsinler, YÖK'ün enkazını toplamak zor olmuştusa, yeni YÖK'ün, MUH veya MÖK'ün enkazını "toplamaları"(!) olanaksız olacaktır.

İTÖF'ün 25. Kongresi yığinsal katılımı yapıldı

İngiltere Türkiyeli Öğrenciler Federasyonu'nun (İTÖF) 25. Kongresi 14 Kasım'da yapıldı.

İşçi Partisi milletvekillerinden eski Büyük Londra Belediyesi Başkanı Ken Livingstone, Claire Short, Diana Abbott ve Tony Benn kongreye dayanışma mesajları yolladılar. İTİB, LİB, İTKB ve Gençlik Merkezi mesaj yolladı.

Kongre'de yönetim kurulunun çalışma raporu okundu. Bir yıllık çalışmaların değerlendirilmesi yapıldı. Önümüzdeki dönemin çalışmasına ışık tutacak çeşitli karar tasarıları kabul edildi. Yeni dönemin yönetim organları seçildi.

Kongre, İngiltere'de öğrenim görmekten kaynaklanan akademik-demokratik sorunlarımızın çözümünü yolunda "öğrenci hakları kampanyası"nı yükseltmeyi, öğrencilerin teknik, au-pairlik, vize, okul, konut vb. sorunlarında yardımcı olmayı, öğrencilerin kültürel-sanatsal çalışmalara ve gösterilere katılımının artırılmasını sağlamayı kararlaştırdı.

İTÖF Kongresi, yalnızca İngiltere'deki sorunlarımızın değil, aynı zamanda Türkiye gençliği-

nin demokratik üniversite kavgasının da ele alındığı bir platform oldu. Kabul edilen bir karar tasarısı, İTÖF'ün Türkiye demokratik öğrenci hareketinin "özerk demokratik üniversite" istemini desteklemesini, kararlılıkla savunmasını ve uluslararası kamuoyuna tanıtmasını öngörüyor.

İTÖF Kongresi, öğrencilerin kavgasının ülkedeki sınıf savaşımından ayrı düşünülemeyeceğinden hareketle, Türkiye'de yükse-

len demokrasi savaşımına aktif destek verilmesini kararlaştırdı. "Gençliğin yolu işçi sınıfının devrimci yoludur" belgisini yükseltti. Kürt ulusu üzerinde sürdürülen soykırımın protesto edilmesi, ulusların kendi yazgılarını kendilerinin belirlemeleri ilkesinin kararlılıkla savunulması yolunda karar aldı.

Kongre, İngiltere'deki Türkiyeli öğrencilerin tek demokratik yığın örgütü İTÖF'ün tüm ilerici

öğrencilerin sesi olduğunu bir kez daha gösterdi. Öğrenci gençliğin güçlü bir atılım içinde olduğunu kanıtladı.

Şimdi kolları sıvadık, "gençliğin yolu işçi sınıfının devrimci yoludur" belgisini yükselterek, kongre kararlarını yaşama geçirmek üzere çalışıyoruz.

Yaşasın devrimci kavgamız! Gelecek onun için savaşanlarındır!

Ali Gerçek

Yeltsin'in Moskova parti sekreterliğinden alınması ile SBKP içinde kavga bir üst düzeye sıçradı.

SBKP'de ortalık kızıışıyor!

"Bugün Sovyetler Birliğinde kavga bürokrasinin içinde geçiyor, işçi sınıfını da yalnızca destek olarak kullanıyor. Ama önümüzdeki dönem, hem üstten, hem alttan her yöne hareketlenmenin arttığı bir dönem olacaktır. Sosyalist ülkelerde komünist muhalefetler doğacak ve güçlenecektir. Bu gelişmeler, kaçınılmaz olarak, dünya sosyalizmini bir çeşit siyasal devrime, kastlaşmış bürokrasinin alaşağı edilmesine, işçi sınıfının erki eline almasına ve bürokrasiyi kendisine 'sadık hizmetçisi' yapmasına götürecektir."

SBKP Moskova parti örgütü sekreteri ve yedek Politbüro üyesi Boris Yeltsin'in, 21 Ekim'de yapılan Merkez Komitesi Plenumu'nda, reformları yavaşlatan Politbüro üyelerini doğrudan suçlaması ve Gorbaçov yönetimini eleştirmesi, parti içi kavgayı açığa çıkardı.

Yeltsin'in durumu

Yeltsin, Gorbaçov tarafından 1985 yılında, Moskova'da görevlendirilen reformcu yöneticilerdendi. Aralık 1985'de Moskova parti sekreteri oldu. 1981 yılından beri Merkez Komitesi üyesi olan Yeltsin Ocak 1987'de Politbüro yedek üyeliğine getirildi.

Yeltsin, reformların en ateşli savunuculuğunu yaptı. Moskova parti örgütü sekreterliği döneminde, *perestroyka* (yeniden yapılanma) ve *glasnost* (açıklık) siyasetini uygulayabilmek için Moskova kadrolarının yüzde kırk kadranı tasfiye etti.

Yeltsin, 21 Ekim Plenumu'ndan önce *perestroyka*yı destekleyen, muhalefeti eleştiren yazılar yazdı, demeçler verdi. Ekim ayında yabancı basına yaptığı açıklamada SBKP içinde *perestroyka*dan yana olanlarla olmayanlar arasındaki çizginin belirginleştiğini söylemişti.

21 Ekim'de yapılan Merkez Komitesi Plenumu'nda Yeltsin, ilk kez ad vererek Ligaçev'i ve diğer parti "muhafazakarlarını", reformları engellemekle suçladı. Gorbaçov'u ve üst yönetimi de, reformları "devrimci sevkle" uygulamadığı için eleştirdi. Yeltsin'in Gorbaçov'un karısı Raisa'yı da eleştirdiği söyleniyor. Yeltsin konuşmasında, kendisinin de savunuculuğunu yaptığı reformların halka hiç birşey kazandırmadığını da söyledi.

Yeltsin'in konuşma metni ve Merkez Komitesi Plenumu tutanakları yayınlanmadığı için, eleştirilerini ancak Gorbaçov'un yayınlanan konuşmalarından öğrendik.

Yeltsin Merkez Komitesi'nin çalışmalarına destek vermediğini ileri sürerek istifa etmek istedi. Merkez Komitesi, Yeltsin'in konuşmasını politik olarak yanlış buldu ve istifasının da Merkez Komitesi'de yapılan tartışmaların ışığında Moskova parti komitesinde görüşülmesine karar verdi.

Merkez Komitesi üyeleri Yeltsin'in Politbüro'daki "tutunu", çalışmasını ve "kollektif yönetimi bozması"nı eleştirdiler. Yeltsin'i birlikte çalıştığı komite üyeleri bile desteklemedi.

Gorbaçov, Ekim Devrimi "kutlaması"nda yaptığı konuşmada "aceleci" yoldaşı Yeltsin'i eleştirdi. Ona sahip çıkmadı.

Ekim Devrimi "kutlaması"ndan sonra, Yeltsin'in Merkez Komitesi Plenumu'nda yaptığı konuşma ve sekreterliği, Moskova parti örgütünün genel toplantısında görüşüldü. Toplantı tarafların daha iyi hazırlanması için iki gün ertelendikten sonra, 11 Kasım'da yapılmıştı.

Yeltsin'e yönelen suçlamalar

Toplantıda Gorbaçov dahil 26 konuşmacı Yeltsin'i çeşitli *sıfat-*

larla suçladılar.

Gorbaçov, Yeltsin'i kendi başarısızlıklarını başkalarına yüklemekle ve kişisel çıkarını parti çıkarının önüne koymakla suçladı.

Yeltsin'in, "reformların halka hiç birşey vermediğini" ileri sürmesini de şiddetle eleştirdi.

Gorbaçov Yeltsin'in çalışmalarına destek verilmediğinin yalan olduğunu, tersine Merkez Komitesi'nin Moskova'ya büyük önem verdiğini, ekonomik, sosyal ve kültürel konularda öncelik tanıdığını söyledi. Moskova'daki başarısızlıkları ise Yeltsin'in ihtirasına ve kariyerizmine bağladı.

Moskova parti örgütünün toplantısındaki yoğun eleştirilerden sonra söz alan Yeltsin özeleştiri yaptı. Yapılan tüm eleştirileri kabul etti. Kötü bir niyetinin olmadığını, parti çizgisinin doğruluğuna inandığını söyledi. Moskova'daki başarısızlıklarının kendisinden kaynaklandığını da kabul etti.

Bütün bu olayların ve Yeltsin'in başta yönelttiği eleştirilerin de yansıttığı iki olgu var. Birincisi parti içinde kavga şiddetleniyor. İkincisi reformlar Sovyet halkına hiç birşey kazandırmadı. Oysa bunların olmaması, Gorbaçov'a göre *perestroyka*nın uygulanması ve başarısı için önkoşuldur. Parti bütün gücünü *perestroyka* için birleştirmeli ve halkın desteğini almalıdır. Bunun için Gorbaçov Yeltsin'i eleştirirken, bu konulara değinmeden, başarısızlıkların nedenini kişisel etkenlere bağladı.

Şimdi Moskova parti örgütüne daha deneyimli Politbüro üyesi Lev Zaykov getirildi. Yeltsin Moskova parti sekreterliğinden alındı ama Merkez Komitesi üyeliği ve Politbüro yedek üyeliği şubat ayında yapılacak Merkez Komitesi toplantısına kadar resmen sürecek. Bu arada Yeltsin, Moskova kent yönetimindeki görevlerinden de alındı. Kendisine devlet inşaat komitesinde başkan yardımcılığı görevi verildi. Bu, onun daha önce çalıştığı, deneyimli olduğu bir alandır. Böylece, Yeltsin'in siyasal hayatına şimdiye kadar son verilmemiş oldu.

Yeltsin'e SBKP dışından gelen destek

Yeltsin'in Moskova parti sekreterliğinden alınması, parti dışındaki bazı grup ve dernekler tarafından protesto edildi.

Moskova'da sayıları 400'ü bulan bu grup ve dernekler "Yeltsin için *glasnost*" belgisi ile mektup ve imza kampanyası açtılar. Yeltsin'in 21 Ekim toplantısında yaptığı konuşmanın yayınlanmasını istediler. Umulmadık destek buldular. Hatta polis gösteri ihtimaline karşı Moskova parti

örgütü binasının etrafında güvenlik önlemi aldı. *Glasnost* dergisinin iki editörü tutuklandı.

Moskova Üniversitesi'nde öğrenciler de gösteri yaptılar. Yeltsin'in 21 Ekim konuşmasının yayınlanmasını istediler. Öğrenciler ilk kez siyasi gösteri yaptılar.

Parti dışından Yeltsin'i destekleyen gurupların, öğrencilerin muhalefeti SBKP yönetimini şaşırttı. Yeltsin'in siyasal olarak hemen öldürülmeyişinde bu muhalefet önemli rol oynadı.

Parti içi çekişmede en azından iki kanat var. Yine görüldüğü kadarıyla, bunların hiçbirisi işçiler arasındaki hoşnutsuzluğu tam doğru olarak yansıtmıyor. Ama kavga ilerledikçe konumlar değişip netleşebilir.

Gorbaçov yönetimi, Politbüro üyesi Aleksandr Yakovlev'in de katıldığı bir basın toplantısı yapmak zorunda kaldı. Yakovlev, Yeltsin konusunun Parti'nin "özel işi" olduğunu söyledi. Yeltsin'in konuşmasını yayınlamama kararının da doğruluğunu savundu. Yani bilgi vermedi.

SBKP yönetimi, bazı yöneticilerin konuşmasını verdi, bazılarını vermedi. Yeltsin'in konuşmasının "partinin özel işi" diye yayınlanmaması tutarsızlıktır. Moskova parti örgütü toplantısında, en başta Gorbaçov olmak üzere, konuşmacıların eleştirileri, *Pravda*'da olduğu gibi yayınlandı. Yeltsin'in söyledikleri öteki konuşmacıların ağzından verildi. Yeltsin konusu "partinin özel işi" olmaktan çıkarıldı. Peki o zaman Yeltsin'in konuşması ve Merkez Komitesi'nin tutanakları neden yayınlanmadı ve bunda neden ısrar ediliyor?

Akla ilk gelen, Yeltsin'in söyledikleri arasında Merkez Komitesi dışında konuşulmaması gereken konular olduğu ve bunların, parti kanatlarının kapıştığı hassas alanları oluşturduğudur.

SBKP üst yönetimi, Politbüro ve Merkez Komitesi'nde görüş ayrılıklarının varlığını gizlemeye çalışıyor. Politbüro'da, Merkez Komitesi'nde kararların oybirliği ile alındığı söyleniyor. Yapılan tartışmalar gizleniyor. Ama, her ne kadar dışa açıkça yansıtılmamaya çalışılsa da Yeltsin olayıyla parti içinde kanatların ayrışma süreci ilerledi.

SBKP'deki kavga

Gorbaçov Moskova parti örgütü toplantısında şöyle dedi:

"Düşmanlarımız bize hayalci diyorlar ve başarısızlığımızın kehanetini yapıyorlar. Onlar öyle söylüyorlar, çünkü bizim *perestroyka*mızdan korkuyorlar. Ocak ayındaki plenum toplantısına kadar, bu da bir başka kampanya, demişlerdi. Yeni yöneticiler ülkenin başına geldiler ve eskileri eleştirirerek eski hesapları görüyorlar, dolayısıyla gerçek bir ilerleme olmaz, dediler. Ocak ve Haziran plenum toplantıları geçince paniğe kapıldılar. Şimdi işçi sınıfı arasında şüphe, emekçi halk arasında güvensizlik yaymak, *perestroyka*yı kötülemek için herşeyi yapıyorlar." (Soviet News, 18 Kasım 1987)

Gorbaçov'un düşmanları kimlerdir?

Politbüro üyeleri Yegor Ligaçev, KGB sorumlusu Viktor Çebrikof, Genel Kurmay Başkanı Marşal Sergei Ahromeyef ve Devlet Başkanı, eski dışişleri bakanı Andrei Gromiko fırsat buldukça Gorbaçov'u eleştiriyorlar. Politbüro'daki düşmanları bunlar olsa gerek.

Merkez Komitesi üyelerinin çoğunluğu plenumda *perestroyka*yı prensip olarak desteklediler ancak ilerlemenin yavaş olmasını istiyorlar. Ama *glasnost*a karşı çıkıyorlar. Ülke denetiminin partinin elinden kaçacağından endişe duyuyorlar.

Gorbaçov tatildayken fiilen parti yönetimini üstlenen Ligaçev muhalefeti daha geniş alana yaydı.

Çebrikof da 10 Eylül'de yaptığı konuşmada, "burjuva demokrasisi anlayışını yayan, partinin ve halkın monolitik birliğini" bozan *glasnostu* açıktan eleştirdi.

Ahromeyef silahsızlanma konusunda, Gromiko da ABD'yle ilişkilerde Gorbaçov'un fazla taviz verdiğini ileri sürerek muhalefet ilerletiyorlar.

Bütün bunlar olurken, Gorbaçov tatilden döndükten sonra Murmansk'ta yaptığı konuşmada parti içinde muhalefetin olmadığını söylemişti. Aradan iki ay geçmeden muhalefetten "düşmanlarımız" diye söz ediyor.

SBKP'de artık kıyasıya bir kavga gidiyor. Görüldüğü kadarıyla, en azından iki kanat var. Yine görüldüğü kadarıyla, bunların hiçbirisi işçiler arasındaki hoşnutsuzluğu tam doğru olarak yansıtmıyor. Ama kavga ilerledikçe konumlar değişip netleşebilir.

Parti içi kavga *perestroyka*nın "yeni ve ikinci aşamasında" da sürecek.

Perestroyka'nın birinci aşı-

ması, işin teorisini yaratma ve mekanizmalarını sunma aşamasıydı. Bu aşamada muhalefet halktan gelecek tepkileri ve Gorbaçov'un hata yapmasını bekledi. Bu aşama tamamlandı.

İkinci aşama ise, reformların ülke çapında fiilen uygulanmaya ve sonuçlarının çıkmaya başlayacağı eylem dönemidir. Reformlara gelecek tepkilerle birlikte, bu aşamada kavga açıktan gideceğe benziyor.

İdeolojik siyasal kavga yükselecektir

Gorbaçov kadrolarını yeni döneme hazırlamak ve otoritesini güçlendirmek için Merkez Komitesi'ne bağlı büro ve birim yöneticilerinin katıldığı bir konferans topladı. Konferans, tüm parti örgütlerinin tam üyeli toplantılarını ve çalışmalarını gözden geçirerek Merkez Komitesi'ne rapor hazırlamalarını karar altına aldı. Konferansta "muhafazakarlık" ve aşırı sabırsızlık gösteren eğilimler eleştirildi.

Gorbaçov, basını da *perestroyka*'nın sorunlarıyla ilgilenmeye, tartışmaya halkın çekilmesi için çalışmaya çağırdı. Parti yöneticilerinin basınıla daha yakın ilişki kurmalarını istedi.

Gorbaçov ekonomik reformlara demokratikleşmenin eşlik etmesini savunuyor. Ama bugüne kadar demokratikleşme yalnızca belli toplumsal kesimlere, teknokratlara, aydınlara açıldı, işçi sınıfına uzanmadı. Parti içi demokrasi de sınırlıdır. Gorbaçov'un sözünü ettiği demokratikleşme yine aynı kesimler içinde.

Nitekim, *glasnost*a birlikte bazı burjuva özentisi liberal grup ve derneklere izin verilmesi, bunların sosyalizme karşı harekete geçmelerinin yollarını açıyor. Gorbaçov bu parti dışı gurupları yedek güç olarak tutmaya dikkat ediyor.

Parti içindeki en belirgin muhalefet ise Gorbaçov'un yanına almayla başaramadığı işçilerin hoşnutsuzluğundan yararlanıyor ama bu hoşnutsuzluğu tam ve doğru olarak yansıtmıyor.

İşçi sınıfı böyle sözde "demokratikleşme" ye ve kendisini vurmaya başlayan ekonomik reformlara destek değil, Çekof'ta, Likino'da olduğu gibi grevlerle yanıt verecektir. Hoşnutsuzluğunu doğru yansıtanın yollarını bulacaktır.

Sovyetler Birliği'nde ve SBKP'de kavga, Yürükoğlu yoldaşımızın TKP 67.Yıl kutlamasında yaptığı konuşmada belirttiği gibi ilerliyor. Yoldaşımız şöyle söylemişti:

"Bugün Sovyetler Birliği'nde kavga bürokrasinin içinde geçiyor, işçi sınıfını da yalnızca destek olarak kullanıyor. Ama önümüzdeki dönem, hem üstten, hem alttan her yöne hareketlenmenin arttığı bir dönem olacaktır. Sosyalist ülkelerde *komünist muhalefetler* doğacak ve güçlenecektir. Bu gelişmeler, kaçınılmaz olarak, dünya sosyalizmini *bir çeşit siyasal devrime*, kastlaşmış bürokrasinin alaşağı edilmesine, işçi sınıfının erki eline almasına ve bürokrasiyi kendisinin 'sadık hizmetçisi' yapmasına götürecektir."

Ahmet Fırat

İşçi sınıfının giderek yükselen savaşımlı burjuvazinin hesaplarını altüst etmekte, ona korkulu anlar yaşatmaktadır.

BURJUVAZİ SIKIŞIYOR

Burjuvazi ne yaparsa yapsın büyük bir hızla yükselen, keskinleşen sınıf savaşının önünde dize gelecek, emperyalistleşme arzusu kursağında kalacaktır.

1987, işçi sınıfının savaşımını geliştirdiği, zenginleştirdiği bir yıl oldu. Militan ve kararlı eylemler, birlik ve dayanışma ruhu içinde sendikaların birbirine omuz vermeleri bu gelişen havanın ürünleridir.

İşçi sınıfının giderek yükselen savaşımı burjuvazinin hesaplarını altüst etmekte, ona korkulu anlar yaşatmaktadır.

"Kırk Haramiler"den Koç'un sahibi olduğu Migros mağazalarında işçilerin kararlı grevi dördüncü ayını dolduruyor.

Lezzo gibi küçük bir işyerinde 80 işçi militanca savaş veriyor.

Köprü grevlerinde sık sık ayağa kalkan işçiler, kendilerine öncülük yapamayan sendikaya ders verdikleri gibi, sınıf savaşımına yeni örneklerle katkıda bulunuyorlar. Köprü'deki "sancı" dineceğe de benzemiyor. Bu sancı burjuvazinin şimdilik arada bir gelen mide kramplarındır. Daha da sıklaşıp şiddetlenmeyeceği benziyor.

Nakliye ambarlarındaki grev işverenleri birbirine düşürdü. İşverenler sendikasının tüm ambarlarda lokavt ilan etmesiyle grevler bütün işyerlerine yayıldı.

Toplu savaşım, uzun soluklu savaşa dayanamayan işletmeleri dize getirdi. Toplu sözleşmede işçilerin istemlerini kabul ettiriler.

On yıldır, Erdemir'de sendikalar yetki kavgası veriyorlar. Bu yetki hükümet tarafından Türk-Metal'e verildi. Önümüzdeki günlerde 8 bin işçinin çalıştığı Erdemir'de Türk-Metal toplu sözleşme görüşmelerine oturacak. İşçilerin savaşımı hem Türk-Metal yönetimine, hem de burjuvaziye karşı daha da sertleşecektir.

Çukobirlik'te benzeri bir durumda yetki Teksif sendikasına verildi.

Burjuvaziye daha da rahatsız edecek çeşitli toplu sözleşmeler, grevler, direnişler hemen kapısı-

nın önünde bekliyor. Kapıyı açmaktan korkan burjuvazi, yeni yasaklar koyma hayalleriyle avunuyor.

TİSK Genel Sekreteri Kubilay Atasayar Türkiye'deki çalışma yasalarının grevleri yasaklayıcı değil özendirici olduğunu belirterek hayallerini dile getirmiş. Grevler ülke ekonomisini olumsuz yönden etkiliyor, çökertiyormuş! İşçi sınıfının, emekçilerin hangi koşullar altında yaşadığı onları ilgilendirmiyor. "Ülke ekonomisi" dedikleri şey, kendi sermayelerinin daha da güçlenmesidir.

Bir devlet kuruluşu olan DİE'nin istatistiklerine göre 500 büyük sanayi kuruluşunda çalışan yaklaşık 660 bin işçi ve memurun, geçen yıl yarattıkları katma değerden aldıkları pay %44'den %37.9'a düşmüştür. Bu, burjuvazinin cirolarını kat kat artırdığını, buna karşılık işçi sınıfının yoksullaşmasının giderek dayatılmaz boyutlara vardığını göstermektedir.

Burjuvazi tüm gücüyle emperyalistleşmeye yüklenmektedir. 100'ü aşkın Türk şirketinin dünyanın birçok ülkesinde yatırımına girmesi bunu açıkça sergilemektedir. Bu şirketlerin başında Enka, Koç Holding, ST-FA, Sabancı, İş Bankası gelmektedir. Ve bunlar dünyanın 40 büyükleri içinde yer alan finans guruplarıyla ortaklık içindedirler. General Elektrik, Amerikan Express, Du Pont vb. bunların en tanınmış olanlarıdır.

Dünyayı soygun alanı haline getiren böyle büyük tekellerin koltuğu altına girmek Türkiye burjuvazisinin emperyalistleşme ihtiyacını karşılamadığı gibi, işçi sınıfını, emekçi halkı soygun tabanı olarak kullanmasını getirmektedir.

Küçük burjuva kesimde hızlı bir proleterleşme vardır. Güneydoğu Anadolu, İç Anadolu, Ege, Çukurova bölgelerinden sonra, bunların içinde en rahatı sayıla-

bilecek Trakya bölgesindeki küçük üreticiler de topraklarını satarak işçi sınıfına doğru soku- luyorlar.

Ote yandan seçimlerden sonra gelen zam yağmuruna toplumun her kesiminden büyük tepki gelmiştir. Burjuva sözcüler bile işçilere, emekçilere yüklenen bu ağırlıktan korkularını açıkça dile getirdiler.

Başta Türk-İş olmak üzere çeşitli sendikalar ek zam isteminde bulunmuşlardır. Sendikalar aralarındaki diyalogu artırmışlar, artırmaktadırlar. Türk-İş ve Hak-İş birlikte hareket etmenin hazırlığına girişmişlerdir.

Türkiye burjuvazisinin manevra alanı gittikçe daralıyor. Sosyal demokratlar çabuk tükendi. TBKP de burjuvaziye hizmet edebilme onuruna kavuşmadan likidasyonuyla birlikte tarihin çöplüğüne düşeceği benziyor. Bu durumda burjuvazi emperyalistleşmek için uğraşıp duruyor.

Türkiye burjuvazisinin emperyalistleşmesine en büyük engel gene Türkiye işçi sınıfıdır. Onun grevlerle yükselen, keskinleşen sınıf savaşımıdır. Bu yüzden burjuvazi grevlerden, mitinglerden, yığın hareketliliğinden ölesiye korkuyor.

Lenin burjuvazinin emperyalistleşmesi önündeki engeli burjuvazinin ağzından şöyle dile getiriyor:

"Bizim isteğimiz emperyalist bir siyaset, yabancı toprakların fethidir. Grevler bizim elimizi bağlıyor. Kaybolan iş günleri nedeniyle biz artık değer yitiriyoruz. Biz işçileri Avrupa'da olduğu gibi sömürmek istiyoruz." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, c.18, s.535)

Burjuvazi ne yaparsa yapsın büyük bir hızla yükselen, keskinleşen sınıf savaşının önünde dize gelecek, emperyalistleşme arzusu kursağında kalacaktır.

Mehmet Erenler

Malatya'dan İstanbul'a içerideki devrimcilerin protestosu yükseliyor!

Tektip elbiseyi başınıza geçireceğiz!

Cezaevi tüzüğüne, tektip elbiseye, sevk zincirine karşı içeride ve dışarıda kavga yükseliyor. Gösteri ve mitingler yapıyor! Dayanışmayı yükseltelim!

Cezaevlerindeki devrimcilerin tektip elbiseye, sevk zincirine ve kötü cezaevi koşullarına karşı savaşımı yeniden yükseliyor.

Devrimciler, geçtiğimiz aylarda hemen hemen bütün cezaevlerini kapsayan yığınsal protesto eylemlerinin ardından burjuvazinin yeni getirdiği cezaevi tüzüğüne hayır diyorlar.

Bursa, Malatya, Mersin, Gaziantep E ve Özel Tip cezaevlerinden protesto sesleri yükseliyor.

Sağmalcılar'da protestolarda öne çıkan 50 kadar devrimci, insan sağlığına zararlı olduğu belirlendiği için daha önce boşaltılmış olan Sağmalcılar-2 cezaevine sevk edildiler. Bu keyfi tutumu protesto eden devrimciler zor kullanıldı.

Adalet Bakanlığı'nın yeni getirdiği tüzük, tektip elbiseye, sevk zincirine karşı çıkanlara, açlık grevi ve protesto eylemine girişenlere ceza verilmesini öngörüyor. Bu uygulamayla, tahliyesi gelmiş yüzlerce devrimcinin cezaevinde çıkması da engellenmek isteniyor.

Burjuvazinin bu yeni uygulamasının sökmeyeceği daha bugünden belli olmuştur.

İstanbul'da içerideki devrimcilerle dayanışma örgütlerken polis tarafından tutuklanan devrimci yakınları, duruşmalara tektip elbise ve sevk zinciriyle gelmeyi kabul etmediler. Polis ve jandarmanın coplu dipçikli saldırıları karşısında yılmayacaklarını da gösterdiler. Mahkeme salonunda haklarını savundular, "insanlık onuru işkenceyi yenecek" belgileriyle adliyeyle inlettirler.

Burjuva basın, insan onurunu ayaklar altına alan uygulamalara

kararlılıkla karşı çıkan bu insanları "don gömlekli" diye tanıtmaya(!) çalışıyor. Hayır, bu yiğit insanlar, "don gömlekli"ler değildir. Onlar, kendi giysilerini giyme hakları elinden alınmak istenen, ama bu tutuma onurlu ve kararlı bir biçimde karşı çıkan insanlardır. Onlar, kime kimin adaletini dağıttığı işçi ve emekçi halkın gözünde iyice anlaşılmış bulunan burjuva hukukunun çürümüşlüğüne sergiliyorlar. Geniş yığınların savaşımının nasıl yükseldiğinin yaşınması oluyorlar.

Oteki cezaevlerinde olduğu gibi, Malatya'daki devrimcilerin yükselttikleri protesto sesinin de anlamı budur. Bu sayımızda yayınladığımız açıklamada sözü edilen devrimciler, geceli gündüzlü yedişer gün hücre hapsiyle cezalandırıldılar. Çoğunun infazları bir kez daha yakıldı. Ama onlar inanç ve kararlılıkla savaşımı daha da yükseltiyorlar. Bu sınıf savaşımının yükselen eğrisinden bağımsız değildir.

İşçi sınıfı burjuvaziye karşı grevli gösterili savaşımı yükseltiyor. Referandumda, seçimde tutum alarak öteki halk kesimlerine yol gösteriyor. Demokrasi savaşımının en önünde ilerliyor. Cezaevlerindeki devrimcilerin militan ve kararlı kavgasını da sonuna dek destekleyecektir.

Malatya'da Mersin'de, Bursa'da İstanbul'da zindanlardan fıskıran mahkeme salonlarında belgiler halinde yankı yapan protesto eylemleriyle dayanışmayı yükseltelim.

Yeni cezaevi tüzüğüne hayır! Tektip elbiseyi burjuvazinin başına geçirelim

H.Morali

Malatya E Tipi Cezaevi'ndeki devrimciler burjuvazinin kendilerine dayattığı tektip elbiseye hayır diyor!

Gücünüz y tm z, devrimci alın şilmez

Malatya E Tipi Cezaevi'nde yatmakta olan biz, siyasi mahkumlar olarak, 2 Kasım 1987 tarihinde Cumhuriyet Savcılığına ilettiğimiz dilekçelerle, bundan sonra "tektip" elbiseyi hiçbir yerde ve hiçbir koşulda giymeyeceğimizi bildirmiştik.

Özellikle 12 Eylül'le birlikte yoğunlaştırılan ve hemen toplumun tüm kesimlerini de içine alacak bir şekilde yaygınlaştırılan baskı politikaları için doğası gereği cezaevlerine de yansımıştır. Bu politikalarla toplumsal muhalefetin sindirilmesi, dağıtılıp parçalanması hedeflenirken cezaevlerinde de halkımızdan yahtılmış, atomize edilmiş olmamızın yanı sıra zihinlerimizin de erozyona uğratılması, bizlerin birer

robot itaati gösterecek yaratıklar haline getirilmemiz hedeflenmiş ve bu maksatla da çeşitli yaptırımlar örgütlenerek fiziksel ve ussal iflasımız için koşullar yaratılmaya çalışılmıştır.

Siyasi kimliğimizi koruma kararlılığı taşıyan bizlerin böylesi çağdışı uygulamalar karşısında sessiz kalmamız elbette düşünülemezdi. Nitekim bir süre önce, fiziksel ve ussal gelişimimizi sağlayabilecek, insanca yaşamın sürdürülebileceği bir ortamın yaratılması bakımından 14-28 Temmuz 1987 tarihleri arasında 14 gün süren bir süresiz açlık grevini yaşama geçirmiştik. İdarenin sorunlarımızı bir takım çözümler getireceğini taahhüt etmesi üzerine eylemimizi bitirdik.

Ancak sonraki süreçte cezaevi idaresinin, verdiği bir takım güvenceleri yerine getirmede sözünde durmadığı görüldü. Örneğin, vereceklerini söyledikleri her renk elbiselerimiz verilmedi. Diğer bazı sorunlarımız ise bütünlüklü bir çözüme kavuşturulmadı.

Bir süre önce cezaevlerinde yaşanan ve insanca yaşam koşullarının yaratılmasına yönelik eylemler geniş bir kamuoyunca da sahiplenilmiş, bu durum karşısında Adalet Bakanlığı da "bazı düzenlemeler yapacaklarını" açıklamıştı.

Yapılan bu açıklamalar bizlerde soruna yapıcı bir çözüm getirilebileceği beklentisine (tektip elbise gibi) neden olmuştu. Ancak daha sonra gördük ki,

birçok keyfi ve insan onurunu ayaklar altına alacak nitelikteki uygulamalar tüzük maddesi haline getirilerek yasal bir statüye kavuşturuldu.

Tüm bunlardan sonra insan onurunu rencide eden, siyasi kimliğimizi hedefleyen, bizleri tektipleştirmeye yönelik uygulamalardan olan tektip elbiseye karşı tavır almak bizler açısından kaçınılmaz olmuştur.

Bu tavır alış akabinde, idare, bir takım keyfi ve sorumsuzca davranışlar içerisine girmiştir. Disiplin cezaları, bir hafta hücre hapsi vermiş ve bunu uygulamaya sokmuştur. Ayrıca, tektip giymediğimiz için idare binasına, doktora vb yerlere gidemediğimiz gibi, mahkeme ve hastaneye de

gidişlerimiz engellenmektedir. Önceleri eylemde tahliyeleri altı ay geciktirilen arkadaşların tahliyeleri bu kez bir yıl engellenmektedir.

İnsanca yaşam koşullarını yaratmada kararlılığımızı bir kez daha duyurmak istiyoruz.

Bu uğurda vereceğimiz mücadelede önümüze çıkabilecek her türlü engeli aşma azminde olduğumuzu duyurmak istiyoruz.

Siyasal kimliğimizi, onurumuzu korumada bir an bile tereddüt etmeyeceğimizi duyurmak istiyoruz.

Tüm bu keyfi uygulamaları kamuoyu önünde protesto ediyoruz.

Bir gurup siyasi hükümlü adına Ramazan Çataklı-Atilla Azrak